SZENT OLVASMÁNYOK,
LECZKÉK és EVANGELIUMOK

MELLYEKET A' KATH. ANYASZENTEGYHÁZ

ÜNNEP és **VASÁRNAPOKON**

OLVASTAT,

PRÉDIKÁCZIÓ ELŐTTI 'S UTÁNI

ÉNEKEKKEL és IMÁDSÁGOKKAL

KIADVA.

Második kiadás.

Pesten, 1857.

Nyomatja 's kiadja Bucsánszky Alajos.

SZENT OLVASMÁNYOK,
LECZKÉK
ÉS
EVANGELIUMOK,

MELLYEKET

A' KATH. ANYASZENTEGYHÁZ

ÜNNEP ÉS VASÁRNAPOKON
OLVASTAT,

PRÉDIKÁTZIÓ ELŐTTI 'S UTÁNI

ÉNEKEKKEL és IMÁDSÁGOKKAL
KIADVA.

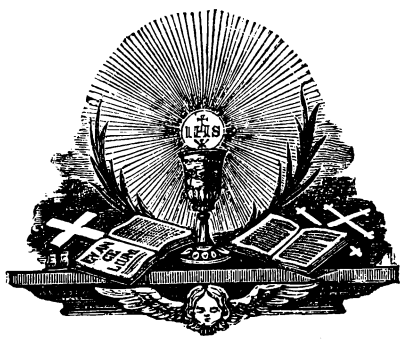

MÁSODIK KIADÁS.

Pesten.

NYOMATJA ÉS KIADJA BUCSÁNSZKY ALAJOS.

1857.

Advent első vasárnap.

Leczke. Sz. Pálnak a' Rómaiakhoz irt levele. 13. rész 11. v. — 14-ig.

Atyámfiai! mivel tudjuk, hogy már itt az ideje álomból való felserkenésünknek, most közelebb levén a' mi üdvözülésünk, hogysem mikor hinni kezdénk. Az éj elmulék, a' nap pedig virad; vessük el tehát a' sötétségnek cselekedeteit, és öltözzünk fel a' világosságnak fegyvereibe. Mint nappal, tisztességesen járjunk, nem mértékletlenséget és részegséget, nem ágyas házakban való bujálkodást és szemtelenséget, nem versengést és irigykedést üzvén. Hanem öltözzetek az ur Jézus Krisztusba.

Evangelium. Sz. Luk. 21. r. 25. v. — 33-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Jelek lésznek a' napban, holdban és csillagokban, és a' földön a' népeknek kétségbe esésig való szorongatása. A' tenger zugni, 's annak habja felháborodni fognak. Az emberek ellelketlenednek az azokra való borzasztó várakozás miatt, mellyek a' földet ellepni fogják. Mert az egek' sarkai megindulnak. Akkor meglátják az Ember' Fiát jőni a' felhőben nagy hatalommal és dicsőséggel. Ezek pedig teljesedésbe menni kezdvén, tekintsetek körül, és emeljétek fel fejeteket; mivelhogy elközelg a' ti váltságtok. És monda nekik hasonlatosságot: Nézzétek a' figefát és mind a' többi fákat. Midőn már azokat bimbózni látjátok, önnön magatoktól tudjátok, hogy kö-

zelit a' nyár. Ugy ti is, midőn ezeket történni szemlélitek, tudjátok meg: hogy közel légyen az Isten' országa. Bizony mondom néktek: el nem mulik e' nemzetség, mig mindezek be nem teljesednek. Ég és föld elmulnak; de az én beszédeim teljesedés nélkül nem maradnak.

Advent III. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál Róm. 15. r. 4. v. — 13-ig.

Atyámfiai! Valamik hajdan megirattak, a' mi tanulságunkra irattak meg: hogy a' békességes türés által, és az irásokban foglalt vigasztalás által reménységünk legyen. A' békességes türésnek és vigasztalásnak Istene pedig adjon néktek egyetértenetek ti magatok között a' Jézus Krisztusnak tanitása szerint. Hogy egyenlőképen egy szájjal dicsőitsétek az Istent és a' mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyját. Azokáért viseljetek gondot egymásra; valamint Krisztus is felfogadott titeket az Istennek dicsőségére. Ezt mondom pedig: hogy Krisztus a' körülmetélkedésnek szolgája vala az Isten' igazmondósága miatt, az atyáknak történt igéretek' megerősitésére. A' pogányok pedig dicsőitik az Istent az ő irgalmasságából, amint irva vagyon: Annakokáért vallást teszek, Uram! rólad a' pogányok között, és a' te nevednek dicséretet éneklek. És másutt mondatik: Vigadjatok pogányok az ő népével együtt. Ismét: Dicsérjétek minden pogányok az Urat, és magasztaljátok őtet minden népek. Izaiás pedig ezt mondja: Jessének gyökeréből támad, a' ki a' pogányokat vezérelni fogja, ő benne biznak a' pogányok. A' reménységnek Istene pedig töltsön be benneteket minden örömmel és békeséggel a' hitben: hogy a' Szentlélek' ereje által bőséges reménységgel birjatok.

Evangelium. Sz. Máté 11. r. 2. v. — 10-ig.

Az időben, midőn János hallotta volna a' fogságban Krisztus' cselekedeteit, elküldvén kettőt tanitványai közől, kérdezteté őtet: Te vagy-e az, a' ki eljövendő, avagy mást kell várnunk. És felelvén Jézus, mondá nekik: Elmenvén, jelentsétek meg Já-

nosnak azokat, a' miket hallottatok és láttatok: A' vakok látnak, a' sánták járnak, a' poklosok tisztulnak, a' siketek hallanak, a' halottak feltámadnak, a' szegényeknek hirdettetik az evangyeliom: És boldog, a' ki én bennem meg nem botránkozik. Azoknak elmenetele után pedig kezde Jézus szólani a' seregekhez Jánosról: Mit mentetek ki a' pusztában látni! széltől hányatott nádat-e? De mit mentetek ki látni! puha ruhákba öltözött embert-e? ime, kik puhán öltözködnek, a' királyok' házaiban vannak. De mégis mit mentetek ki látni! Prófétát-e? sőt mondom nektek, prófétánál is nagyobbat. Mert ez az, a' kiről irva vagyon: Ime, én elküldöm követemet orczád előtt, ki elkésziti előtted utadat.

Advent III. Vasárnap.

Leczke. Sz. Pál Philipp. 4. r. 4. v. — 7-ig.

Atyámfiai! Örüljetek az Urban mindig, ismét mondom, örüljetek. A' ti tisztességes magatok viselete nyilván légyen minden embereknél. Az Ur közel vagyon. Semmin se aggódjatok; hanem minden imádságaitokban és esedezéseitekben jelenjenek meg Isten előtt, kéréseitek hálaadással, tudva legyenek Istennél. És az Istennek békessége, melly minden képzeteket fölülhalad, oltalmazza meg sziveteket, és elméteket a' Krisztus Jézusban.

Evangelium. Sz. Ján. 1. r. 19. v. — 28-ig.

Az időben, midőn Jánosnak a' zsidók Jerusálemből papokat és levitákat küldének hozzája, hogy megkérdeznék őtet: Te ki vagy? bizonysága ez vala. Megvallá, 's el nem tagadá, és megvallá: Én nem vagyok ama' Krisztus. És kérdék őtet: Ki tehát? Illyés vagy-e te? és mondá: nem vagyok. Próféta vagy-e te? felele: Nem. Mondának azért néki: Kicsoda vagy tehát? hogy választ vihessünk azok-

nak, kik bennünket küldöttek. Mit mondasz magad felől? Felele: Én a' pusztában azt kiáltó szó vagyok: egyenesitsétek meg az Urnak utját, a' mint megmondá Izaiás próféta. A' követek pedig a' farizeusok közöl valának. Azért ujra kérdék őtet, mondván: Miért keresztelsz tehát, ha te nem vagy ama' Krisztus, sem Illyés, sem próféta? Felele nékik János, mondván: Én ugyan vizzel keresztelek; de közöttetek állott meg, kit ti nem ismertek. Ő az, a' ki utánam jövendő, a' ki én elém tétetett, kinek, hogy megoldjam sarujának kötőjét, én méltó nem vagyok. Ezek Bethániában lőnek a' Jordánon tul, a' hol János keresztel vala.

Advent IV. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál I. Kor. 4. r. 1. v. — 5-ig.

Atyámfiai! Ugy tekintsen minket az ember, mint Krisztus' szolgáit, és az Isten titkainak kiszolgáltatóit. Továbbá ugyan a' tisztviselőkben az kivántatik meg, hogy hiveknek találtassanak. Azonban nékem legkisebb gondom: vajjon tőletek, avagy akármelly emberi törvényszéktől miképen itéltessem? de magam sem akarok magam felől itélni. Mert bátor semmiben nem vádol lelkem' ismerete, de abból még nem következik megigazult álllapotom; hanem az Ur az, a' ki engem itél. Azokáért ne itéljetek időnek előtte, mignem eljő az Ur, ki a' sötétség' titkait is megvilágositani, 's a' szivek' tanácsait is kinyilatkoztatni fogja. Akkor veszi el kiki dicséretét Istentől.

Evangelium. Sz. Luk. 3. r. 1. v. — 6-ig.

Tiberius császár uralkodásának tizenötödik esztendejében, Judeában Ponczius Pilátus főtiszt, Galileának negyedes fejedelme Heródes, Ituréa és Trankonitis tartománynak pedig negyedes fejedelme, Heródesnek atyjafia, Filep, valamint Abilénének is

Liszániás negyedes fejedelme lévén; Annás és Kaifás főpapok' idejében: lőn az Istennek szava Jánoshoz, a' Zakariás' fiához, a' pusztában. És jöve a' Jordán környékében fekvő minden tartományba, hirdetvén a' megtérésnek keresztségét a' bünök' bocsánatjára. A' mint irva vagyon Izaiás próféta beszédjeinek könyvében: A' kiáltónak szava a' pusztában, készitsétek el az Ur' utját, egyenesekké tegyétek az ő ösvényeit. Minden völgy betöltetik, és minden hegy és halom levonatik; és a' keringők egyenesekké, 's a' göröngyösök sima utakká lésznek, és meglátja minden ember az Istentől való Üdvözitőt.

Krisztus Urunk' születése napján az első Misében.

Leczke. Sz. Pál Tit. 2. r. 11. v. — 15-ig.

Szerelmesem! az Istennek üdvözitő kegyelme minden embernek megjelenék. Melly arra oktat minket: hogy megtagadván a' vallástalanságot és a' világi hivságokat, józanon és tökéletesen, és ájtatosan éljünk e' jelen világon, várván ama' boldog reménységnek teljesedését, és ama' nagy Istennek, és a' mi üdvözitőnknek, Jézus Krisztusnak, dicsőséges megjelenését. A' ki önnön magát feláldozá mi érettünk; hogy minket megváltana minden hamisságtól, és a' vétektől tiszta, különös népet szerezne magának, melly a' jóságos cselekedeteknek gyakorlásában buzgólkodnék. Ezeket szóljad, és ezekre nézve ints és fenyits minden hatalommal.

Evangelium. Sz. Luk. 2. r. 1. v. — 14-ig.

Az időben parancsolat bocsáttaték ki Augusztus császártól, hogy felirattatnék az egész föld. Ez vala az első beiratás, melly Czirenius által, ki Siriában helytartó vala, történék. És mennek vala minde-

nek, kiki nemzetsége' városába, hogy bevallanák magukat. Felméne pedig József is Galileából, Nazaret városából, Judeába, Dávid' városába, melly Betlehemnek hivatik; mivelhogy Dávidnak házából és nemzetségéből vala, hogy bevallaná magát Máriával, néki eljegyzett nehézkes feleségével. Lőn pedig: mig ott mulatának, betelének szülésének napjai. És szülé az ő első szülött fiát, és betakargatá azt pólyákba, 's a' jászolba fekteté; mert nem találának helyet a' szállásházakban. Valának pedig azon tartományban pásztorok, a' mezőn vigyázván és éjjeli őrt állván nyájoknál. És ime, az Ur' angyala megálla mellettök, és az Isten' dicsősége körülfénylé őket, és felette megfélemlének. És mondá nekik az angyal: Ne féljetek! Ime, nagy örömet hirdetek néktek, melly lészen minden népnek. Mert a' Dávid városában születék ma néktek Üdvözitő, ki az Ur Krisztus. És ez szolgáljon néktek jelül: találtok egy pólyákban takargatott és a' jászolba helyezett gyermecskét. És mindjárt egyesüle az angyallal, mennyei seregnek sokasága dicsérvén az Istent, és mondván: Dicsőség a' magasságban Istennek, és békesség a' földön a' jóakaratu embereknek!

A' második Misében azon nap.

Leczke. Sz. Pál Tit. 3. r. 4. v. — 7-ig.

Szerelmesem! minekutána a' mi üdvözitő Istenünknek kegyelmessége 's az emberekhez való szeretete megjelenék: nem az igazságnak cselekedeteiből, mellyeket mi végbevittünk, hanem az ő irgalmasságából üdvözite minket az ujonan születésnek fördője 's a' Szentlélektől származó megujitás által; kit kiönte reánk bőségesen Jézus Krisztus, a' mi Üdvözitőnk által. Hogy, az ő kegyelméből megigazulván, reménységünk szerint az örök életnek örökösi legyünk.

Evangelium. Sz. Luk. 2. r. 15. v.—20-ig.

Az időben, minekutána eltávoztak volna tőlök az angyalok mennybe, szólának a' pásztorok egymáshoz: Menjünk el Betlehembe, és lássuk meg a' történetet, mellyet az Ur megjelentett nékünk. És elmenének sietve, és találák Máriát és Józsefet, és a' jászolba feküvő gyermecskét. Látván pedig azt elbeszélék, a' mi nékik e' gyermecske felől mondatott vala. És mindnyájan, a' kik hallák, álmélkodának azokon, a' miket a' pásztorok beszélének nékik. Mária pedig mindezeket jól megjegyzé magának, szivében forgatván. És visszatérének a' pásztorok, dicsérvén és dicsőítvén az Istent mindazokért, mellyeket hallottak és láttak, a' szerint, a' mint megmondatott vala nékik.

A' harmadik Misében azon nap.

Leczke. Sz. Pál Zsid. 1. r. 1. v. — 12-ig.

Minekutána Isten sok rendben és sokféleképen szólott volna régente az atyáknak a' próféták által; végezetre e' napokban szóla nékünk Fia által: kit mindenek' örökösévé rendelt, ki által e' világot is teremtette. Ki, (mivelhogy az ő dicsőségének fényessége, és természetének ábrázata, mindent önnön hatalmának igéje által fentartván), ő maga a' bűnöktől való megtisztulást szerzé, 's a' magasságos mennyekben a' Felségnek jobbja felől leüle: annyival felségesebb lévén az angyaloknál, mennyivel fölülhaladja örökségül vett méltósága amazokét. Mert kinek mondá valaha az angyalok közől: Én Fiam vagy te, én ma szültelek téged; és megint: Én Atyja leszek ő néki, 's ő Fiam lészen nékem; ismét pedig, midőn bevezeti az ő Elsőszülöttét e' föld' kerekségére, meghagyja: Imádják őtet Istennek minden angyali. Az angyalokról ugyan ez mondatik: Ki az ő angyalait szelek gyanánt, és az ő szolgáit a' tűz' lángjai gyanánt használja. De a' Fiuról bizonyít-

tatik: A' te fejedelmi széked Isten örökön örökké; a' te országodnak kormánybotja igazságnak kormánybotja. Szeretted az igazságot, és gyülölted a' hamisságot; annakokáért kent meg téged Isten, a' te Istened, örvendezésnek olajával fejedelemtársaid felett. És: Te, Uram! kezdetben a' földet alapitottad, és a' te kezeidnek művei az egek. Azok elenyésznek, te pedig megmaradsz mindenestől; azok, mint a' ruha, megavulnak; és mint a' köntöst egybehajtod azokat, és elváltoznak, te pedig ugyanaz vagy, és a' te esztendeid el nem fogynak.

Evangelium. Sz. Ján. 1. r. 1. v. — 14-ig.

Kezdetben vala az Ige, 's az Ige Istennél vala, és Isten vala az Ige. Ez vala kezdetben az Istennél. Mindenek ő általa lettek, és ő nála nélkül semmi nem lett, valami lett. Ő benne vala az élet, és az élet vala az emberek' világossága. 'S a' világosság a' sötétségben fénylik; de a' sötétség azt meg nem fogá. Vala egy ember, ki Istentől küldeték, kinek neve vala János. Ez bizonyságtétel végett jelenék meg: hogy bizonyságot tenne a' világosságról, és igy mindnyájan hinnének ő általa. Nem vala ő a' világosság; hanem néki kell vala bizonyságot tenni a' világosságról. Amaz igaz világosság, melly minden embert megvilágosit, e' világba jövendő vala. Ámbár az e' világban vala, mert a' világ is ő általa lett; de a' világ őtet meg nem ismeré. Tulajdonaiba jöve, 's az övéi őtet be nem fogadák. Mindazoknak pedig, valakik befogadák őtet, kik az ő nevében hisznek, hatalmat ada: hogy Isten' fiaivá lennének. Kik nem a' vérség szerint, sem a' testnek kivánsága által, sem a' férfiunak akaratjából, hanem az Istentől születtek. És az Ige testté lőn, és mi közöttünk lakék, (és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atyától egyetlen egy szülöttnek dicsőségét), ki teljes vala kegyelemmel és igazsággal.

Szent István első mártir' napján.

Leczke. Apost. cselek. 6. rész. 8. v. — 10-ig és 7. r. 54. v. — 59-ig

A' napokban: István teljes levén hittel, és isteni erővel, a' község között nagy csodákat és jeleket munkál vala. Ekkor állának elő némellyek az ugynevezett libertinusoknak, czirenéieknek, alexandriaiaknak, és azoknak, kik Czilicziából és Ázsiából valának, zsinagógájából, kik Istvánnal vetekednek vala. De az ő bölcsességének és az általa szóló Szentléleknek ellene nem állhatának.

Midőn pedig ezeket hallák, dulnakfulnak vala szivökben, és fogaikat csikorgatják vala rá. Mivelhogy pedig Szentlélekkel teljes vala; az égre tekintvén, látá az Isten dicsőségét, és Jézust állani az Istennek jobbja felől, és mondá: Ime, nyitva látom az eget, és az Ember' Fiát az Isten' jobbja felől állani. Ők pedig felkiáltván nagy szóval, bedugák füleiket, és egyes akarattal rárohanának. És kihurczolván ötet a' városból, kövezik vala; a' kövező tanuk pedig lerakák köntöseiket egy Saul nevü ifjunak lábainál. És kövezik vala Istvánt, ki könyörög vala, mondván: Uram, Jézus, vedd hozzád az én lelkemet! Térdeire esvén pedig, nagy fenszóval kiálta, mondván: Uram, ne tulajdonitsad nékik e' cselekedetet bünül. És ezt mondván elaluvék az urban. —

Evangelium. Sz. Máté' 23. r. 34. v. — 39-ig.

Az időben mondá Jézus a' zsidók' népének, és a' papi fejedelmeknek. Ime, én küldök hozzátok prófétákat, és bölcseket, és irástudókat, és azok közül némellyeket mégöltök, és megfeszitetek, és némellyeket megostoroztok sinagógáitoklan, és üldöztök városról városra. Hogy rátok szálljon minden igaz vér, melly kiontatók a' földön az igaz Abelnek vérétől fogva egész Zakariásnak a' Barakiás' fiának véréig, kit megölétek a' templom és oltár között. Bizony mondom néktek: beteljesednek mindezek e' nemzetségen. Jerusálem! Jerusálem! melly

megölöd a' prófétákat, és megkövezed azokat, kik hozzád küldettek! hányszor akarám egybegyüjteni fiaidat, valamint a' tyuk egybegyüjti csirkéit szárnyai alá, és nem akarád? Ime, pusztán hagyatik néktek házatok. Mert mondom néktek: nem láttok engem mostantól fogva, mignem mondjátok: áldott, a ki ő az urnak nevében!

Szent János apost. és evang. napján.

Leczke. Bölcs Sirák' könyve' 15. r. 1. v. — 6-ig.

Ki Istent féli, jót cselekszik, és ki megtartja a' törvényt, eljut a' bölcsességre. Ugy megyen eléje, mintegy tisztes anya, 's ugy fogadja be ötet, mintegy szüz asszony. Az életnek és értelemnek kenyerével eteti, 's üdvösséges bölcseségnek vizével itatja ötet; megerősödik általa, és nem iagadoz. Megőrzi ötet, hogy nem szégyenül meg, sőt felmugasztalja társai felett. A' gyülekezet' közepén megnyitja száját, a' bölcsességnek és értelemnek lelkével tölti be ötet, és a' dicsőségnek fényes köntösébe öltözteti fel ötet. Örömöt és vigságot halmoz reá, 's örökkétartó nevet szerez neki.

Evangeliom. Sz. János' 21. r. 19. v. — 24-ig.

Az időben mondá Jézus Péternek: Kövess engem. Hátra fordulván pedig Péter, látá utána jöni azon tanitványt, kit szeret vala Jézus: ki ama' vacsorán az ő kebelében nyugodván, kérdezte vala ötet: Uram! kicsoda az, a' ki téged elárul? Ezt tehát meglátván Péter, kérdé Jézust: Uram hát ezzel mi fog történni? Felele néki Jézus: Ha akarom, hogy ő addig ez életben megmaradjon, mig eljövök; mi gondod? Te csak kövess engem. Elterjede azért az atyafiak között ezen hir: hogy ama tanitvány nem fogna meghalni. Holott nem mondá Jézus felőle: hogy meg nem hal; hanem azt: ha akarom, hogy

ő addig életben megmaradjon, mig eljövök, mi gondod? Ez a' tanitvány, ki ezek felől bizonyságot tészen, és ezeket irá; és tudjuk hogy az ő bizonyságtétele igaz.

Apró szentek' napján.

Leczke. Sz. Ján. ap. Jelen. 14. r. 1. — 5-ig.

A' napokban, midőn tovább szemlélődném, megjelenék nékem a' bárány a' Szion' hegyén állván, és vele százegyvennégy ezeren; kiknek homlokára mind a' báránynak, mind az ő Atyjának neve irva vala. 'S az égből szózatot hallék: melly a' sok vizek' zugásához, és a' nagy mennydörgésnek csattanásához hasonló vala; ama' szózat, mellyet hallék, szinte olylyan is vala, mint a' hárfáikat pöngető hárfásoknak öszhangzása. Énekelnek vala pedig mintegy uj éneket a' fejedelemszék, a' négy állatlelkek, és vének előtt, melly éneket, senki meg nem tanulhata, hanem csak azon negyvennégyezeren, kik a' földről megváltattak, mondának. Ezek azok, kik asszonyokkal nem fertőztették magokat, mivelhogy szüzek. Ezek a' bárányt, akárhová menend, követik. Ezek váltattak meg az emberek közül mint Istennek és a' báránynak szenteltetett első zsengék. Kiknek szájokban hazugság nem találtaték, mert minden szenny nélkül vannak Isten' fejedelemszéke előtt.

Evangelium. Sz. Máté' 2. r. 13. v. — 18-ig.

Az időben az ur angyala megjelenék Józsefnek álmában, mondván: kelj fel, és vegyed a' gyermeket, és annak anyját, és fuss Egyptomba, és maradj ott, mig szólani fogok neked; mert Heródes keresni fogja a' gyermeket, hogy elveszesse azt. Ki felkelvén véve a' gyermeket és annak anyját éjjel, és eltávozék Egygtomba. És ott tartózkodék Heródes' haláláig; hogy beteljesednék, a' mi megmondatott az Urtól a' próféta által: Egyptomból hivám az én fiamat. Akkor észrevevén Heródes, hogy ki-

játszatott volna a' bölcsektől, felette megharaguvék; és elküldvén megöletd Bethlehemben és minden azzal határos helyekben minden két esztendős és azon alul való gyermekeket azon idő szerint, mellyet kitudakozott vala a' bölcsektől. Akkor beteljesedék, a' mit Jeremiás próféta megjövendöle, mondván: Szózat hallatott Rómában, sirás és sok orditás, Rákel siratván fiait, és nem akarván megvigasztalódni, mert eltüntenek.

Karácson' oktávája alatt lévő vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Galat. 4. r. 1. v. — 7-ig.

Atyámfiai! Ezt mondom pedig: mig az örökös kis gyermek, semmiben nem különbözik a' szolgától, jóllehet mindennek ura légyen. Hanem gyámatya és gondviselő alatt vagyon mindaz ideig, mellyet atyja rendelt. Azonképen mi is, mig kis gyermekek valánk, a' világ vallástudományának eleit ismerni tanulók szolgálat alá vetve lévén; de, minekutána feltetszett az időnek teljes volta, elküldé Isten az ő Fiát, ki asszonytól lett, és a' törvénynek alávettetett: Hogy azokat, kik a' törvény alatt valának, megváltaná; hogy fogadott fiuságot nyernénk. Mivelhogy pedig fiak vagytok, elküldé Isten az ő Fiának lelkét a' ti szivetekbe, ki azt kiáltja: Abba, Atya! Azért többé nem vagytok szolgák, hanem fiak; hogyha pedig fiak, tehát Istennek örökösi is a' Krisztus által.

Evangelium. Sz. Luk. 2. r. 33. v. — 40-ig.

Az időben József és Jézus' anyja csodálkozának azokon, mellyek mondattak vala ő felőle. És megáldá őket Simeon, és mondá Máriának, az ő anyjának: Ime, ez tétetik soknak romlására és feltámadására Izraelben, és jelül, mellynek ellene mondatik. Söt a' te magad' lelkét is általjárja az

éles tőr; hogy kinyilatkoztassanak sok sziveknek gondolatai. Ugyanakkor vala egy Anna nevű prófétaasszony, Fánuel' leányai közől, Aszer nemzetségéből; ez sok időt eltöltvén, minekutána férjével hét esztendeig szüzességétől fogva élt volna, mintegy nyolczvannégy esztendős özvegy vala; ki nem távozik vala a' templomtól, böjtölésekkel szolgálván éjjel és nappal az Urnak. És ez épen azon órában odajövén, hasonlóképen hálát mond vala Istennek, és szól vala felőle mindeneknek, kik várják vala Izraelnek váltságát. És elvégezvén mindeneket az Urnak törvénye szerint, visszatérének Galileába, Názáret városba. A' gyermek pedig növekedik, és erősödik vala lélekben, teljes lévén bölcsességgel; és az Istennek kegyelme vala ő benne.

Karácson' oktávájan,

ugyanazon Leczke és Evangelium olvastatik, melly karácson' napján a' második Misében (8. oldalon).

Krisztus környülmetéltetése' napján.

Azon Leczke, melly karácson' napján az első Misében (7. oldalon).

Evangelium. Sz. Luk. 2. r. 21. v.

Az időden bekövetkezvén a' nyolczadnap, hogy körülmetéltetnék a' gyermek, nevezteték az Jézusnak, melly nevet adá néki az angyal, minekelőtte méhben fogantatnék.

Kiskarácson és vizkereszt között lévő vasárnap.

Azon Leczke, melly karácson' oktávája alatt lévő vasárnap olvastatott (15. oldalon).

Evangelium. Sz. Máté' 2. r. 19. v. — 23-ig.

z időben, meghalván pedig Heródes, ime, az Ur' angyala megjelenék Józsefnek álmában Egyptomban, mondván: Kelj fel és vegyed a' gyermeket, és annak anyját, és eredj Izrael' földére; mert meghaltanak, kik a' gyermek' élete után leselkedének. Ki felkelvén vevé a' gyermeket és annak anyját, és jöve Izrael' országába. Hallván pedig, hogy Arkelaus uralkodnék Heródes atyja helyett Judeában, félt odamenni, és megintetvén álmában, eltére Galileának részeire. És odaérkezvén lakék Názáret nevü városban, hogy beteljesednék, a' mi megmondatott a' próféták által: hogy názáretinek fog hivatni.

Vizkereszt' napján.

Leczke. Izaiás' 60. r. 1. v. — 6-ig.

Kelj fel, vidulj Jerusálem! mert jő világosságod, és az Urnak dicsősége te feletted támad fel. Mert íme! sötétség boritja a' földet, és homály a' népeket; te benned pedig feltámad az Ur, és dicsősége megláttatik te rajtad. És világosságodhoz járulnak a' népek, és királyok a' fényességhez, melly feltámad te rajtad. Emeld fel köröskörül szemeidet, és lássad! mindezek egybegyülve hozzád jőnek; messzeföldről jőnek fiaid, és ölben hozattatnak el leányaid. Akkor fogsz te félni, 's örvendezni, és remegve fog szíved gerjedezni: midőn hozzád fordul a' tenger' gazdagsága, és hozzád jő a' népek' ereje. A' tevék' sokasága elborít téged, Madiának és Effának gyors

tevéi: mindnyájan Számából eljönek, aranyat és tömjént hoznak az urnak dicsőségét hirdetvén.

Evangelium. Sz. Máté' 2. r. 1. v. — 12-ig.

Az időben, miuekutána tehát született volna Jézus Júdának Betlehemében, Heródes király' napjaiban, ime, bölcsek jövének napkeletről Jerusálembe mondván: Hol vagyon a ki született, a zsidók' királya? mert láttuk csillagát napkeletben; és imádni jövénk ötet. Hallván pedig ezt Heródes király megháborodék, és egész Jerusálem vele egyetemben. És összegyüjtvén minden papi fejedelmeket, és a népnek irástudóit kérdezősködik vala tőlök: hol kellene születnie a' Krisztusnak? Azok pedig felelének neki: Júdának Betlehemében; mert igy iratott meg a prófétából: És te Betlehem, Júda' földje, semmiképen nem vagy legkisebb Júdának fő városai között, mert kebeledből jő ki a vezér, ki az én népemet, Izraelt, kormányozni fogja. Akkor Heródes titkon hivatván magához a' bölcseket szorgalmasan kitudakozá tőlök a csillagnak, melly nekik megjelenék, idejét. És elküldvén őket Betlehembe, mondá: menjetek el, és kérdezkedjetek szorgalmasan a gyermek felől, és, ha megtaláland-játok, adjátok tudtomra, hogy én is oda jövén imádjam ötet. Kik, miuekutána meghallgatták volna a királyt, elmenének; és ime, a' csillag, mellyet láttanak vala napkeleten, kalauzolá őket, mig oda eljutván megállana azon hely felett, a' hol a' gyermek vala. Megszemlélvén pedig a csillagot igen nagy örömmel örvendezének. És bemenvén a' hajlékba megtalálák a' gyermeket az ő anyjával, Máriával, és leborulván imádák ötet, és megnyitván kincsszekrényeiket, ajándékokat mutatának be neki, aranyat, tömjént és mir-

hát. És feleletet vévén álmukban: hogy vissza ne mennének Heródeshez, más uton térének vissza tartományukba.

Első vasárnap vízkereszt után.

Leczke. Sz. Pál' Róm. 12. r. 1. v. — 5-ig.

Intlek azért titeket, atyámfiai, az Istennek irgalmas jótéteményeire kérve: hogy ajánljátok fel a' ti testeteket élő, szent, Isten előtt kedves áldozatul okos tisztelettételre. És ne szabjátok magatokat e' világhoz: hanem távozzatok el a' ti értelmeteknek megujulása által: hogy megválaszthassátok, mi felel meg Isten' akaratának, mi légyen előtte jó, kedves tökéletes? azért a' nékem adatott kegyelemtől sürgettetvén, mindennek, valaki közönségtekben vagyon, meghagyom: hogy felebb ne bölcselkedjék annál, mint illik bölcselkedni, hanem a' józanságnak határáig bölcselkedjék, a' mint kinekkinek Isten osztotta a' hitnek mértékét. Mert miképen egy testben sok tagjaink vannak; de minden tagnak egyenként nem ugyan azon egy foglalatossága vagyon: azonképen sokan egy test vagyunk a' Krisztusban; de egyenként kölcsönösen egymásnak tagjai vagyunk.

Evangelium Sz. Luk. 2. r. 42. v. — 52-ig.

Mikor pedig tizenkét esztendős lőn Jézus, felmenvén ők Jerusálembe az ünnepi szokás szerint, és elvégződvén a' napok, midőn visszatérnének, elmarada a' gyermek Jézus Jerusálemben, és észre nem vevék szülei. Vélvén pedig őtet az uti társaságban lenni, menének egy napi utat, és keresik vala őtet az atyafiak és ismerősök között. És meg nem találván visszatérének Jerusálembe, keresvén őtet. És lőn, harmadnap mulva megtalálák őtet a' templomban, a' tanitók között ülve, hallgatván és kérdezvén őket. Álmélkodának pedig mindnyájan, kik őtet hallgatják vala, az ő okosságán és feleletein. És látván őtet csodál-

kozának; és mondá néki anyja: Fiam, miért cselekedtél igy velünk? ime, atyád és én busongva keresénk téged. És felele nékik: Mi dolog, hogy engem kerestetek? tehát nem tudtátok, hogy nékem azokban, mellyek az én Atyámé, kell foglalatoskodnom? De ők nem érték e' beszédet, mellyel szólott hozzájok. És aláméne velök, és jöve Názáretbe, és engedelmes vala nékik. És az ő anyja mindezeket elméjében tartja vala. És Jézus növekedik vala bölcseségre, korra, Isten és ember előtt való kedvességre nézve.

Második vasárnap vizkereszt után.

Leczke Sz. Pál' Róm. 12. r. 6. v. — 16-ig.

Atyámfiai! Különbözö ajándékaink vannak a' kegyelem szerint, melly adatott nékünk; azért a' jövendömondás attól, a' ki azzal bir, gyakoroltassék a' hitnek minémüsége szerint. Kinek hivatala az egyházi szolgálat, az a' szolgálattal; a tanitó a' tanitással jól foglalatoskodjék. A' ki int, buzgón intsen; a' ki segedelempénzt osztogat, azt egyenesszivüséggel teljesitse; a' ki elöljáró, szorgalmatossággal forgolódjék; a' ki máson könyörül, vidámsággal mivelje azt. A' szeretet a' tetetéstől ment légyen; gyülöljétek a' gonoszt; ragaszkodjatok a' jóhoz. Atyafiui szeretet által egymás iránt kölcsönös szivességgel viseltessetek; a' tiszteletadásban egymást megelőzzétek. Kötelességteknek teljesitésében ne legyetek restek; lélekben buzgók legyetek; az urnak szolgáljatok. A' reménységben örömet leljetek; a' háboruságot békeségesen türjétek; az imádságban állhatatosok legyetek. A' szenteknek szükségökben adakozzatok; a' vendégfogadást gyakoroljátok. Áldjátok azokat, a' kik titeket üldöznek: jót kivánjatok nékik, és ne átkozzátok őket. Örüljetek az örülökkel, és sirjatok a' sirókkal. Egyenlő értelemmel legyetek egymás között; kevélyen ne vélekedjetek magatok felöl, hanem az alázatosokhoz alkalmaztassátok magatokat.

Evangelium. Sz. Ján. 2. r. 1. v. — 11-ig.

Az időben menyegző lőn Galileának Kána nevü városában, és Jézusnak anyja is ott vala. Elhivaték pedig Jézus is tanitványaival együtt a' menyegzőbe. És elfogyván boruk, mondá Jézusnak az ő anyja: Nincsen boruk. Mondá néki Jézus: Minek kivánod ezt tőlem asszony? nem jött még el az én időm. Mondá az ő anyja a' szolgáknak: Valamit néktek parancsol, megcselekedjétek. Vala pedig ott a' zsidóknál szokásban lévő tisztulásokra hat kőveder helyezve, mindenik két vagy három mértékü. Mondá nékik Jézus: Töltsétek meg a' vedreket vizzel. És szintén teli tölték azokat. És parancsola nékik Jézus: Meritsetek már, és vigyétek el a' násznagynak; és oda vivék. Hogy pedig megizlelé a' borrá lett vizet a' násznagy (nem tudván honnét volna, de a' szolgák, kik a' vizet meritették, jól tudják vala), magához szólitá a' vőlegényt a' násznagy és mondá néki: Minden ember először a' jobb bort teszi fel, és minekutána eleget ittak, akkor adja a' gyöngébbet; te pedig a' jobb bort tartottad mindeddig. Ez vala az első csodatétel melylyet cselekedett Jézus a' galiléai Kánában, és kinyilatkoztatá dicsőségét és hivének ő benne az ő tanitványai.

Harmadik vasárnap vizkereszt után.

Leczke. Sz. Pál' Róm. 12. r. 16. v. — 21-ig.

Atyámfiai! Ne látszassatok önnön magatoknak bölcseknek lenni: Senkinek roszat roszszal ne viszonozzatok; tiszteségesen viseljétek magatokat; nemcsak Isten, hanem minden ember előtt. Ha lehetséges, a' mennyire rajtatok áll, minden emberrel békeségben éljetek. Önnön magatokért boszut ne álljatok

szerelmesim; hanem bizzátok a' fenyitő igazságot arra, a' kiről irva vagyon: Enyém a' boszuállás, én megfizetek, ugymond az ur. Hogy ha tehát éhezik ellenséged, adj néki enni; ha szomjazik nyujts néki italt. Ezt cselekedvén tüzes szenet gyüjtesz az ő fejére. Meg ne győzessél a' gonosztól: hanem inkább győzd meg jóval a' gonoszt.

Evangelium. Sz. Máté' 8. r. 1. v. — 13-ig.

Az időben, mikor pedig lejött volna a' hegyről, követé őtet sok sereg. És ime, egy poklos közelitvén imádá őtet, mondván: Uram, ha akarod, megtisztithatsz engem. És kinyujtván Jézus kezét illeté őtet, mondván: akarom, tisztulj meg; és mindjárt megtisztula az ő poklossága. És mondá neki Jézus: meglásd, hogy senkinek meg ne mondjad; hanem eredj, mutasd meg magadat a' papnak, és add be az ajándékot, mellyet parancsolt Mózes bizonyságul nekik. Midőn pedig bement volna Kafarnaumba, járula eléje egy százados esedezvén neki, 's ezt mondván: Uram! a' szolgám otthon fekszik inaszakadtságban, és szörnyen gyötörtetik. És mondá neki Jézus: Én elmegyek, és meggyógyitom őtet. És felelvén a' százados, mondá: Uram! nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöj: hanem csak egy szóval mondjad, és meggyógyul az én szolgám. Mert ámbár magam hatalom alatt levő ember vagyok, mégis vannak kormányom alatt vitézek és mondom ennek, menj el, és megyen; és a' másiknak: jöszte, 's eljő; és szolgámnak: cselekedjed ezt, és megcselekszi. Hallván pedig ezt Jézus csodálkozék, és az őtet követőknek mondá: Bizony mondom nektek, nem találék ennyi hitet Izraelben. Mondom pedig nektek, hogy sokan eljőnek napkeletről és napnyugotról, és letelepednek Ábrahámmal és Isákkal és Jákobbal mennyeknek országában. Az ország' fiai pedig kivettetnek a' külső

sötétségre; ott leszen sirás és fogak' csikorgatása. És mondá Jézus a' századosnak: Menj el, és a' mint hittél, ugy történjék neked. És meggyógyula a' szolga azon órában.

Negyedik vasárnap vizkereszt után.

Leczke. Sz. Pál' Róm. 13. r. 8. v. — 10-ig.

Atyámfiai! Senkinek semmivel ne maradjatok adósak, az egymás iránt való kölcsönös szeretetet kivévén: mert a' ki embertársát szereti, a' törvényt betölté. Mert a' parancsolatok: Ne paráználkodjál; Ne ölj; Ne orozz; Hamis tanubizonyságot se szólj; A másét ne kivánjad; és valami egyébb parancsolat vagyon, ezen meghagyásban foglaltatik: szeressed embertársadat, mint önnön magadat. A' ki embertársát szereti: gonoszt nem cselekszik. Ugyanazért minden törvénynek teljesitése a' szeretetben áll.

Evangelium. Sz. Máté' 8. r. 23. v. — 27-ig.

Az időben, midőn ő a' hajóba bement volna, követék őtet tanitványai. És ime, nagy indulás lőn a' tengeren ugy, hogy a'hajócska elborittatnék a' habok-tól; ő pedig aluszik vala. És hozzájárulván tanitványai felkölték őtet, mondván: Uram, szabadits meg minket, elveszünk. És mondá nekik Jézus: Mit féltek kicsinyhitüek? Akkor parancsola a' szeleknek és a' tengernek, és nagy csendesség lőn. A' jelen emberek pedig elálmélkodának, mondván: Kicsoda ez? mert még a' szelek és a' tenger is engedelmeskednek neki.

Ötödik vasárnap vizkereszt után.

Leczke. Sz. Pál' Kolosz. 3. r. 12. v. — 17-ig.

Atyámfiai! Öltözzetek fel azért, mint Isten' választottai, mint szentek és Isten' kedveltjei, a' legilletődőbb könyörületesség-

be, a' kegyelmességbe, alázatosságba, szelidségbe, hosszuvárakozásba; Eltürvén kölcsönösen egymást, és megengedvén viszont egymásnak, ha kinek valaki ellen panasza vagyon, a' miképen Krisztus is megengedett néktek, ugy ti is. Mindezek felett pedig öltözzetek fel a' szeretetbe, melly a' tökéletességnek kötele. 'S az Istennek békessége uralkodjék a' ti szivetekben, mellyre hivattatok is egy testbe; és hálaadók legyetek. A' Krisztus tanitása bőséges mértékben lakozzék ti közöttetek, minden bölcsességgel oktatván és intvén egymást ti magatok között, zsoltárokkal és dicséretekkel, és lelki énekekkel jó kedvvel énekelvén a' ti szivetekből az urnak. És mindent, valamit cselekesztek, akár beszéd, akár munka légyen az, mindent az ur Jézusnak nevében cselekedjetek, hálákat adván Istennek és az Atyának ő általa.

Evangelium. Sz. Máté' 13. r. 24. v. — 30-ig.

Az időben hasonló lön mennyeknek országa amaz emberhez, a' ki jó magot vetett földébe. Midőn pedig az emberek alunnának, eljöve ellensége, és fölül konkolyt vete a' buza közé, 's elmene. Továbbra, mikor felnövekedett volna a' fű, és gyümölcsöt hozott volna; akkor megtetszék a' konkoly is. Azért járulván a' cselédes emberhez szolgái mondának: nemde jó magot vetettél-e földedbe, honnét vagyon tehát rajta konkoly? És mondá nekik: az ellenséges ember cselekedte azt. A' szolgák pedig kérdezék ötet: akarode, hogy elmenjünk, és kiszedjük azt? És felelé: nem; hogy netalán a' konkolyt szedegetvén azzal együtt ki ne tépjétek a' jó buzát is. Hagyjátok mind a' kettőt nőni aratásig, és az aratás alkalmával megmondom az aratóknak: szedjétek ki először a' konkolyt, és kössétek azt kévékbe megégetés végett, a' jó buzát pedig gyüjtsétek csürömbe.

Hatodik vasárnap vizkereszt után.

Leczke. Sz. Pál' Thessz. I. lev. 1. rész. 2. v. — 10-ig.

Atyámfiai! Hálákat adunk az Istennek mindenkor ti érettetek mindnyájatokért, megemlékezvén rólatok imádságainkban, Szüntelen elménkben forgatván a' ti hitetek' cselekedeteit, a' ti munkás szeretetteket és a' ti békeségesen türő reménységteket a' mi urunk Jézus Krisztus által az Istenben, a' mi Atyánkban. Tudván, szerelmes atyámfiai! a' ti Istentől történt választástokat. Mert az evangeliomnak hirdetése, melly mi általunk történt nálatok, nem állott csak beszédben; hanem csodálatos erömunkákkal, és a' Szentlélek' ajándékai által és tökéletes meggyőződés által hitelesittetett; a' mint hogy magatok tudjátok, miképen viseltük légyen mi magunkat ti közöttetek a' ti térítéstekben. Ti pedig, minekutána sok háborúság között a' Szentlélek által bennetek munkált örömmel a' tanitást befogadtátok, minket és az urat követitek. Annyira, hogy tükörképül szolgáltok Maczedoniában és Akájában; minden hivőknek. Mert nemcsak titőletek terjedett el az urnak tanitása Maczedoniában és Akajában, hanem annak felette a' ti Istenben való hitetek minden helyen ismeretes ugy: hogy szükségtelen légyen arról még többet valamit szólanunk. Mivel mások elégségesen hirdetik mi felőlünk: minémü volt légyen hozzátok bemenetelünk, és hogyan tértetek meg a' bálványoktól az Istenhez: hogy szolgálnátok az élő 's igaz Istennek, és várnátok az ő Fiát, mennyekből (kit feltámasztott a' halálból) a' Jézust, ki megszabadit bennünket a' jövendő kárhozattól.

Evangelium. Sz. Máté' 13. r. 31. v. — 35-ig.

Az időben e' példabeszédet mondá Jézus a' seregeknek: Hasonló mennyeknek országa a' mustármaghoz, mellyet vevén az ember elveté földében; melly kisebb ugyan minden magvaknál, de felnövén nagyobb minden bokroknál, sőt fával vetekedik ugy: hogy az égi madarak rászállhatnak, és fészket rakhatnak ágain. Más hasonlatosságot is beszéle nekik: Hasonló, ugy-

mond, mennyeknek országa a' kovászhoz: mellyet vevén a' sütő asszony, elegyelít három mérő lisztbe, mig mind megposhad. Mindezeket hasonlatosságokban szólá Jézus a' seregekhez, és hasonlatosságok nélkül nem szóla nekik. Hogy beteljesednék, a' mi megmondaték a' próféta által, kinek szavai: Rejtett beszédekre megnyitom számat, és a' világ' alkotásától fogva eltitkoltakat fölfedezem.

Septuagesima vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Kor. I. lev. 9. r. 24. v. — 27-ig. és 10. r. 1. v. — 5-ig.

Atyámfiai! nem tudjátok-e, hogy azok, kik pályát futnak, noha mindnyájan futnak, mégis csak egy nyeri a' jutalmat? tehát ugy fussatok: hogy a' jutalmat elnyerjétek. Minden pedig, ki a' küzdésben tusakodik, mindenektől megtartóztatja magát; és azok ugyan, hogy megrothadandó koszorut nyerjenek, holott mi rothadatlant várunk. Én azért ugy futok, mint nem bizonytalan kimenetelre; ugy harczolok, mint nem hiába vágván a' levegőt. Hanem verem az én testemet, és szolgaság alá vetem azt; hogy netalán másokat tanitván, magam megvettessem. Nem akarnálak pedig titeket, atyámfiai, tudatlanságban hagyni a' felől: hogy a' mi atyáink mindnyájan ama' felhő alatt valának, és mindnyájan a' tengeren általmentek. És mindnyájan Mózesnek követésére bemártattak ama' felhőbe és tengerbe. És mindnyájan ugyanazon lelki eledelt evék. És mindnyájan ugyanazon lelki italt ivák; mert amaz őket követő lelki kősziklából ivának, melly kőszikla vala a' Krisztus. De sokan azok közöl Istennek jó tetszését meg nem érdemlék.

Evangelium. Sz. Máté' 20. r. 1. v. — 16-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak e' példabeszédet: Hasonló mennyeknek országa egy cselédes emberhez, ki korán reggel kiméne művese-

ket fogadni szőlőjébe. Megszerződvén pedig a' művesekkel egy tizespénz napibérben, elküldé őket szőlőjébe. És kimenvén három óratájban, láta más henyélőket állani az árhelyen. És mondá nékik: menjetek ti is szőlőmbe, 's a' mi igazságos leend, megadom nektek. Azok pedig elmenének. Ismét pedig kiméne hat és kilencz óratájban, és hasonlóképen cselekedék. Tizenegy óratájban pedig kimenvén, és más vesztegállókat találván, szólitá őket: mit álltok itt egész nap hivalkodva? Felelének neki: mert senki nem fogadott meg minket. Mondá nekik: menjetek ti is szőlőmbe. Mikor pedig estve lőn, mondá a' szőlő' ura a' gondviselőnek: hivjad elő a' műveseket, és add meg nekik béröket, elkezdvén az utolsóktól az elsőkig. Előállván tehát, kik tizenegy óratájban jöttek vala, vőnek egy-egy tizespénzt. Előlépvén pedig az elsők is, azt vélék, hogy többet nyerendenek: vőnek pedig ők is egy-egy tizespénzt. És elvévén zugolódának a' cselédes ember ellen, mondván: Ezek az utolsók egy óráig munkálkodtak, és egyenlőkké tetted őket hozzánk, kik a' napnak terhét és hőségét viseltük. Ő pedig felelvén, egyiknek közölök, mondá: barátom, nem teszek neked igazságtalanságot; nem egy tizesben szerződtél-e meg velem? Vedd el, a' mi a' tiéd, és eredj: annyit akarok pedig amaz utolsónak is adni, mint neked. Avagy nem szabad-e nekem, a mit akarok, cselekednem? talán azért irigykedik szemed, mivel én jó vagyok? Igy lesznek az utolsók elsőkké, és az elsők utolsókká; mert sokan vannak a' hivatalosak, kevesen pedig a' választottak.

Sexagesima vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Kor. II. lev. 11. r. 19. v. — 33-ig — és 12. r. 1. v. — 9-ig.

Atyámfiai! Bölcs emberek, mint ti vagytok, örömest eltürik az esztelenkedőket. Ugy eltüritek: hogyha valaki veletek mint szolgákkal bánik, ha valaki vagyonotokat megemészti, ha valaki húzvon benneteket, ha ki felfuvalkodva megvet, vagy arczulüt titeket. Gyalázatomra megvallom, hogy illyen veletek való bánásra erőtlen valék. Mindazáltal, ha valaki valamivel kérkedni merészel (mint balgatag szólok) én is bátorkodom kérkedni. Zsidók ők, én is; izraeliták ők, én is; Ábrahám' maradékai ők, én is. A' Krisztusnak tisztviselői ők, (mint balgatag szólok) én még inkább. Sokkal többet fáradoztam, sulyosabb veréseket szenvedtem, többször voltam fogházba bezárva, gyakorta forogtam halálos veszedelemben. A' zsidóktól ötször egy hián negyven csapást szenvedtem. Háromszor verettem meg vesszővel; egyszer megköveztettem; háromszor állottam ki hajótörést, éj és napot a' mély tengerben töltvén. Mennyit utaztam, mennyi veszedelmeken mentem keresztül folyóvizeken, gyilkosok között, magam nemzete között, pogányok között, a' városokban, a' pusztában, a' tengerben, az álnok atyafiak miatt. Ide járulnak a' gyakori ellankadás, nyomoruság, álmatlan éjek, éhség, szomjuság, böjtölés, hideg, ruhátlanság. Azokon kivül, mellyek még más részről nyomnak, ugymint: naponként a' reám támadó sokaság, a' minden gyülekezetek felől való szorgalmatoskodás. Kicsoda háborgattatik, hogy én ne háborgattatnám? kicsoda botránkozik meg, hogy égető fájdalmat ne éreznék? Ha már dicsekednem kell, az én viszontagságaimmal fogok dicsekedni. Az Isten és a' mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja, a' ki mindörökké áldott! tudja, hogy nem hazudok. Damaszkusban Arétás királynak helytartója haddal őrizi vala Damaszkus' városát, akarván engem megfogni. De ablakon kosárban bocsáttattam alá a' kőfalon, és ugy menekedém meg az ő kezeiből. Dicsekedni ugyan nékem nem hasznos; azonban térek a' látásokra 's az Urtól nyert kijelentésekre. Tudok egy embert a' Krisztusban, ki tizennégy esztendőnek előtte (testben-e? avagy test nélkül-e? nem tudom, az Isten tudja), egész a' harmadik égbe elragadtaték. És tudom: hogy ezen ember (testben-e? avagy test nélkül-e? nem tudom, az Isten tudja. A' paradicsomba ragadtaték el, és ott

titkos igéket hallott, mellyeket nem lehet embernek elbeszélni. Az illyenre nézve dicsekszem; de önnön magamra nézve nem dicsekszem egyébbel, hanem csak az én gyarlóságommal. De, ha mindjárt dicsekedni akarnék is, nem volnék azért esztelen, mert igazságot szólnék. Azonban megtartóztatom magamat; hogy valaki felőlem fölebb ne gondolkodjék annál, a' mit bennem lát, vagy a' mit tőlem hall. Hogy pedig a' jelenéseknek nagy volta fel ne fuvalkodtasson engem: hegyes tőr adaték testembe, a' sátánnak angyala, hogy nyakon csapdosson engem, és igy ne büszkélkedhessem. E miatt, hogy tudniillik eltávoznék tőlem, háromszor kérém az Urat. De azt felelé nékem: Elég néked az én kegyelmem, mert az én erőm az erőtlenségben tetszik ki tökéletesen. Nagyörömest dicsekszem azért az én erőtlenségeimben: hogy lakozzék én bennem a' Krisztusnak hatalma.

Evangelium. Sz. Luk. 8. . 4. v. — 15-ig.

Az időben egybegyülekezvén Jézus felett sok nép, és városiak is megjelenvén nála, mondá e' hasonlatosságot: Kiméne a' magvető elvetni magvát; és midőn szórná, némelly ugyan az utra esék, és megtapodtaték; és az égi madarak megevék azt. És némelly kősziklára esék, és kikelvén elszárada, mert nem vala nedvessége. És némelly a' tövisek közé esék, mellyel együtt felnövekedvén, a' tövisek elfojták azt. És némelly jó földbe esék, 's százannyi gyümölcsöt hoza. Ezeket monván felkiálta: A' kinek vannak fülei a' hallásra, hallja. Kérdik vala pedig őtet tanitványai, mondván: mi értelme ezen hasonlatosságnak? Kiknek ő felele: Néktek adaték, hogy az Isten országának titkait megértsétek, egyebeknek pedig csak hasonlatosságokban; hogy látván ne lássanak, és hallván ne értsenek. Ez pedig a' hasonlatosságnak értelme: a' mag az Isten' igéje. A' kiknél útfélre esik, azok: kik hallgatják, azután éljő az ördög,

és kiveszi az igét szivökből, hogy hivén ne üdvözüljenek. A' kiknél pedig a' kősziklára esik, azok: kik midőn hallják, örömmel fogadják az igét, de gyökerök nem lévén, csak ideiglen hisznek, és a kisértetnek idején elszakadnak. A melly tovább a' tövisek közé hull, ez azokat jelenti: kik hallják, de a' kiknél, midőn folytatják életöket, a' világi gondok, gazdagság és gyönyörüségek azt megfojtják, és azért gyümölcsöt nem hoz. Végre a' jó földbe vetett magon azok értetnek: kik tiszta és jó szivben a' hallott igét megtartják, és gyümölcsöt teremnek békességtürés által.

Quinquagesima vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Kor. I. lev. 13. rész. 1. v. — 13-ig.

Atyámfiai! Habár embereknek, vagy angyaloknak nyelvein szólnék is, de, ha szeretetem nincsen: ollyá lettem, mint a' zengő réz, vagy pengő czimbalom. És ha jövendömondóságnak ajándékával birnék, és minden titkokba belátnék, és minden tudományom volna is; sőt ha ollyan erős hitem volna, a' millyen a' hegyek' átvitelére is elegendő; de, ha szeretetem nincsen, semmi sem vagyok. És ha elosztanám is a' szegények' táplálására minden vagyonomat; sőt ha testemet tüzre adnám, ugy, hogy elégjek: hogyha szeretet nincsen én bennem, semmit nem használ nékem. A' szeretet hosszutürő, kegyes; a' szeretet nem irigykedik, nem cselekszik gonoszul, fel nem fuvalkodik. Nem viseli magát illetlenül, nem vadászsza tulajdon hasznát, nem gerjed haragra, nem forgat elméjében gonoszságot. Nem örül a' hamisságnak, örvendez pedig az igazságon. Mindent elfedez, mindent hiszen, mindent remél, mindent elszenved. A' szeretet soha meg nem szünik; akár a' jövendöléseknek vége szakadjon, akár az idegen nyelveken való szólás elmuljék, akár a' tanulásból szerzett ismeretek elenyésszenek. Mert most csak részszerint vagyon bennünk az ismeret, és részszerint a' jövendömondás. De, minekutána eljövend a' tökéletes teljesség, akkor eltörültetik, a' mi rész-

szerint vagyon. Mig gyermek valék: ugy szólék, mint gyermek, ugy gondolkodám, mint gyermek! minekutána pedig emberkorra jutottam, elhagyám a' gyermekhez illő dolgokat. Most csak tükör által és homályos beszéd által látunk; de akkor szinről szinre. Mostan részszerint vagyon bennem az ismeret; akkor pedig olly tiszták lesznek ismereteim, mint a' minő a' rólam való ismeret. Azonban e' mostani állapotunkban megmarad e' három: a' hit, a' reménység és a' szeretet; de ezek között legjelesebb a' szeretet.

Evangelium. Sz. Luk. 18. r. 31. v. — 43-ig.

Az időben maga mellé vévén Jézus tizenkét tanitványit, mondá nékik: Ime, felmegyünk Jerusálembe, és beteljesednek mindenek, mellyek megiraltak a' próféták által az Ember' Fiáról. Mert a' pogányok' kezébe adatik, és megcsufoltatik, és gyalázattal illettetik, és megpökdöstetik. És minekutána megostorozák, megölik őtet, de harmadnapon feltámad. De ők ezekből semmit nem értének, és e' beszéd elrejtett titok vala előttök, és meg nem érték, a' mik mondattak. Lőn pedig, mikor ő Jerikóhoz közelgne, egy vak ül vala az utfélen, koldulván. Ez hallván az ott elmenő sereget, kérdé: mi volna az? Mondának pedig néki: hogy a' názáreti Jézus menne által. Ekkor kiálta, mondván: Jézus! Dávidnak fia, könyörülj rajtam! És az elölmenők dorgálják vala őtet, hogy hallgatna; de ő annálinkább kiált vala: Dávidnak fia, könyörülj rajtam! Megállván tehát Jézus, magához hagyá őtet vezettetni. És midőn már közel volna, kérdé őtet, mondván: Mit akarsz, hogy cselekedjem néked? Amaz pedig felelé: Uram! hogy lássak. És mondá néki Jézus: Láss; a' te hited megszabaditott téged. És mindjárt láta, és követi vala őtet, dicsőitvén az Istent; az egész nép pedig, melly e' történetnek szemtanuja vala, dicséretet ada Istennek.

Hamvazó szerdán.

Leczke. Jóel' próf. 2. r. 12. v. — 19-ig.

Azt mondja az Ur: térjetek meg hozzám teljes szivetekből, böjtöléssel, sirással és kesergéssel. És szaggassátok meg szíveteket, nem pedig csak ruháitokat, és térjetek az Urhoz, a' ti Istenetekhez; mert kegyes ő 's irgalmas, béketürő és nagy kegyelmességü, 's az ő jósága felülhaladja a' bünösnek gonoszságát. Ki tudja, talán még visszavonja fenyegetését, és megengedvén, a' böségnek áldását hagyja maga után? hogy eledelt 's itali áldozatokat az Urnak, a' ti Isteneteknek bemutathassatok. Kürtöljetek Sionban, szenteljetek böjtöt, hirdessetek gyülést. Gyüjtsétek egybe a' népet, tartsatok szent gyülekezetet; hijjátok össze a' véneket, vegyétek mellétek a' kisdedeket és csecsemőket; menjen ki a' vőlegény az ő szobájából, és a' menyasszony az ő ágyashajlékából. A' tornácz és az oltár között sirjanak a' papok, az Ur' szolgái, és mondják: bocsáss meg Uram! bocsáss meg a' te népednek, és ne add a' te örökségedet gyalázatra, hogy ne gunyolódhassanak a' népek, mondván: hol vagyon az ő Istenök? Forrón szereti az Ur az ő földét, és megkegyelmez az ő népének. Felelvén tehát az Ur, ezt mondja az ő népének: ime, én adok tinektek gabonát, bort és olajt, és bővelkedni fogtok azokkal, nem adlak többé titeket a' pogányoknak gyalázat' tárgyává.

Evangelium. Sz. Máté' 6. r. 16. v. — 21-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Mikor pedig böjtöltök, ne legyetek, mint a' képmutatók, szomoruak; mert meghervasztják orczájukat, hogy az emberektől böjtölőknek láttassanak. Bizony mondom nektek, hogy elvették jutalmokat. Te pedig, midőn böjtölsz, kend meg fejedet és orczádat mosd meg. Hogy ne láttassál az emberektől böjtölőnek, hanem Atyádtól, ki rejtekben vagyon; és Atyád, ki a' rejtekben is lát, megfizet neked. Ne gyüjtsetek magatoknak kincseket a' földön; a' hol azokat a' rozsda 's a' moly megemésztik, és a' hol a' tolvajok kiássák és elloplják. Hanem gyüjtsetek magatoknak kintseket az ég-

ben, a' hol azokat sem a' rozsda, sem a' moly meg nem emésztik; és a' hol a' tolvajok ki nem ássák, sem el nem lopják. Mert a' hol kincsed vagyon, ott vagyon szived is.

Bőjt első vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Kor. II. lev. 6. r. 1. v. — 10-ig.

Atyámfiai! Intünk titeket: hogy Istennek kegyelmét hijába ne vegyétek. Mert ezt mondja az Isten: Kellemes időben hallgattalak meg téged, és az üdvösségnek napján megsegitettelek téged. Ime, most a' kellemes idő, ime, most az üdvösségnek napja! Ugyanazért mi is vigyázzunk: hogy senkinek semmiben botránkozásra okot ne adjunk, és igy ne szidalmaztathassék a' mi szolgálatunk. Sőt inkább mindenekben ugy viseljük magunkat, mint Istennek szolgái: sok tűrésben, háboruságokban, szükölködésben, szorongatásokban, verések' szenvedésében, fogházakban, a' lázadások' alkalmával, a' fáradságos munkákban, vigyázásokban és bőjtölésekben. A' tisztaságban, tudományban, szelidségben, kegyességben, a' Szentlélek' ajándékinak használásában, tettetés nélkül való szeretetben; Az igazságnak hirdetésében, az Istentől nyert csodatévő erőben, a' jámborságnak mintegy jobb és balkézben lévő fegyverei' forgatásában. Akár becsüljenek, akár gyalázzanak, akár rágalmazzanak, akár dicsérjenek bennünket; habár hihetőknek tartatunk, de azért mégis igazmondók vagyunk; bátor mint ismeretlenek megvettetünk, azért mégis mint ismeretesek foglalatoskodunk. Ámbár szünetlen haldoklani látszunk, azért ime, mégis ugy viseljük magunkat, mint élők; ha megostoroztattunk is, elég, hogy még meg nem ölettünk. Ugy viseljük magunkat, mint szomoruak, holott mindig örömet érzünk; mint szegények, noha sokakat gazdagitunk; mintha semmink sem volna, és mégis mindennel bírnánk.

Evangelium. Sz. Máté' 4. r. 1. v. — 11-ig.

Az időben Jézus a' pusztába viteték a' Lélektől, hogy megkisértetnék az ördögtől. És minekutána bőjtölt volna negyven nap és negyven éjjel, megéhezék.

És hozzájárulván a' kisértő, mondá neki: Ha Isten' Fia vagy, mondjad: hogy e' kövek kenyerekké változzanak. Ki felelvén, mondá: Irva vagyon, nem csak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, melly Isten' szájából származik. Akkor felvivé őtet az ördög a' szent városba, és a' templom' tetejére állitá őtet. És mondá neki: Ha Isten' Fia vagy, bocsátkozzál alá innét, mert irva vagyon: Angyalainak parancsolt felőled, és kezökben hordoznak téged, hogy netalán kőbe meg ne üssed lábadat. Mondá neki Jézus: Ismét irva vagyon, ne kisértsd a' te Uradat, Istenedet. Ismét felvivé őtet az ördög egy igen magas hegyre, és megmutatá neki e' világnak minden országait, és azok' dicsőségét. És mondá neki: Ezeket mind neked adom, ha leborulván imádandasz engem. Akkor mondá neki Jézus: Távozzál ellenkező, mert irva vagyon, a' te Uradat, Istenedet imádjad, és csak neki szolgálj. Akkor elhagyá őtet az ördög, és ime, angyalok jövének, és szolgálának neki.

Böjt második vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Thesszal. 4. r. 1. v. — 7-ig.

Atyámfiai! Kérünk titeket és intünk az Ur Jézusban: hogy naponként inkább iparkodjatok ugy járni, 's Istennek tetszeni; a' mint hogyan kelljen? tőlünk tanultátok. Mert tudjátok: minémü parancsolatokat adtunk néktek az Ur Jézusnak akarata szerint. Mert ez az Isten' akarata: hogy szentek legyetek, és a' paráznaságtól magatokat megoltalmazzátok. Hogy mindenitek az ő testét szentségben és tisztességben birni tudja; hogy azt a' tisztátalan kivánságnak zabolátlansága által ne becstelenitse; mint a' pogányok, kik nem ismerik az Istent. Senki meg ne nyomoritsa, se meg ne csalja embertársát akármi dologban; mivel mindezen cselekedetekért boszut áll az Ur: a' mint mindjárt elein néktek megmondottuk, és okokkal megbizonyitottuk. Tudniillik: nem hivott minket az Isten tisztátalankodásra, hanem szentségre.

Evangelium. Sz. Máté 17. r. 1. v. — 9-ig.

Az időben maga mellé vevé Jézus Pétert és Jakabot, és ennek öcscsét, Jánost, és felvezeté őket egy magas hegyre külön. És szinében elváltozék előttök. És fénylék orczája, mint a' nap; ruhái pedig fehérek lőnek, mint a' hó. 'S ime, megjelenének nekik Mózes és Illyés szólván ő vele. Felelvén pedig Péter, mondá Jézusnak: Uram! jó nekünk itt lennünk; ha akarod, készitünk itt három hajlékot, neked egyet, Mózesnek egyet, és Illyésnek egyet. Mig ő szólna, ime, fényes felleg árnyékozá meg őket. És ime, szózat a' fellegből mondván: Ez az én szerelmes Fiam, kiben nekem tökéletesen kedvem telt: ezt hallgassátok. És hallván ezt a' tanitványok, orczájukra esének, és igen megfélemlének. És hozzájok járulván Jézus, illeté őket, és mondá nekik: Keljetek fel, és ne féljetek. Felemelvén pedig szemeiket, senkit nem látának, hanem csak egyedül Jézust. És midőn lemenének a' hegyről megparancsolá nekik Jézus, mondván: senkinek meg ne mondjátok a' látást, mig az ember' Fia halottaiból fel nem támad.

Bőjt harmadik vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Efezus. 5. r. 1. v. — 9-ig.

Atyámfiai! Legyetek azért Istennek követői, mint szerelmes fiak. És járjatok a' szeretetben, miképen Krisztus is szerette minket, és önnön magát bemutatá miérettünk ajándékul és áldozatul Istennek gyönyörűséges illatozásra. A' paráznaság pedig és minden tisztátlanság, avagy fösvénység ingyen se neveztessék ti közöttetek, a' mint szentekhez illik. Szinte úgy távoztattassanak minden szemtelenség, bolond beszéd és trágárság, mellyek nem illenek; hanem inkább ezek' helyét foglalja a' hálaadás. Mert azt tudjátok, és jól jegyezzétek meg

magatoknak: hogy semmi paráznának, vagy tisztátalannak, vagy fösvénynek, ki hasonló a' bálványisten' imádójához, nincsen öröksége a' Krisztusnak és Istennek országában. Senki titeket meg ne csaljon hiábavaló beszédekkel; mert ezen vétkek miatt száll az Isten' haragja a' hitetlenség' fiaira. Annakokáért óvjátok magatokat: hogy azokban részesek ne legyetek. Mert hajdan sötétségben valátok, most pedig az Urtól nyert világossággal birtok; mint a' világosságnak fiai ugy járjatok. Ezen világosságnak gyümölcse minden, valami jó, szent, igaz.

Evangelium. Sz. Luk. 11. r. 14. v. — 28-ig.

Az időben Jézus ördögöt üze ki egy emberből, ki néma vala; és kiüzetvén az ördög, szólani kezde a' néma, és csodálkozának a' seregek. Némellyek pedig közülök mondának: Belzebub, az ördögök' fejedelme által üzi az ördögöket. Mások pedig kisértvén jelt kivánnak vala tőle az égből. Ő pedig látván gondolataikat, mondá nékik: Minden magában meghasonlott ország elpusztul, és a' magában ellenkező háznép elvész. Ha tehát a' sátán önnön magával ellenkezik, hogyan fog megállhatni országa? mivel azt mondjátok, hogy Belzebub által üzöm ki az ördögöket. És ha én Belzebub által üzöm ki az ördögöket, a' ti fiaitok ki által üzik ki? Annakokáért ők lesznek biráitok. Ha pedig az Istennek erejével üzöm ki az ördögöket, kétség nélkül elérkezett hozzátok az Isten' országa. Midőn egy erős fegyveres vitéz udvarát őrzi, mindenek, a' mikkel bir, bátorságba vannak helyezve. De ha nála erősebb rárohanván meggyőzi; fegyvereit, mellyekben bizott, elszedi, és ragadományait elosztja. Valaki velem nincsen, ellenem vagyon; és a' ki velem nem gyüjt, tékozol. Mikor a' tisztátalan lélek kimégyen az emberből, vizetlen helyeken jár, nyugodalmat keresvén; azt pedig nem találván, visszatérek, ugymond

házamba, a' honnét kijöttem. És eljövén, seprőkkel megtisztítva és kiékesitve találja azt. Akkor elmégyen, és hét magánál gonoszabb lelkeket vészen maga mellé, és bemenvén ott laknak; és azon embernek későbbi állapotja kárhozatosabb az előbbinél. Midőn pedig ezeket mondaná, egy asszony a' sereg közül felemelvén szavát, mondá néki: Boldog a' méh, melly téged' hordozott, és az emlők, mellyeket szoptál. Ő pedig felele: Sőt inkább boldogok, a' kik az Isten' igéjét hallgatják, és azt megtartják.

Bőjt negyedik vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Galát. 4. r. 22. v. — 31-ig.

Atyámfiai! Irva vagyon: Abrahámnak két fia volt; egyik a' szolgáló leánytól, másik a' szabadostól. De az, a' ki a' szolgáló leánytól származott, csak test szerint született; a' ki pedig a' szabadostól, igéret által. Mellyeket ábrázolásképen kell érteni. Tudniillik: ezek által két szövetség jelentetik. Az egyik ugyan a' Szina hegyéről való, szolgákat szülő anya, valóságos Hágárnak neveztetik Arábiában a' Szina hegye; illik pedig ez a' nevezet a' mostani Jerusálemre is, melly fiaival együtt szolgál. A' szabados pedig ama' felséges Jerusálemnek képe, melly mindnyájunknak anyja. Erre illenek az irásnak ama' szavai: Vigadj magtalan, ki nem szültél! örvendezz, és ujjongass, ki szülésben még nem vajudtál: mert sokkal többen vannak a' férjétől már elhagyatottnak gyermekei, hogysem annak, a' mellynek férje vagyon. Mi pedig, atyámfiai! Izáknak ábrázolása szerint az igéretnek fiai vagyunk. Azonban, miképen akkor az, a' ki a' természetnek rendes folyama szerint született, háborgatja vala azt, a' ki lélek szerint felsőbb erőnek hozzájárulásával született: azon képen történik most is. De mit mond az irás? Üzd ki a' szolgáló leányt, és az ő fiát; mert nem lészen örökös a' szolgáló leánynak fia a' szabadosnak fiával. Következésképen nem vagyunk a' szolgáló leánynak fiai, hanem a' szabadoséi: melly szabadsággal a' Krisztus szabaditott meg minket.

Evangelium. Sz. Ján. 6. r. 1. v. — 15-ig.

Az időben átméne Jézus a' galiléai tengernek másik partjára Tibériás városának környékéből. És követi vala ötet nagy sokaság, mivel látják vala a' jeleket, mellyeket cselekszik vala azokon, kik betegek valának. Felméne azért Jézus egy hegyre, 's ott ül vala az ő tanitványaival. Közel vala pedig a' husvét, a' zsidók' főünnepe. Felemelvén azért Jézus szemeit, és látván, hogy igen sok nép összegyülne hozzája; mondá Filepnek: Honnét veszünk kenyereket, hogy ezek egyenek? Ezt pedig mondja vala, kisértvén ötet; mert ő tudja vala, mit volna cselekedendő. Felele néki Filep: Kétszáz pénzáru kenyér nem elég nékik, hogy kinekkinek közülök csak valami kevés jusson is. Mondá néki egy tanitványai közül, András, Simon Péternek bátyja: Vagyon itt egy gyermek, kinél öt árpakenyér, és két halacska vagyon; de ez micsoda enynyi népnek? Mondá pedig Jézus: Telepítsétek le az embereket; mert sok széna vala azon a' helyen. Letelepedének azért számszerint mintegy ötezer férfiak. Vevé azért Jézus a' kenyereket, és hálákat adván, osztá a' tanitványoknak, és a' tanitványok eloszták a' letelepedetteknek. Hasonlóképen a' halacskákból is a' mennyit csak kivánnak vala. Minekutána pedig eleget ettek volna, mondá tanitványainak: Szedjétek fel a' maradék-darabocskákat, hogy el ne vesszenek. Felszedék azért, és tizenkét kosarat töltének az öt árpakenyér' hulladékaiból, mellyek megmaradtak vala azoktól, a' kik ettek vala. Azon emberek tehát szemlélvén a' csodatételt, mellyet cselekedett vala Jézus, mondának: Bizonyára ez ama' próféta, ki e' világra

jövendő váratik. Ugyanazért Jézus észrevevén, hogy készülének egybegyülekezni 's őtet erőszakkal királynak tenni; ismét eltávozék maga egyedül a' hegyre.

Bőjt ötödik vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Zsid. 9. r. 11. v. — 15-ig.

Atyámfiai! Krisztus pedig a' következendő jóknak főpapja megjelenvén, nagyobb és tökéletesebb sátor által, melly nem emberi kezek által csináltatott, vagyis nem földi alkotásu; nem is a' bakoknak és borjuknak vére által, hanem az ő tulajdon vére által ment be egyszer a' szentséges helybe, örök időkre tartó üdvösséget szerezvén. Mert ha a' tulkoknak és bakoknak vére, és az üszö-borjuknak hamva hintetvén a' (polgárilag) tisztátalanokra, ő nékik testi megtisztulást szerze: Mennyivel inkább megtisztitja a' mi lelkiismeretünket a' meghalt cselekedetektől, hogy az élő Istennek szolgálhassunk, a' Krisztusnak vére; a' ki ártatlan lévén, az örökkévaló Lélek által önnön magát mutatta be Istennek áldozatul. És azért az uj szövetségnek közbenjárója: hogy az előbbi szövetségben történt áthágásoknak megváltásukra szenvedett halálának közbenjövetele által a' hivatalosak a' vég nélkül tartó örökségnek igéretét elvegyék.

Evangelium. Sz. Ján. 8. r. 46. v. — 59-ig.

Az időben mondá Jézus a' zsidók seregének, és a' papi fejedelmeknek: Kicsoda közületek bizonyithat rám vétket? ha pedig igazságot mondok néktek, mi okra nézve nem hisztek nékem? A' ki Istentől vagyon, Isten' igéjét hallgatja; ti tehát azon okból nem hallgatjátok, mivel Istentől nem vagytok. Felelének néki a' zsidók: Nemde, nem jól mondjuk mi, hogy te samariai vagy, és ördögöd vagyon? Felele Jézus: Én bennem ördög nincsen; hanem tisztelem az én Atyámat, ti pedig becstelenséggel illettetek engem. Én mindazáltal nem keresem az én becsületemet; vagyon

a' ki keresse, és itéletet hozzon. Bizony, bizony mondom néktek: valaki az én beszédemet megtartja, halált nem fog látni mindörökké. Mondának azért néki a' zsidók: Most ismertük meg, hogy ördögöd vagyon; ugyanis Ábrahám meghalt, a' próféták is meghaltak; és te azt mondod: ha ki az én beszédemet megtartja, nem fogja a' halált megizlelni mindörökké. Avagy nagyobb vagy-e te a' mi atyánknál, Ábrahámnál, a' ki meghalt? valamint a' próféták is meghaltak. Kinek képzeled már te magadat lenni? Felele Jézus: Ha én dicsőitem önnön magamat, az én dicsőségem semmi; vagyon, a' ki dicsőit engem, az én Atyám, kiről azt mondjátok: hogy a' ti Istenetek. De ti meg nem ismertétek őtet; én pedig megismertem őtet. És ha azt mondom: hogy nem tudom őtet; ti hozzátok hasonló hazug lészek. De tudom őtet, és az ő beszédét megtartom. Ábrahám, a' ti atyátok, örvendezett, hogy látni fogná az én napomat, csakugyan meglátá, 's örüle rajta. Mondának azért néki a' zsidók: Még ötven esztendős nem vagy, és Ábrahámot láttad volna? Mondá nékik Jézus: Bizony mondom néktek, minekelőtte Ábrahám lenne, én vagyok. Köveket ragadának azért, hogy reája hajigálnák. Jézus pedig elrejté magát, és kiméne a' templomból.

Virágvasárnap.

Leczke. Mózes II. Könyv. 15. r. 27. v. és 16. r. 1. v. — 7-ig.

Az időben eljutának az Izrael' fiai Elimbe, hol tizenkét vízforrást és hetven pálmafákat találának; itt megtelepedének a' vizforrások mellett. Elindulván Elimből Izrael fiainak egész sokasága Egyiptom' földéről történt kijövetele után való második hónak tizenötödik napján Elim és Szinai között fekvő Szin pusztába jöve. E' kietlenben zugolódék Izrael fiainak

egész közönsége Mózes és Áron ellen. Kiknek imigyen szólának az Izrael' fiai: Vajha inkább Istennek karja által haltunk volna meg Egyptom' földén, midőn a' hussal tele fazekak mellett ülénk, és kenyeret megelégedésig evénk; azért vezettetek-e ki minket e' pusztába, hogy itt éhséggel ölnétek meg az egész sokaságot? Mondá pedig Isten Mózesnek: Ime, én kenyeret hullatok nektek az égből; menjen ki a' nép, és szedjen abból naponkint annyit, a' mennyi egy-egy napra elégséges, hogy megkisértsem őket: vajjon akar-e az én törvényem szerint járni avagy sem? hatodik napon pedig készitsenek eltennivalót is abból, a' mit bevisznek, azért ez kétannyi legyen, mint az, a' mit naponkint szedni szoktak. Szólának azért Mózes és Áron egész Izraelnek, mondván: Estve megtudjátok, hogy az Isten hozott ki titeket Egyptom' földéről. Reggel pedig meglátjátok Istennek dicsőségét.

Evangelium. Sz. Máté 21. r. 1. — 9-ig.

Az időben, mikor Jerusálemhez közelgettek volna, és jöttek volna Betfágéba az olajfák hegyéhez; akkor elküldé Jézus két tanitványt, mondván nekik: Menjetek a' néktek általellenben fekvő helységbe, és mindjárt találtok egy megkötött nőstényszamarat és a' vemhét vele: oldjátok meg, és vezessétek el ide nekem. És, ha valaki nektek valamit mond, azt feleljétek: hogy az Urnak ezekre szüksége vagyon, és mindjárt elbocsátja azokat. Ez pedig midőn lőn, hogy beteljesednék, a' mi megmondatott a' próféta által ez igékkel: Mondjátok meg a' Sion leányának: ime, a' te királyod jő neked szeliden szamár hátán, és a' terhordozónak vemhén ülvén. Elmenvén pedig a' tanitványok, cselekedének, a' mint megparancsolá nekik Jézus. És elhozák a' szamarat és a' vemhét, és rájok teriték ruháikat, és felülteték őtet. Felette számos nép pedig beterité köntöseivel az utat; egyebek pedig ágakat vágának a' fákról, és elhinték az uton. A' sere-

gek pedig, mellyek előzik és követik vala, kiáltának mondván: Hozanna a' Dávid' Fiának! áldott, a' ki jő az urnak nevében.

Virágvasárnapi passio.

A' misében leczke. Sz. Pál' Filipp. 2. r. 5. v. — 11-ig.

Atyámfiai! Azon érzés légyen ti bennetek, melly vala Krisztus Jézusban; ki isteni természettel bírván nem ragadomány gyanánt tekinté Istennel egyenlőségét; de mégis elrejté önnön mivoltát, és szolgai természetet vévén magára, hasonlóvá lőn az emberekhez, és külső ábrázatában ugy találtaték, mint ember. Megalázá önnön magát, és engedelmes lőn halálig, még pedig a' keresztfának haláláig. Annakokáért az Isten is felmagasztalá őtet, és olly nevet ajándékoza néki: melly minden név felett vagyon. Hogy a' Jézusnak nevére minden térd meghajuljon, mennyben, földön és föld alatt; És minden nyelv vallást tegyen a' felől: hogy Jézus Krisztus légyen az ur, az Atya Istennek dicsőségére.

Passio, avagy Krisztus Urunk' kinszenvedésének története.

Sz. Máté' 26. r. 1. v. — 75-ig. és 27. r. 1. v. 66-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Tudjátok, hogy két nap mulva husvét leszen, és az ember' Fia elárultatik, hogy megfeszittessék. Ugyanakkor egybegyülének a' papi fejedelmek és a' népnek vénei a' főpapnak, kinek Kaifás vala neve, pitvarában; és tanácsot tartának: miképen kellene Jézust ravaszsággal megfogni és megölni? Mondának pedig: nem az ünnepen, hogy netalán támadás történjék a' nép között. Midőn pedig Jézus Betániában mulatna a' poklos Simon' házában, járula hozzá egy asszony, kinél alabastrom-szelenczében drága kenet vala, és kiönté azt

fejére, mig az asztalnál ülne. Látván pedig ezt a' tanitványok, boszonkodának, mondván: Mire való e' vesztegetés? Mert lehetett volna ezt nagy áron eladni, 's a' szegényekre forditani. Ezt észrevevén Jézus, mondá nékik: Mit háborgatjátok ez asszonyt: holott jó cselekedetet vitt végbe rajtam. Mert szegények mindig lesznek nálatok; de én nem mindig maradok nálatok. E' pedig kiöntvén ezen kenetet testemre, azt temetésemre intézé. Bizony mondom néktek, valahol hirdettetni fog ez evangeliom az egész földön, ennek cselekedete is beszéltetni fog az ő emlékezetére. Akkor elméne egy a' tizenkettő közül, ki Iskariotes Judásnak nevezteték, a' papi fejedelmekhez, és mondá nekik: Mit szándékoztok nékem fizetni, 's én őtet kezetekbe adom? ők pedig határozának néki harmincz ezüstpénzt. És attól fogva alkalmat keres vala, hogy őtet elárulná. A' kovásztalanoknak első napján pedig járulának Jézushoz tanitványai, mondván: Hol akarsz általunk néked készittetni helyet a' husvéti báránynak megevésére. Jézus pedig felelé: Menjetek be a' városba amaz emberhez, és igy szóljatok néki, a' Tanitó izeni: az én időm közelit, nálad tartom tanitványaimmal a' husvétot. És ugy cselekedének a' tanitványok, a' mint meghagyá nékik Jézus, és elkészitők a' husvéti vendégséget. Elestvéledvén pedig letelepedék tizenkét tanitványaival. És midőn ennének mondá: Bizony mondom néktek, ti közületek egy elárul engem. És felette megszomorodván, kezdék egyenként kérdezni: valljon én vagyok-e az? Uram! Ő pedig felelvén, mondá: A' ki velem a' kezét a' tálba mártja, az árul el engem. Az embernek Fia ugyan elmégyen, a' mint irva vagyon felőle; de jaj annak az embernek, ki által az ember' Fia elárultatik; szerencséje lett volna azon embernek, ha nem született volna. Felelvén pe-

dig Judás, a' ki elárulá őtet, mondá: valljon én vagyok-e az? Rabbi! felelé néki: Te mondád. Midőn ők még ennének, vevé Jézus a' kenyeret, és megáldá és megtöré és nyujtá tanitványainak, és mondá: Vegyétek és egyétek, ez az én testem. És vevén a' poharat hálákat ada, és nyujtá nékik, mondván: Igyatok ebből mindnyájan. Mert ez az én vérem, az uj szövetségé, melly sokakért kiontatik a' bünök bocsánatjára. Mondom pedig néktek: nem iszom mostantól fogva e' szőlő' terméséből azon napig, a' mikoron amaz ujat iszom veletek az én Atyámnak országában. És a' dicsőités' éneket elvégezvén kimenének az olajfák' hegyére. Akkor mondá nékik Jézus: Ti mindnyájan megbotránkoztok én bennem ez éjjel. Mert irva vagyon: megverem a' pásztort, és eloszlanak a' nyájnak juhai. Minekutána pedig feltámadok, megelőzlek titeket Galileában. Felelvén pedig Péter mondá neki: Ha mindnyájan megbotránkoznak is benned, és soha meg nem botránkozom. Mondá neki Jézus: Bizony mondom néked, hogy ez éjjel, minekelőtte a' kakas szóljon, háromszor tagadsz meg engem. Felele neki Péter: ha meg kellene halnom is veled, meg nem tagadlak téged. Hasonlóképen szólának mind a' többi tanitványok is. Azalatt elérkezék Jézus velök Gethsemane nevü mezei lakhelyre, és mondá tanitványainak: Üljetek itt, mig amoda megyek, és imádkozom. És maga mellé vevén Pétert és Zebedeusnak két fiát kezde szomoru lenni, és felette rettegni. Akkor mondá nekik: Szomoru az én lelkem mind halálig, várakozzatok itt, az ébren legyetek velem együtt. És egy kevessé előbb menvén orczájára borula imádkozván és mondván: Atyám! ha lehetséges, muljék el e' pohár tőlem; mindazáltal, nem a' mint én akarom, hanem a' mint te, ugy legyen. És jöve tanitványaihoz, és aluva találá őket, és

mondá Péternek: Tehát egy óráig sem tudtatok-e virasztani velem? Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kisértetbe ne essetek. A' lélek ugyan kész, de a' test gyarló. Ismét másodszor elméne 's imádkozék mondván: Atyám, ha el nem mulhatik e' pohár ugy, hogy azt meg ne igyam, légyen te akaratod! És visszatérvén ismét aluva találá őket; mert szemeik elnehezedve valának. És ugy hagyván őket ismét elméne, 's imádkozék harmadszor, ugyanazon igéket mondván. Ezután jöve tanitványaihoz, és mondá nekik: Alhattok immár és nyughattok; ime, elközelgett az óra, mellyben az ember' Fia a' bünösök' kezébe adatik. Keljetek fel, menjünk el: ime! közelit, a' ki engem elárul. Mig ezeket mondaná, ime! Júdás, egy a' tizenkettő közül, megjelenik, vele sok sereg kardokkal és dorongokkal küldetvén a' papi fejedelmektől és a' népnek véneitől. A' ki pedig elárulá őtet, jelt ada nekik, mondván: A' kit megcsókolok, ő az, fogjátok meg őtet. És tüstént Jézushoz közelitvén, mondá: Üdvözlégy, Rabbi! és megcsókolá őtet. És mondá neki Jézus: Barátom, mi végre jöttél? Akkor jövének hozzá, és kezeiket Jézusra veték, és megragadák őtet. És ime, egy azok közül, kik Jézussal valának, kinyujtván kezét kivoná kardját, és megcsapván a' főpapnak szolgáját, elvágá annak fülét. Akkor mondá neki Jézus: Forditsd vissza kardodat hüvelyébe; mert valakik fegyvert rántanak, fegyver által vesznek el. Avagy véled-e: hogy nem kérhetem Atyámat, és ő több mint tizenkét sereg angyalt fogna mellém állitani? De miképen teljesednének be az irások, mellyek szerint ezeknek szükséges történniök. Ugyanazon órában mondá Jézus a' seregeknek: Mint egy gonosztévő ellen jöttetek ki kardokkal és dorongokkal, hogy megfogjatok engem; naponként nálatok ülék tanitván

a' templomban, és meg nem fogtatok engem. Ez pedig mind lőn, hogy beteljesednének a' próféták' irásai. Akkor minden tanitványai oda hagyván őtet elfutának. Azok pedig megfogván Jézust vezeték őtet Kaifás főpaphoz, kinél az irástudók és vének egybegyülekezve valának. Péter pedig távol követi vala őtet egészen a' főpapnak pitvaráig. És oda bemenvén ül vala a' szolgákkal, hogy látná végét. A' papi fejedelmek pedig és az egész főtanács hamis tanubizonyságot keresének Jézus ellen: hogy őtet halálra itélhessék. És nem találának, noha sok hamis tanuk állottanak volna elő. Utoljára pedig jelenének meg két hamis tanuk, kik mondának: Ez mondá: elrónthatom az Isten' templomát, és harmadnap mulva felépithetem azt. És felkelvén a' főpap, mondá neki: Semmit nem felelsz-e azokra, a' miket ezek ellened bizonyitnak? Jézus pedig hallgat vala. Ismét szólitá őtet a' főpap: Kényszeritlek téged az élő Istenre, hogy megmondjad nékünk: valljon te vagy-e ama' Krisztus, az Istennek Fia? Felelé neki Jézus: Te mondád; egyszersmind pedig mondom néktek: ennekutána látni fogjátok az ember' Fiát ülni az Isten' hatalmasságának jobbja felől, és eljőni az égnek felhőiben. Akkor ketté, szaggatá a' főpap köntösét, mondván: káromkodék, mi szükségünk vagyon még tanukra? ime most hallátok a' káromlást. Mi tetszik nektek? Ők pedig felelvén mondának: méltó a' halálra! Akkor orczájára pökdösének, és öklükkel nyakon csapdosák őtet, mások pedig tenyerökkel arczul verék, mondván: Találd ki, Krisztus, kicsoda üte meg téged. Péter pedig kivül a' pitvarban ül vala, és jöve hozzá egy szolgáló leányka, mondván: Te is a' galiléai Jézussal valál. Ő pedig tagadá mindenek' hallatára, mondván: Nem tudom, mit mondasz. Midőn pedig ő kimenne az ajtón, más szolgáló leányzó

látá meg őtet, és mondá azoknak, kik ott valának: ez is a' názáreti Jézussal vala. És ismét esküvéssel tagadá: mert nem ismerem amaz embert. És egy kevés vártatra közelitének hozzá, kik körülállanak vala, és szóliták Pétert: Bizonyára te is azok közül való vagy, mert szólásod is kijelent téged. Akkor kezde átkozódni 's esküdni: hogy soha nem ismerte azon embert. És mindjárt megszólala a' kakas. És megemlékezék Péter a' Jézus igéjéről, mellyet mondott vala: Minekelőtte a' kakas szóljon, háromszor tagadsz meg engem. És kimenvén keservesen sira. És megviradván mindnyájan megegyezének a' papi fejedelmek és népnek vénei Jézus ellen azon végzésben, hogy őtet halálra itéltetnék. És kötve vivék őtet, és általadák Ponczius Pilátus főtisztnek. Akkor látván Judás, ki őtet elárulá, hogy halálra kárhoztatott volna; megbánván cselekedetét visszavivé a' harmincz ezüst pénzt a' papi fejedelmeknek és véneknek, mondván: Vétkeztem, elárulván az igaz vért! ők pedig mondának: Mit gondolunk mi azzal? te lássad. És elszórván a' templomban az ezüst pénzeket eltávozék; és elmenvén felakasztá magát. A' papi fejedelmek pedig felszedvén az ezüstpénzeket, mondának: nem szabad azokat a' Szentegyháznak pénztárába betenni; mivel vér' ára. Tanácsot tartván pedig, megvevék azokon a' fazékas' mezejét a' jövevények' temetésére. Azért hivaték azon mező: hakeldamának, azaz: vér mezejének mind ę' mai napig. Akkor beteljesedék a' mi megmondatott Jeremiás próféta által ezen igékkel: és elvevék a' harmincz pénzeket, a' megbecsültnek árát, kit megbecsülve vettek meg az Izrael' fiaitól. És adák azokat a' fazékas' mezejéért, a' mint az ur rendelé nekem. Jézus pedig a' főtiszt előtt állván kérdezteték a' főtiszttől: Te vagy-e a' zsidók' királya? fe-

lelé neki Jézus: Te mondod. És midőn vádoltatnék a' papi fejedelmektől és vénektől, semmit nem felele. Akkor mondá neki Pilátus: Nem hallod-e: mennyit vallanak ellened? És nem felele neki egy szavára is ugy, hogy felette csodálkoznék a' főtiszt. Az ünnepen pedig szokott vala a' főtiszt a' foglyok közül egyet, kit a' nép választana, szabadon bocsátani. Vala pedig akkor egy hires foglya, ki nevezteték Barrabásnak. Mikor azért egybegyültek volna, mondá Pilátus: Kit akartok, hogy elbocsássak nektek: Barrabást-e, avagy Jézust, ki Krisztusnak mondatik? Mert tudja vala, hogy irigységből adták volna őtet kézbe. Midőn pedig az itélőszékben ülne, külde hozzá felesége izenvén: Ne avasd magadat amaz igaznak ügyébe; mert sokat szenvedék ma álmomban a' miatt. A' papi fejedelmek pedig és vének rábeszélék a' népet: hogy Barrabást kérnék ki, Jézust pedig elvesztenék. Szólván pedig a' főtiszt, mondá nekik: Kit akartok, hogy néktek a' kettő közül elbocsássak? ők pedig felelének: Barrabást. Mondá nekik Pilátus: Tehát mit cselekedjem Jézussal, ki Krisztusnak mondatik? Mondának mindnyájan: Feszittessék fel! Mondá nekik a' főtiszt: Tehát mi gonoszt cselekedett? De azok annál inkább kiáltának, mondván: Feszittessék fel! Látván pedig Pilátus, hogy semmit nem használna, hanem még nagyobb háborodás támadna; vizet vevén, megmosá kezeit a' nép előtt, mondván: Ártatlan vagyok én ez igaznak vérétől; ti lássátok. És felelvén az egész népség mondá: Az ő vére mi rajtunk, és a' mi fiainkon. Akkor elbocsátá nekik Barrabást; Jézust pedig, minekutána megostoroztatott volna, kezeikbe adá, hogy felfeszittetnék. Akkor a' főtisztnek vitézei elvivén Jézust a' tanácsházba, egybegyüjték hozzá az egész csoportot. És levetköztetvén őtet veres kar-

mazsin szinü köpenyeget adának reá; és tövisből koszorut fonván azt fejére tevék, és nádat adának jobb kezébe; és térdet hajtván előtte csufolják vala őtet, mondván: Üdvözlégy, zsidók' királya. És reá pökdösvén vevék a' nádat, és azzal fejét ütik vala. És, minekutána megcsufolák őtet, kivetközteték a' veres köntösből, és felöltözteték tulajdon ruháiba, és kivezeték őtet, hogy felfeszittetnék. Kiindulván pedig találának egy Simon nevü czirénei embert; ezt kényszeriték, hogy utána hordozná keresztjét. És elérkezének azon helyre, melly Golgotának, azaz: agykoponya' helyének neveztetik. És adának neki inni epével elegyitett bort; de megkóstolván azt nem akará inni, minekutána pedig felfeszité őtet, elosztá ruháit koczkát vetvén; hogy beteljesednék, a' mi megmondatott a' próféta által ez igékkel: Elosztá magoknak ruháimat, és az én köntösömre koczkát vetének. És leülvén őrzik vala őtet. És feje felett feltevék ügyének okát leirva: Ez a' Jézus, a' zsidók' királya. Akkor fölfeszittetének véle két gonosztévők; egyik jobbról, másik balról. Az ott elmenők pedig káromolják vala őtet hajtogatván fejöket és mondván: Vah! te, ki az Isten' templomát elrontod, és harmadnapra felépited azt: szabaditsd meg magadat; ha Isten' Fia vagy, szállj le a' keresztről! Hasonlóképen a' papi fejedelmek is az irástudókkal és vénekkel együtt gúnyolódván mondának: Egyebeken segitett, magán nem tud segiteni: ha Izrael' királya, szálljon le most a' keresztről, és hiszünk neki; bizott Istenben; most, ha akarja, szabaditsa meg őtet, mivelhogy azt mondotta: Isten' Fia vagyok. Ugyanazt pedig hányák vala szemére a' gonosztévők is, kik vele felfeszittetett vala. Hat órától fogva pedig sötétség lőn az egész földön kilencz óráig. És kilencz óra

felé kiálta Jézus nagy szóval, mondván: Eli! Eli! lamma szabakthani? azaz: Én Istenem! én Istenem! mi okból hagyál el engem? Némellyek pedig az ott állók közül ezt hallván, mondának: Illyést hivja ez. És mindjárt oda futamodván egy közülök, szivó gombát vevén, megtölté eczettel, és nádra szúrván innia ad vala néki. A' többiek pedig mondának: Hadd lássuk, ha eljő-e Illyés, hogy megszabaditsa őtet. Jézus pedig ismét nagy szóval kiáltván, 's kibocsátá lelkét. És ime, a' templom' szőnyege ketté hasada felőlről aljáig, és a' föld megindula, és a' kősziklák megrepedezének. És a' koporsók megnyilának, és sok szenteknek testei, mellyek elaludtanak vala, feltámadának. Es kikelvén sirboltjaikból az ő feltámadása után jövének a' szent városba, és megjelenének sokaknak. A' százados pedig és a' velelévők őrizvén Jézust, midőn látnák a' földindulást és azokat, a' mellyek történének, igen megrémülének, mondván: Bizony, Isten' fia vala ez! Valának pedig ott sok asszonyszemélyek is messziről nézvén, kik követik vala Jézust Galileából, szolgálván néki. Kik között vala Mária Magdolna, és Mária, Jakabnak és Józsefnek anyja, és a' Zebedeus fiainak anyja. Alkonyodván pedig, jöve egy Arimateából való József nevü gazdag ember, ki maga is Jézusnak tanitványa vala. Ez elméne Pilátushoz, és elkéré Jézus' testét. Akkor Pilátus parancsolá általadatni a' testet. És elvévén a' testet, József betakará azt tiszta gyolcsba. És helyezé azt kősziklába kivágott uj sirboltjába, nagy követ hengeritvén a' sirboltnak ajtajához, elméne. Valának pedig ottan Mária Magdolna, 's a' másik Mária, a' sirboltnak ellenében ülvén. Másodnap pedig, melly az ünnepi készületet követi, egybegyülének Pilátushoz a' papi fejedelmek és farizeusok, mondván: Uram! emlékezünk, hogy ama hitető még éltében mon-

dá: harmadnap mulva feltámadok. Hagyd meg azért: hogy őrizzék a' koporsót harmadnapig; hogy valamiképpen el ne jöjjenek tanitványai, és ellopják a' testet, és azt mondják a' községnek: feltámadott a' halálból; és az utolsó tévelygés gonoszabb lészen az elsőnél. Mondá nékik Pilátus: vannak őrálló vitézeitek, menjetek, őrizzétek, a' mint jónak vélitek. Azok pedig elmenvén, megerősiték a' koporsót, megpecsételvén a' követ, és őröket állitván melléje.

Virágvasárnap után való kedden.

Leczke. Jeremiás' Próf. 11. r. 18. v. — 20-ig.

Az időben mondá Jeremiás: Az Ur jelenté meg nekem, innen tudtam én meg; már ezelőtt megmutattad nekem, törekedésöket; másként nem tudtam volna, a' leölésre vitetett szelíd bárányhoz hasonlólag, hogy ellenem tanácskoztak, mondván: rontsuk meg gyümölcsével együtt a' fát, és gyomláljuk ki őtet az élők' földéről, hogy neve ne legyen többé emlékezetben; de te, világnak, seregeknek Ura! igaz biró vagy, ki a' veséket és szíveket vizsgálod, látni fogom boszudat rajtok, mert neked ajánlám fel ügyemet.

Passio, avagy Krisztus Urunk kinszenvedésének története.

Evangelium. Sz. Márk 14. r. 1. v. — 72-ig. És 15. r. 1. v. — 47-ig.

Két nap mulva pedig Husvét, a' kovásztalanok' ünnepe vala; 's a' főpapok az irástudókkal egyetemben alkalmat keresének Jézusnak álnoksággal való elfogatására és megölésére. Mindazáltal mondának: nem az ünnepen, hogy valamiképen a' nép fel ne zendüljön. Midőn pedig Betániában poklos Simon' házában letelepedett volna, oda jöve egy asszony, hoz-

ván magával alabastrom-edényben nagy áru valóságos nardkenetet, és eltörvén az edényt kiönté fejére. E' miatt némellyek neheztelének önmagukban, mondván: mire való már e' kenetnek ilyen tékozlása? Mert háromszáz tizesnél többet adtak volna ezen kenetért, melly pénzt a' szegények között elosztani lehetett volna. És mérgelődének ellene. Jézus pedig mondá: hagyjatok békét neki; miért háborgatjátok őtet? jó cselekedetet vitt végbe rajtam. Mert szegények mindenkor lesznek köztetek, kikkel, a' midőn akartok, jóttehettek; de én nem mindig maradok köztetek. A' mi tőle telék, azt cselekedte; eleve megkente testemet az eltemetésre. Bizony mondom nektek, valahol hirdettetni fog ezen evangelium az egész világon, az is, a' mit ez cselekedett, beszéltetni fog az ő emlékezetére. Ezután elméne Iskariotes Judás a' főpapokhoz, hogy őtet nekik elárulná. Ők pedig hallván ezt, megörülének, és pénzt ígérének neki. Ő azért alkalmat kerese Jézusnak kézbeadására. A' kovásztalan kenyereknek pedig első napján, midőn a' husvéti bárányt áldozzák vala, mondának neki tanitványai: hová akarod, hogy menjünk a' husvéti bárányt elkésziteni neked a' megevés végett. És elkülde kettőt tanitványai közül, meghagyván nekik: Menjetek el a' városba, 's elétek jő egy ember, ki egy korsó vizet viszen, azt kövessétek. És a' hová az bemenend, ott igy szóljatok a' ház urának: a' tanitó tudakoztatja, hol vagyon a' lakozás' helye, a' hol a' husvéti bárányt tanitványimmal megehessem? Ki mindjárt mutat nektek egy nagy, vánkosokkal beteritett, és elkészitett vacsoráló helyet; ott tegyetek készületet számunkra. Tanitványai azért elmenvén, jövének a' városba, és mindent ugy találván, a' mint megmondatott nekik; elkészitéк a' husvéti bárányt.

És midőn estve lőn, megjelenék a' tizenkettővel. Kikkel letelepedvén, midőn ennének, imigy szóla Jézus: Bizony mondom nektek: egy közületek, ki velem eszik, elárul engem. Erre elszomorodának, és egyenként kezdék kérdeni őtet: Valjon én-e? valjon én-e? Ki felele nekik: egy a' tizenkettő közül, ki kezét velem a' tálba mártja. Az Ember' Fia ugyan elmegyen, a' mint írva vagyon felőle; mindazáltal jaj annak az embernek, ki által az Ember' Fia elárultatik; jobb lett volna annak az embernek, ha nem született volna. Midőn pedig ők ennének, vevé Jézus a' kenyeret, és megáldván megszegé, és nyujtá nekik, mondván: vegyétek, egyétek, ez az én testem. És vevén a' poharat, hálákat ada, és nyujtá nekik, és ivának abból mindnyájan; és mondá nekik: Ez az én vérem, az uj szövetségé, melly sokakért kiontatik. Bizony mondom néktek: hogy már nem iszom többé e' szőlőtőnek terméséből mindaddig a' napig, mellyen amaz ujat iszom az Isten' országában. És a' dicséret énekének elmondása után kimenének az olajfák' hegyére. Ekkor mondá nekik Jézus: Mindnyájan megbotránkoztok én bennem ez éjjel; mert irva vagyon: megverem a' pásztort, és eloszolnak a' juhok. De minekutána feltámadok, megelőzlek benneteket Galileában. Péter pedig mondá neki: Ha mindnyájan megbotránkoznak is benned, de én nem. Kinek felele Jézus: Bizony mondom neked, hogy te ma ez éjjel, minekelőtte a' kakas kétszer szóland, háromszor tagadsz meg engem. Ő pedig még annálinkább fogadkozék: Ha meg kell hallnom is veled együtt, meg nem tagadlak téged. Hasonlóképen szólának a' többiek is mindnyájan. És jövének a' mezei szállásra, mellynek Gethsemane neve, és mondá tanitványainak: üljetek le itt, mig imádkozom. És maga mellé vette Pétert, Jakabot

és Jánost, és kezde reszketni és szorongattatni. És mondá nekik: mindünnen szomoru az én lelkem mind halálig; várjatok itt, és ébren legyetek. És egy kevessé előbb menvén a' földre leborula, 's imádkozék: Hogy, ha lehetséges volna, mulnék el tőle a' kínidőszak. És mondá: Abba, Atyám! mindenek lehetségesek neked, ments meg engem e' pohártól; mindazáltal nem az történjék, a' mit én akarok, hanem a' mit te akarsz. És eljöve, 's aluva találá őket, és mondá Péternek: Simon! hát aluszol? tehát egy óráig sem maradhattál-e ébren? Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kisértetbe ne essetek; a' lélek ugyan kész, de a' test erőtlen. És ujra elmenvén imádkozék, ugyanazon igéket mondván. És visszatérvén, ismét aluva találá őket, (mert megnehezedve valának szemeik), és nem tudják vala, feleljenek neki. És eljöve harmadszor, és mondá nekik: Máskor aludjatok és nyugodjatok. Most elég, itt az idő: ime, az Ember' Fia, a' bűnösök' kezeibe általadatik. Keljetek fel, menjünk! ime, a' ki engem kézbe ad, közel vagyon. Midőn még szólana, ime, megjelenik Iskariotes Judás, egy a' tizenkettő közül, és ő vele sok sereg kardokkal és dorongokkal a' főpaptól, irástudóktól és vénektől küldetvén. Jelt adott vala pedig az áruló nekik, mondván: A' kit megcsókolok, ő az, fogjátok meg őtet, és vezessétek vigyázva. És oda érkezvén mindjárt hozzá járula, mondván: üdvözlégy tanitó! és megcsókolá őtet. Azok pedig ráveték kezeiket, és megfogák őtet. Egy valaki pedig a' körüllállók közül kardot rántván, a' főpapnak szolgájához csapott, és elvágá annak fülét. Jézus pedig felelvén, mondá nekik: mint gonosztevő ellen, ugy jöttetek ki kardokkal és dorongokkal, hogy engem megfogjatok. Naponként nálatok valék a' templomban ta-

nitván, és meg nem fogtatok engem. De be kell teljesedni az irásoknak. Akkor tanitványai elhagyván őtet, mind elfutának. Követi vala pedig őtet egy ifju, ki testének befedezésére csak gyolcsvásznat vett vala magára, és megragadák őtet. Az pedig eleresztvén a' gyolcsot, mezitelen futa el tőlök. És vivék Jézust a' főpaphoz, és egybegyülének oda minden papi fejedelmek, irástudók és vének. Péter pedig távolról követé őtet szinte a' főpapnak pitvarába, 's ül vala a' szolgákkal, és melegiti vala magát a' tüznél. Azonban a' papi fejedelmek, és az egész gyülekezet bizonyságot keresének Jézus ellen, hogy halálra itélhessék, de nem találának. Mert ámbár sokan hamis bizonyságot mondának vala ellene, de a' bizonyságok nem valának elégségesek. Igy némellyek felállván, hamis bizonyságot tőnek ellene, mondván: Mi hallottuk őtet mondani: én elbontom e' kézzel épittetett templomot, és harmadnapra mást, nem kézzel csináltat, állitok helyébe. De igy sem vala bizonyságuk elegendő. Annakokáért felkelvén a' főpap, kérdi vala Jézust, mondván: Nem felelsz-e azokra semmit, mellyek ezektől ellened állittatnak? Ő pedig hallgat vala, és semmit nem felele. Ismét kérdé őtet a' főpap, mondván neki: Te vagy-e a' Krisztus, az áldott Istennek fia? Jézus pedig felele: én vagyok; és látni fogjátok az Ember' Fiát az Isten hatalmasságának jobbján, és eljőni az egek' felhőiben. Erre a' főpap megszakasztván köntösét, mondá: mit kivánunk még tovább tanukat? Hallottátok a' káromlást, mi tetszik nektek? Azok pedig mindnyájan halálra méltónak itélék őtet. És kezdék némellyek őtet pökdösni, 's orczáját befedni 's öklökkel nyakon ütni őtet, mondván: találd ki! és a' szolgák arczul csapdosák vala őtet. Az alatt, mig Péter alul a' pitvarban mulatna, jöve egy a' főpapnak szolgáló-

leányi közül; ki látván Pétert ott fütözködni, rátekintvén, mondá: te is a' názáreti Jézussal valál? Ő pedig tagadá, mondván: Nem ismerem ötet, nem is tudom, mit mondasz. És kiméne a' tornáczba, és szóla a' kakas. Ismét meglátván ötet a' szolgálóleány, kezdé mondani a' körülállóknak: ennek, közülök valónak kell lennie. Ő pedig ujra tagadá. És egy kevés vártatva ismét azok, a' kik ott állanak vala, mondának Péternek: bizony ő közülök való vagy; mert galileai vagy. Ő pedig kezde átkozódni és esküdni, mondván: nem is ismerem azon embert, a' kiről szóltok. És mindjárt másodszor szóla a' kakas. És megemlékezék Péter a' beszédről, mellyel inté volt ötet Jézus: minekelőtte a' kakas kétszer szóland, háromszor tagadsz meg engem. És sietvén kifelé, sira. Mihelyt hajnallék, tanácsot tartának a' főpapok a' vénekkel és irástudókkal és az egész gyülekezettel; és megkötözvén Jézust elvivék, és Pilátus' kezébe adák. És kérdé ötet Pilátus: te vagy-e a' zsidók' királya? ő pedig felelvén, mondá neki: te mondod. És vádolják vala ötet a' papi fejedelmek sokakban. Pilátus pedig ismét kérdé ötet, mondván: Hát semmit sem felelsz? látod mennyi bizonyságot mondanak ellened. De Jézus többé semmit sem felele; ugy, hogy csodálkoznék rajta Pilátus. Vala pedig szokása, az ünnepen egyet a' foglyok közül, kit maguknak kikérének, szabadon bocsátani. Akkor volt egy Barrabás nevü, ki lázasztókkal fogatott volt el a' zenebonának alkalmával történt gyilkosság' elkövetése miatt. Felgyülekezvén azért a' nép, kezdé sürgetni azt, a' mit mindig cselekszik vala nekik. Pilátus pedig felele nekik, mondván: akarjátok-e, hogy elbocsássam nektek a' zsidók' királyát? Mert tudva volt, hogy irigységből adták légyen ötet kézbe a' papi fejedelmek. De a' papi fejedelmek arra ösztö-

nözték a' népet: hogy inkább Barrabást kérje elbocsátni nekik. Pilátus ismét felelvén, mondá nekik: mit akartok tehát, hogy cselekedjem azzal, kit mondatok zsidók' királyának? Azok pedig ujra kiáltának: Feszitsd meg őtet! Pilátus azért mondá nekik: hát mi gonoszt cselekedett? de ők még erősebben kiáltának: Feszitsd meg őtet! Annakokáért Pilátus eleget akarván tenni a' népnek, elereszté nekik Barrabást; Jézust pedig, minekutána megostoroztatott volna, általadá, hogy felfeszittetnék. A' vitézek pedig a' tanácsháznak pitvarába vivék őtet, és egybehivák az egész őrálló sereget. És felöltözteték őtet veres bársonyba, és tövisből font koszorut tőnek fel fejére. És kezdék köszönteni őtet: Üdvözlégy zsidók' királya! És nádal veregeték fejét, és pökdösik vala őtet, és térdet hajtogatván imádják vala őtet, kivetkezteték őtet a' veres bársonyból és felöltözteték tulajdon köntöseibe, és kivivék, hogy megfeszitenék őtet. És kényszeritének egy ott általmenő czirenei Simont, ki a' mezőről jöve, Alexandernek és Rufusnak atyját, hogy vinné keresztjét. És kivezeték őtet a' Golgota' helyére, melly agykoponya' hegyének magyaráztatik. És adának neki mirrhás bort innia, de ő el nem fogadá. És felfeszitvén őtet elosztak köntöseit, koczkát vetvén azokra, hogy ki mit vegyen magának. Vala pedig három óra, megfeszitek őtet, és az ő ügyének felül való irása igy volt: A' zsidók' királya. És vele két gonosztévőt is felfeszitének, egyikét jobb, másikát balkeze felől. És beteljesedék az irás, melly azt mondja: És a' gonosztévők közé számláltaték. És az általmenők káromolják vala őtet, hajtogatván fejöket és mondván: Vah, ki lerontod az Isten' templomát, és harmadnap alatt ismét felépited azt: szabaditsd meg önnön magadat, leszállván a' keresztről. Hasonlóképen a'

papi fejedelmek is az irástudókkal együtt csufolódának, egymásnak mondogatván: Egyebeken segitett, önmagán nem tud segiteni; Krisztus, Izrael' királya, szálljon le most a' keresztről, hogy lássuk és higyünk. És a' vele felfeszitettek is szidalmazák vala őt. Hat óra után pedig sötétség lőn az egész földön egész kilencz óráig. És kilencz órakor felkiálta Jézus nagy szóval, mondván: Eloi, Eloi! lamma sabaktani? melly igy magyaráztatik: Én Istenem, én Istenem! miért hagyál el engem? Némellyek a' körülállók közül ezt hallván, mondának: Imc, Illyést hivja. Oda futamodván pedig egyik, itatós gombát megtölte eczettel, és nádszálra függesztvén azt, innia ad vala neki, mondván: Hagyjátok el, lássuk, ha eljö-e Illyés, hogy levegye őtet. Jézus pedig nagy szóval kiáltván, kiadá lelkét. És a' templomnak előszőnyege ketté hasada tetejétől végig. Látván pedig a' százados, ki vele általellenben áll vala, hogy igy kiáltván halt meg, mondá: Bizony, ezen ember Isten' Fia volt. Valának pedig ott asszonyok is távolról nézvén, kik között volt Mária Magdolna, és Mária a' kisebbik Jakabnak és Józsefnek anyja, és Szalóme. Kik, midőn Galileában volna, követik vala őtet, és szolgálnak vala neki, 's egyebek sokan, kik vele együtt felmentek vala Jeruzsálembe. És már estvéledni kezdvén, mivel a' készület' napja vagy is előszombat volt, eljöve arimatéai József, egy nemes tanácsbeli ember, ki maga is az Isten' országát várja vala, és bátran beméne Pilátushoz, és elkéré Jézus' testét. Pilátus csodálkozván azon, hogy már meghalt volna, előhivatá a' századost, és azt kérdé meg: ha valljon már meghalt volna-e? Megértvén pedig ezt a' századostól, odaajándékozá a' testet Józsefnek, ki gyolcsot vásárolván a' levett haltat a' gyolcsba betakará, és kősziklából kivágott ko-

porsóba helyezé, és követ hengerite a' sirboltnak nyilására.

Virágvasárnap után való szerdán.

Leczke Izaiás' 62. r. 11. v. és 93. r. 1. — 6-ig.

Ezt mondja az ur Isten! Szion' leányának mondjátok meg: ime, jö Üdvözitöd, vele jutalma 's előtte visszafizetése!

Kicsoda ez, a' ki Edomból jö, Bozra felöl veresre festett ruhában? ez ékes öltözetben itt, a' ki erejének nagyságában jár, kicsoda? én vagyok, kinek igérete igaz, és segitsége hatalmas. Miért veres tehát ruhád, és öltözeted mint a' sajtóban taposóé? A' sajtót egyedül tapostam, és a' népek közül nekem senki sem vala segitségemre. Mérgelödésemben összetapodám öket, összetiprottam öket haragomban; akkor vérök ruhámra fecskendezett és megrutitottam minden öltözetemet. Mert szivemben a' boszuállásnak meghatározott napja ez, és az enyimek' megszabaditásának esztendeje eljött. Körültekintek, és nem vala segitö; álmélkodám, hogy nem gyámolit senki; azért megsegitett engem karom, haragom gyámolita engem. Haragomban összetapodám a' népeket, és összetiprottam öket busulásomban ugy, hogy a' földre kiöntetnék vérök. Az ur' irgalmasságiról megemlékezem, az urnak dicséretet mondok mindenekért, a' miket nékünk adott az ur.

Második leczke.

Izaiás' próf. 53. r. 1. v. — 12-ig.

A' napokban mondá Izaiás: Uram! kicsoda hiszi azt, a' mit mi hirdetünk! és az ur' karját ki veszi észre? felnövekedik ö előtte mint a' vesszöszál, és mint a' gyökér a' szomjuzó földböl; nincs neki disze, nincs ékessége; nézénk rá, és nem vala kivánatos alakja. Utálatos az emberek között és megvetetett! fájdalmakkal teljes férfi és szenvedéshez szokott! mint ollyan, ki elrejti orczáját előttünk, utálatos! azért nem is becsültük ötet. Bizonyára betegségeinket ö viseli, és fájdalmainkat ö hordozza; mi pedig gondoltuk ötet megbüntetettnek, Istentöl megverettetettnek, és megaláztatottnak lenni. Azonban megsebesittetett ö vétkeinkért, megrontatott gonoszságainkért, a' mi békittésünknek büntetése ö rajta vagyon, és az ö sebei által gyógyulunk meg. Mi mindnyájan, mint a' juhok,

tévelyegtünk, kiki közülünk saját utjára térült; az ur pedig ő rá vetette mindnyájunknak bűneit. Feláldoztatott, mert ő akará, és nem nyitá meg száját hasonlólag a' bárányhoz, melly leölésre vitetik; és mint megnémul a' juh nyirója előtt, ugy ő meg nem nyitá száját. Kiragadtatott a' fogságból és az itéletből; de ki beszélheti elő, ki írhatja le az ő idejében élt nemzetséget! mert kivágattatott az élők országából; megölettetett népemnek bűnéért. A' gonosztevőknél jelöltetett ki temetése; de sirját a' gazdagnál találá; mivel igazságtalanságot nem cselekedett, és csalárdság nem vala szájában. Tetszék az urnak szenvedés által őtet megrontani; azonban, miután adandja életét áldozatul a' bűnért lát maradékot, melly meghosszabbitja napjait, és a' mit az ur akar, az keze által sikerül. Verejtes munkálódás után látni fogja őket, és megelégszik; tudományával igaz szolgám sokat megigazit, mivel azok' vétkeinek büntetését ő viseli. Azért sokat osztok zsákmányul neki, és hatalmasokat ragadományul; mivelhogy halálra adá életét, és a' bünösök közé számláltatott; és soknak hordozá bűneit, és a' gonosztevőkért imádkozott.

Passio, avagy Krisztus Urunk' kinszenvedésének története.

Evang. Sz. Luk. 22. r. 1. v. — 71-ig. és 23. r. 1. v. — 53-ig.

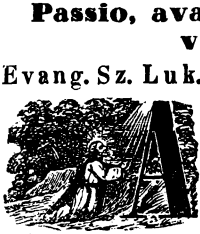

Az időben elközeledett vala pedig a' kovásztalanok' ünnepe, melly husvétnek mondatik. És a' papi fejedelmek az irástudókkal együtt keresnek vala alkalmat Jézusnak megöletésére; mert félnek vala a' néptől. Beméne a' sátán Júdásba, ki Iskariotesnek nevezteték, ki egy vala a' tizenkettő közül. Ez elmenvén szóla a' papifejedelmekkel és tisztviselőkkel a' felől: hogyan akarná őtet nékik kezökbe adni. Kik megörülének, és egyezésre lépének vele, hogy pénzt fognának néki adni. És lekötelezé magát, és kerese alkalmat a' népnek egybefutása nélkül való kézbeadására. Felviradván pedig a' kovásztalanok' napja, mellyen kell vala megöletni a' husvéti báránynak; elküldé Pétert és Jánost, mondván: Elmenvén

készitsétek el nékünk a' husvétet, hogy azt megegyük. Kik kérdék tőle: Hol akarod, hogy készitsük? Ő pedig felele nékik: Ime, mihelyt beérkeztek a' városba, elétek jő egy ember egy korsó vizet vivén; menjetek utána azon házba, a' mellybe ő betér. És igy szóljatok a' házigazdának: a' Tanitó tudakoztatja tőled, hol a' szállás, a' hol a' husvéti bárányt tanitványaimmal megehessem? Az mindjárt egy tágas, csinosan megteritett vacsoráló helyet fog néktek megnyitni; ott tegyetek készületet. Kik elmenvén, mindent ugy találának, a' mint megmondaték nékik, és elkészité a' husvétet. Elkövetkezvén az idő, letelepedék, és a' tizenkét apostolok vele együtt letelepedének. És mondá nékik: Kivánva kivántam e' husvétet megenni veletek, minekelőtte szenvedjek. Mert mondom néktek: hogy többé nem eszem ebből, mig be nem teljesedik az Isten' országában. És vevén a' poharat és hálákat adván, mondá: Vegyétek ezt, és osszátok el ti magatok között. Mert mondom néktek: hogy nem iszom a' szőlő' terméséből, mig az Isten' országa el nem jő. És vevén a' kenyeret hálákat ada, megszegé, és nékik nyujtá, mondván: Ez az én testem, melly érettetek adatik; ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Hasonlóképen vevé a' poharat is, minekutána vacsorált volna, mondván: Ez a' pohár az uj szövetség az én véremben, melly érettetek kiontatik. Mindazáltal ime, az engem elárulónak keze velem vagyon egy asztalnál. És az Ember' Fia ugyan a' szerint, a' mint elvégeztetett, elmegyen; mindazáltal jaj annak az embernek, a' ki által elárultatik. És ők kezdék tudakozgatni egymás között: valljon kicsoda lenne közülök, a' ki azt fogná cselekedni. Lőn pedig közöttök versengés is a' felől: mellyik láttatnék közülök nagyobbnak lenni. Erre igy szóla hozzájok: A' pogány nem-

zeteken az ő királyaik uralkodnak, és azok, kik hatalmat gyakorolnak rajtok, jóltevőknek hivatnak. De ti nem ugy: hanem a' ki legnagyobb közöttetek, ollyan légyen, mintha legkisebb volna; 's a' ki elöljáró, olyan légyen, mint a' szolga. Mert valjon mellyik nagyobb, az-e, a' ki letelepedik, avagy a' ki szolgál? nemde a' ki letelepedik? én pedig ti közöttetek ollyan vagyok, mint a' ki szolgál. Azonban mivel ti megmaradtatok velem kisérteteimben: Azért én is elrendelem néktek az országot, a' mint nékem azt elrendelé az én Atyám. Hogy egyetek és igyatok asztalomnál országomban, és üljetek fejedelmi székeken, itélvén Izraelnek tizenkét nemzetségét. Mondá tovább az ur: Simon, Simon, ime, a' sátán kivánt titeket, hogy megrostálna mint a' buzát. Én pedig könyörögtem éretted, hogy el ne fogyjon a' te hited; és te minekutána megtérsz, erősitsd meg atyádfiait. Ki mondá néki: Uram! kész vagyok veled a' tömlöczbe is, a' halálra is menni. Ő pedig felele: mondom néked Péter, minekelőtte ma a' kakas szóljon, háromszor tagadod el, hogy ismersz engem. Ismét mondá nekik: Mikor kiküldettelek titeket erszény, és táska és saru nélkül, volt-e valami fogyatkozástok. Azok pedig felelének: nem volt semmi. De most, folytatá szavait hozzájok, a' kinek erszénye vagyon, vigye el magával, hasonlóképen a' táskát is; a' kinek pedig nincsen, adja el köntösét, és vegyen kardot. Mert mondom néktek: hogy még azon irásnak szükség beteljesednie én bennem: És a' gonosztevők közé számláltatott. Mert azoknak, mellyek felőlem megirattak, végök vagyon. Azok pedig mondának: Uram, ihon két kard. Ő pedig felele nékik: Elég. És kiindulván szokása szerint az olajfák' hegyére mégyen vala; és tanitványai követék őtet. Elérkezvén a' helyre, mon-

dá nékik: Imádkozzatok, hogy kisértetbe ne essetek. És ő eltávozván tőlök mintegy kőhajtásnyira, és térdre esvén imádkozik vala, mondván: Atyám, ha akarod vedd el e' poharat tőlem; mindazáltal nem az én akaratom, hanem a' tied légyen! Megjelenék pedig neki egy angyal mennyből, bátoritván őtet. És a' halállal tusakodván hosszabban imádkozik vala. És lőn az ő veritéke, mint a' földre lefolyó vérnek csepjei. És felkelvén az imádkozástól jöve tanitványaihoz; kiket aluva talála a' szomoruság miatt. És szólitá őket: Mit alusztok? keljetek fel és imádkozzatok, hogy kisértetbe ne essetek. Mig ő ezeket mondja vala; ime, a' sereg, és az, a' ki Judásnak neveztetik, egy a' tizenkettő közül, előttök megyen vala, és közelge Jézushoz, hogy őtet megcsókolná. Kinek mondá Jézus: Júdás, csókkal árulod-e el az ember' Fiát? Látván pedig azok, kik ő körüle valának, mi fogna következni; kérdék őtet: Uram, vágjunk-e közéjök karddal? És egyik közülök hozzá csapott a' papi fejedelem szolgájához, és elvágá annak jobb fülét. Felelvén pedig Jézus, mondá: Hagyjatok nékik békét; elég eddig. És illetvén annak fülét, meggyógyitá azt. Mondá pedig Jézus a' hozzá kijött papifejedelmeknek, templom' gondviselőinek és véneknek: Mint gonosztevő ellen jöttetek ki kardokkal és dorongokkal. Naponként közöttetek valék a' templomban, és nem nyujtottátok ki kezeiteket ellenem; de ez a' ti időtök, mellyben a' sötétség' fejedelmének hatalma vagyon rajtam. Megfogván pedig őtet elvezeték, és bevivék a' főpap házába; de Péter távol követi vala. Azonban Péter is azok közé beüle, kik a' pitvar' közepén tüzet gyujtottak, és azt körülülék. Kit meglátván egy szolgáló leányzó a' tűznél ülni, és figyelmesebben rátekintvén, mondá: Ez is ő vele vala. De Péter meg-

tagadá őtet, mondván: Asszony, nem ismerem őtet. Kevés idő vártatva más látván őtet, mondá: Te is azok közül vagy. Felele Péter: Ember, nem vagyok. De alig mulék el egy óra, ismét egy valaki bizonyitja vala, mondván: Valójában ez is azzal vala, mivelhogy Galileából való ő is. Péter pedig mondá: Ember, nem értem, mit mondasz. És mig ezeket mondaná, tüstént szóla a' kakas. És megfordulván az ur, Péterre tekinte, és megemlékezék Péter az urnak igéjéről, mellyel megjövendölé neki: minekelőtte a' kakas szóljon, háromszor tagadsz meg engem. És kimenvén Péter keservesen sira. A' férfiak pedig, kik Jézust tarták, csufolják vala vervén őtet. És befedezvén orczáját, azt verik vala, kérdezvén őtet: találd ki, kicsoda ütött meg téged. És, sok egyebeket, káromkodván, mondának vala ellene. És hogy megvirada, egybesereglének a' népnek vénei, a' papifejedelmek és irástudók, és bevezeték őtet gyülekezetükbe, 's igy szóliták őtet: Ha te vagy a' Krisztus, mondd meg nékünk. Ő pedig felele nekik: Ha mondom néktek, nem fogjátok hinni. Ha pedig kérdezlek benneteket, nem feleltek meg nékem, sem el nem bocsátatok. Mostantól fogva pedig fog az ember' Fia az isteni hatalomnak jobbja felől ülni. Erre kérdék mindnyájan: Tehát te Isten' Fia vagy? ő pedig felele nékik: Jól mondjátok, hogy én az vagyok. Azok pedig mondának: Mi szükségünk vagyon még ellene bizonyságra? önnön magunk hallottuk azt saját szájából. Ekkor felkelvén az egybegyülteknek egész sokasága, vezeté őtet Pilátushoz. Kezdék pedig őtet vádolni, mondván: Bizonynyal megtudtuk: hogy ez a' népet felháboritja, és tiltja a' császárt illető adónak fizetését, mivelhogy magát mondja ama' Krisztus királynak lenni. Erre kérdé őtet Pilátus, mondván: Te vagy-e

a' zsidók királya? ő pedig felelvén néki, mondá: Te mondod. Azonban, mondá Pilátus a' papi fejedelmeknek és seregeknek: Semmi bűnt nem találok ezen emberben. Azok pedig még nagyobb hévvel erősitik vala vádjokat, mondván: Lázasztja a' népet, tanitván egész Júdeában Galileából elkezdvén mind eddig. Pilátus pedig Galileát emlittetni hallván kérdé: ha Galileából való ember volna-e? Megtudván pedig, hogy Heródesnek hatalma alá tartoznék; elküldé őtet Heródeshez, ki maga is azokban a' napokban Jeruzsálemben mulatott. Heródes meglátván Jézust, igen megörüle. Mert régtől fogva kivánja vala őtet látni, mivelhogy sokat hallott felőle, 's azt reméli vala: hogy valami csodatételt, mellyet munkáland, fogh at tőle látni. Azért különfélékről kérdezé őtet; de ő semmit nem felele néki. Azonban az ott álló papifejedelmek és irástudók szünetlen vádolák őtet. Heródes tehát testőrző seregével együtt megveté őtet, és fehér köntösbe öltöztetvén őtet, csufot üze belőle, és visszaküldé őtet Pilátushoz. Azon napságtól fogva Pilátus és Heródes egymás között jó barátok lőnek; mert azelőtt egymásnak ellenségei valának. Pilátus azért egybegyüjtvén a' papifejedelmeket és tisztviselőket, és a' községet, mondá nékik: Elém hozátok ezen embert, mintha ő a' népet lázasztaná; 's ime, jelenlétetekben kikérdezém őtet, de nem találék benne semmi bűnt azok közül, a' mellyekről őtet vádoljátok. De Heródes sem; mert elküldélek benneteket hozzá, 's ime, semmi sem bizonyosodott meg ellene, melly miatt halálra itéltethetnék. Megverettetvén azért őtet elbocsátom. Tartozik vala pedig az ünnepen a' foglyok közül egyet elbocsátani nékik. Felkiálta azért egyszerre az egész sokaság: Veszesd el ezt, és bocsásd el nékünk Barrabást. Ki a' városban okozott valamelly zenebona és elköve-

tehát szóla hozzájok Pilátus, el akarván bocsátani Jézust. De azok ellene kiáltának vala, mondván: Feszitsd fel őtet! Ő mindazáltal még harmadszor is szólitá őket: De ugyan mi gonoszt cselekedett ez? nem találok benne semmi halálra való okot. Tehát megveretem, és elbocsátom őtet. De azok nagy kiáltással törekednek vala sürgetvén, hogy felfeszitessék; és a' papifejedelmekkel egyesitett kiáltásaik mindig inkább növekednek vala. Pilátus azért kimondá az itéletet: hogy teljesittessék kérésök. Elbocsátá pedig nékik amazt, a' ki a' támadás' okozása és gyilkosság miatt a' fogházba záratott, és Jézust az ő akaratukra hagyá. És midőn kivinnék őtet, megragadának egy Simon nevü czirenei embert, ki a' mezőről tér vala vissza; és rátevék a' keresztet, hogy Jézus után vinné. Követé vala pedig őtet a' népnek számos serege, és sok asszonyok, kik siratják és kesergik vala őtet. Hozzájok fordulván pedig Jézus, mondá: Jeruzsálem' leányai! ne sirassatok engem, hanem magatokat és fiaitokat sirassátok. Mert ime, eljőnek a' napok, mellyekben mondják: boldogok a' magtalanok és a' méhek, mellyek nem szültek, és az emlők, mellyek nem szoptattak. Akkor kezdik mondani a' hegyeknek: essetek ránk; és a' halmoknak: boritsatok el minket. Mert ha igy bánnak a' zöldelő fával, mi fog történni a' szárazzal? Vezetnek vala pedig ki még más két gonosztévőt is, hogy ő vele együtt megöletnének. Minekutána pedig eljutának a' helyre, melly agykoponyáénak hivatik; ott felfeszité őtet, és ama' két gonosztévőt, — egyiket jobb, a' másikat bal keze felől. Ekkor igy szól vala Jézus: Atyám, bocsáss meg nékik, mert nem tudják, mit cselekesznek. Ruháit pedig, koczkát vetvén, elosztá. És a' nép melly körül áll, és néz vala, a' főemberekkel együtt gunyolja vala őtet, mondván: Má-

sokon segitett: segitsen most önnön magán, ha ő az Istennek ama' választott Krisztusa. Csufolják vala pedig őtet a' vitézek is, kik hozzájárulván eczetet nyujtának néki, és mondának: Ha te vagy a' zsidók' királya' szabaditsd meg magadat. Vala pedig ő fölé helyezve görög, római és zsidó betükkel ez a' fölülirás is: Ez a' zsidók' királya. De még a' felfüggesztett gonosztévőknek is egyike káromolja vala őtet, mondván: Ha te vagy a' Krisztus, szabaditsd meg tennen magadat, és ments meg minket. Felelvén pedig a' mások, dorgálja vala őtet, mondván: Te sem félsz Istentől, holott ugyanazon büntetést szenveded? És mi ugyan méltán; mert cselekedeteinkkel érdemlett büntetésünket szenvedjük; de ez semmi gonoszt nem cselekedett. És mondja vala Jézusnak: uram, emlékezzél meg rólam, mikor országodba bemenendesz! Kinek felele Jézus: Bizony mondom néked, ma velem leszesz a' paradicsomban. Vala pedig közel hat óra, és sötétség lőn az egész földön kilencz óráig. És meghomályosodék a' nap, és a' templomnak szőnyege közepén ketté hasada. És Jézus nagy szóval kiáltván, mondá: Atyám, a' te kezeidbe ajánlom az én lelkemet. És ezeket mondván, kiadá lelkét. Látván pedig a' százados e' történetet, dicsőité az Istent, mondván: Bizony, ezen ember igaz vala. És mindnyájan, kik seregenként kijövének a' látományra, és nézék a' történteket, mellöket vervén visszatérének. Minden ismerősei pedig, és az asszonyok, kik őket Galileából követték vala, távol állának ugyan mindezeket láták. És ime, egy József nevü tanácsos, jámbor és tökéletes férfiu. Ki meg nem egyezett vala az ő tanácsukban és cselekedetükben, Júdeának Arimatéa' városából való, ki maga is várja vala az Isten' országát; ez elméne Pilátushoz, és elkéré Jézus' testét. És le-

vévén azt, gyolcsba takará, és köből kivágott sirboltba helyezé; mellybe még senki sem temettetett vala.

Nagy csötörtökön.

Leczke. Sz. Pál. Kor. I. lev. 11. rész. 20. v. — 32-ig.

Atyámfiai! midőn egybegyülekeztek, immár nem az ur' vacsoráját tartjátok. Mert kiki saját vacsoráját eszi meg előbb; és így, midőn némelyik még éhezik, a' másik már részeg. Tehát nincsen házaitok, a' hol külön ehettek és ihattok? avagy megvetitek-e az Isten' szentegyházát, és csak megszégyeniteni akarjátok-e azokat, kik magokkal semmit nem hoznak? valljon mit mondjak néktek erre? dicsérjelek-e ebben titeket? ebben nem dicsérhetlek benneteket. Mert én az urtól vettem, a' mint azt elétek is terjesztém; hogy az ur Jézus azon éjszakán, mellyen elárultaték, vevé a' kenyeret, és hálákat adván megszegé, és mondá: Vegyétek és egyétek, ez az én testem, melly ti érettetek megtöretik; ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Hasonlóképen vevé a' poharat is; minekutána vacsorált volna, mondván: Ez a' pohár uj szövetség az én véremben; ezt cselekedjétek, valamennyiszer isszátok, az én emlékezetemre. Mert valamennyiszer eszitek ezen kenyeret, és iszátok ezen poharat, az urnak hálát hirdessétek, mig eljövend. Azokáért valaki eszi ezen kenyeret, vagy issza az urnak poharát méltatlanul: vétkezik az urnak teste és vére ellen. Tehát vizsgálja meg minden ember önnön magát, és azután egyék abból a' kenyérből, és igyék abból a' pohárból. Mert valaki méltatlanul eszik és iszik, itéletet eszik és iszik magának, mivelhogy meg nem különböztetiaz urnak testét. Ezen okból vannak ti köztetek sok betegek és erőtlenek, és el is aluttak sokan. Mert ha magunk magunkat meg itélnők: nem adatnék ok, hogy így büntettessünk. Midőn pedig büntettetünk, az urtól feddetünk meg: hogy e' világgal el ne kárhoztassunk.

Evangelium. Sz. Ján. 13. r. 1. v. — 15-ig.

husvétnek ünnepe előtt tudván Jézus: hogy bekövetkezék amaz ő órája, mellyben át kell vala mennie e' világból az Atyához; midőn szerette

volna az övéit, kik e' világon valának, mind végig szereté őket. Elvégződvén tehát a' vacsora, minekutána az ördög Júdásnak, az Iskariót Simon' fiának, szivébe már bebocsátotta volna azon feltételt: hogy elárulná Jézust: Bátor tudná Jézus, hogy mindeneket kezeibe adott légyen néki az Atya, és hogy Istentől jött ki, 's Istenhez megyen. Mégis felkelvén a' vacsorától, letevé felső köntösét, és kendőt vevén, megövedzé magát. Azután vizet tölte medenczébe, és kezdé mosni a' tanitványok' lábait, megtörülgetvén a' kendővel, mellyel körülkötve vala. Jöve azért Simon Péterhez, ki mondá néki: Uram! te mosod-e meg az én lábaimat? Felele néki Jézus: A' mit én cselekszem, azt te most nem érted, megérted pedig azután. Mondá néki Péter: Az én lábaimat soha meg nem mosod. Felele néki Jézus: Ha meg nem moslak téged, nem lészen részed én velem. Mondá néki Simon Péter: Uram! ugy nemcsak lábaimat, hanem kezeimet is, fejemet is. Felele néki Jézus: A' ki már megmosódott, az egyébben nem szükölködik, hanem csak, hogy lábait megmossa, mivel különben egészen tiszta. Ti is tiszták vagytok: de nem mindnyájan. Mert tudja vala: ki volna, a' ki elárulná őtet; azért mondá: nem vagytok tiszták mindnyájan. Minekutána tehát megmosá az ő lábaikat, és köntösét magára felölté; ismét letelepedvén mondá nekik: Értitek-e, mit cselekedtem légyen néktek? Lássátok, ti engem tanitónak és urnak hivtok; és jól mondjátok: mert az vagyok. De ugyanazért; ha én ur és tanitó lévén a' ti lábaitokat megmostam: ti is tartoztok azzal, hogy egyik a' másiknak lábait megmossa. Mert előképet mutattam néktek: hogy a' mint én cselekedtem veletek, ti is ugy cselekedjetek.

Nagy pénteken.

Leczke. Ozeás' próf. 6. r. 1. v. — 6-ig.

Ezt mondja az Ur: az ő inségökben korán sietséggel felkeresnek engem, mondván: jertek, térjünk vissza az urhoz! Mert ő ejtvén fogságba, ki is fog szabaditani minket; ő vervén meg, megis fog gyógyitani minket. Megelevenit két nap mulva, harmad nap feltámaszt minket: hogy éljünk szine előtt. Megismerjük ötet, és törekedünk: hogy eljussunk az ur' kegyelmének birására: mert készül mint a' hajnal az ő kijövetele, és eljő hozzánk, mint a' földre alkalmatos tavaszi 's őszi időben az eső. De ugyan mit cselekedjem veled, Efraim? mit cselekedjem veled, Júda? a' ti jámborságtok ollyan, mint a' reggeli köd, és mint az enyésző harmat. Ezokáért gyalulom, verem őket a' próféták által, öldöklöm ajakimnak halállal fenyegető szavai által; és a' te ellened szóló itélet ollyan leszen mint a' feltünő világosság. Mert irgalmasságot kivánok én inkább, mint áldozatot és az Isten' ismeretét inkább az égő áldozatnál.

Második leczke.

Mózes' II. Könyv. 12. r. 1. v. — 11-ig.

A' napokban monda az Ur' Mózesnek és Áronnak Egyptom' földében: Ezen hónap, ugymond, legyen nektek a' hónapok' kezdete, első legyen az esztendő' hónapjai között. Szóljatok az Izrael fiainak egész gyülekezetéhez, és ezeket hagyjátok meg nekik: A' jelen hónap tizedik napján válaszszon mindenki egy bárányt a' háznépek szerint, minden háznépre egyet. Ha pedig kevesebb volna a' háznép' száma, mintsem hogy egy bárányt elfogyaszthasson; a' háznép' atyja hozzá legközelebb lakó szomszédjával álljon egy társaságba, tudniillik, a' személyek' annyi száma, melly elegendő a' bárány' megemésztésére. A' bárány ép, him és esztendős legyen, akár juhok, akár kecskék közül választassék. Tartsátok azt őrizet alatt ezen hónap tizennegyedik napjáig, mellynek két estvéje között azt ölje le Izrael fiainak egész sokasága. Ennek véréből vevén, azzal hintsék be minden háznak, mellyben a' bárányt eszik, ajtaja' két mellékét és felső küszöbét. Husát pedig tüznél süssék meg, és egyék meg azon éjjel ko-

vásztalan kenyérrel, és keserü salátával. Ne egyetek abból semmi nyerset vagy vizbenfőttet, hanem csak tüznél sültet, fejét és lábait belső részeivel együtt egyétek. Semmi se maradjon meg abból reggelig; hogyha pedig mégis valami maradna, égettessék el a' tüzben. Ekképen pedig egyétek azt: ágyékaitok körülövezve és lábaitok fólsaruzva legyenek, botjaitokat kezetekben tartsátok, és sietve egyetek; mert az urnak paskája vagyis általmenetele.

Passio, avagy Krisztus Urunk' kinszenvedésének története.

Sz. Ján. 18. r. 1. v. — 40-ig és 19. r. 1. v. — 42-ig.

Az időben kiméne Jézus tanitványaival a' Kedron' patakán túl; hol egy kert vala: mellybe beméne ő, és bekisérék tanitványai. Tudja vala pedig Júdás is, a' ki elárulá őtet, azon helyet: mivel Jézus gyakorta oda gyül vala tanitványaival. Júdás azért egy csoport katonát maga mellé vévén, a' papifejedelmektől és farizeusoktól is szolgákat nyervén, oda jöve lámpásokkal, szövétnekekkel, és fegyverekkel felkészülve. Jézus tudván mindeneket, mellyek reá következendők valának, eléjök méne, szólitván őket: Kit kerestek? Felelének néki: A' názáreti Jézust. Mondá nékik Jézus: Én vagyok. Ott áll vala pedig velök Júdás is, a' ki elárulá őtet. Mihelyt pedig azt mondá nékik: én vagyok; tüstént hátra állának, és leesének a' földre. Ismét tehát kérdé őket: Kit kerestek? Azok pedig felelének: a' názareti Jézust. Felele Jézus: Már mondám néktek, én vagyok; ha azért engem kerestek, eresszétek el ezeket. Hogy beteljesednék ama' beszéd, mellyet mondott: a' kiket nékem adál, nem vesztek el azok közül egyet is. Simon Péternek tehát kardja lévén, kihuzá azt, és hozzá csapván a' főpap' szolgájához elvágá annak jobb fülét. A' szolgának ne-

ve vala Malkus. Mondá azért Jézus Péternek: Bocsásd vissza hüvelyébe kardodat; avagy nem kell-e meginnom a' poharat, mellyet az Atya nyujt nékem. A' sereg tehát, és a' hadnagy és a' zsidók' szolgái megfogák Jézust, és megkötözék őtet. És vivék őtet először Annáshoz, mert ipa vala Kaifásnak, ki azon esztendőben főpap vala. Kaifás pedig az vala, a' ki tanácsolá a' zsidóknak: hogy hasznosb egy embernek meghalni a' népért. Követi vala pedig Jézust Simon Péter és még egy másik tanitvány. Ama' tanitvány pedig ismeretes vala a' főpap előtt, és Jézussal együtt beméne a' főpap' pitvarába. De Péter kivül áll vala az ajtó mellett. Kiméne tehát ama' másik tanitvány, kit ismert a' főpap, és szóla az ajtónálló lányzónak, és bevezeté Pétert. Mondá azért az ajtónálló leányzó Péternek: Nemde, te is ezen embernek tanitványi közül vagy? mondá az: Nem vagyok. Körülállnak vala pedig ott a' szolgák és poroszlók szenet rakosgatván, mert hideg vala, és fütőznek vala; kikkel ott álla Péter is melegitvén magát. A' főpap tehát megkérdé Jézust az ő tanitványai, és tudománya felől. Felele néki Jézus: Ên nyilván szólék a' világnak; és mindenkor taniték a' zsinagógában és a' templomban; a' hová mindünnen gyülekeznek a' zsidók; és rejtekben nem szólék semmit. Mit kérdesz engem? kérdezd azokat, a' kik hallák, miket szólék nékik; ime, ezek tudják: miket mondottam légyen? Ezeket pedig midőn mondotta volna, egy az ott álló szolgák közül arczulüté Jézust, mondván: Igy felelsz-e a' főpapnak? Felele néki Jézus: Ha hibásan szólék, bizonyitsd be a' hibát; ha pedig helyesen, miért versz engem? És küldé őtet Annás megkötözve Kaifás főpaphoz. Azonban Simon Péter állván fütözik vala. Mondának azért néki: Valljon te is az ő tanitványai közül vagy-e? De ő tagadá,

mondván: Nem vagyok. Mondá néki egy a' főpapnak szolgái közül (annak, kinek fülét elvágá Péter, rokona): Nem láttalak-e én téged ő vele a' kertben? Ismét tehát tagadá Péter; és mindjárt szóla a' kakas. Hozák azért Jézust Kaifástól a' törvényházba. Vala pedig reggel. Azonban ők nem menének be a' tanácsházba: hogy meg ne fertőztetnének, hanem hogy részesülhessenek a' husvéti étkekben. Kiméne tehát Pilátus és mondá: Micsoda vádatok vagyon ez ember ellen? Felelének néki: Ha nem volna ez gonosztévő bizonyára nem adtuk volna ötet néked kezedbe. Mondá azért nékik Pilátus: Tehát vegyétek által ti őket, és törvénytek szerint itéljétek meg ötet. Felelének nékia' zsidók: Nékünk nem szabad megöletnünk senkit. Hogy Jézus'beszéde beteljesednék, mellyel megjelenté: minémű halállal fogna kimulni. Beméne azért ismét Pilátus a' tanácsházba, és szólitá Jézust kérdvén ötet: Te vagy-e' a' zsidóknak ama' királya. Felele néki Jézus: Magadtól mondod-e ezt, avagy egyebek mondák ezt néked én felőlem? Felele Pilátus: Valljon zsidó vagyok-e én? a' te nemzeted és a' főpapok adának téged kezembe; mit cselekedtél? Felele Jézus: Az én országom nem e' világból való. Ha e' világból való volna az én országom, az én szolgáim bizonyára harczolnának mellettem, hogy a' zsidók' kezébe ne adassam; most pedig az én országom nem innét való. Kérdé azért ötet Pilátus: Tehát csakugyan király vagy te? Felele Jézus: Jól mondod, hogy király vagyok én. Én a' végre születém, és azon okból jeleném meg e' világon: hogy bizonyságot tegyek az igazságról; minden, a' ki az igazságot szereti, hallgatja az én szavamat. Mondá néki Pilátus: Mi az igazság? és ezt mondván ismét kiméne a' zsidókhoz, és mondá nékik: Én semmi okot nem találok ő benne; szokástok pedig

néktek: hogy egy foglyot szabadon bocsássak néktek a' husvéti ünnepekben; akarjátok-e tehát: hogy elbocsássam néktek a' zsidók' királyát? Kiáltának azért ismét mindnyájan, mondván: Nem ezt, hanem Barrabást. Barrabás pedig tolvaj vala. Akkor tehát Pilátus előfogván Jézust, megostoroztatá. A' vitézek pedig tövisekből koszorut fonván, azt fejére tevék, és veres bársonyköntösbe felöltözteték őtet. És gúnyolák, mondván: Üdvözlégy zsidók' királya! 's arczul csapdosák vala őtet. Kiméne azért ismét Pilátus, és mondá nékik: Ime, kivezetem néktek őtet, hogy lássátok, hogy semmi halálra méltó bünt nem találok benne. (Kiméne azért Jézus, a' töviskoronát és a' veres bársonyköntöst hordozván). És mondá nékik Pilátus: Imhol az ember! Midőn pedig megláták őtet a' papi fejedelmek és a' szolgák, kiáltnak vala, és mondják: Feszitsd meg, feszitsd meg őtet! Mondá nékik Pilátus: Vigyétek el őtet ti, és feszitsétek meg; mert én nem találok benne bünt. Felelének a' zsidók: Nékünk törvényünk vagyon, és a' mi törvényünk szerint meg kell halnia; mivelhogy magát Isten' fiának lenni hirdeté. Mikor azért Pilátus e' beszédet hallá, méginkább megijede. 'S ismét bemenvén a' tanácsházba, kérdé Jézust: Honnan való vagy te? De Jézus nem ada feleletet néki. Mondá azért néki Pilátus: Nékem nem felelsz-e? nem tudod-e: hogy hatalmam vagyon megfeszitésedre, és hatalmam vagyon elbocsátásodra? Felele Jézus: Nem volna semmi hatalmad ellenem, ha neked onnan fölülről nem engedtetett volna. Azért annak, a' ki engem néked általadott, nagyobb büne vagyon. Attól fogva igyekszik vala Pilátus elbocsátani őtet. De a' zsidók kiáltának, mondván: Ha ezt elbocsátod, nem vagy a' császár' barátja; mert minden, a' ki magát királynak lenni hirdeti, ellene mond a'

császárnak. Pilátus tehát hallván e' beszédet, kihozatá Jézust, és az itélőszékbe üle azon a' helyen, melly tarka kő-kirakásnak, zsidóul pedig, gabbatának mondatik. Vala pedig a' husvétnak készülete, és mintegy hat óra; és mondá a' zsidóknak: Imhol a' ti királytok! Azok pedig kiáltnak vala: Vidd el, vidd el, feszitsd meg ötet! Mondá nékik Pilátus: A' ti királytokat feszitsem-e meg? Felelének a' papi fejedelmek: Nincsen királyunk, hanem csak császárunk. Akkor tehát általadá nekik Jézust, hogy felfeszittetnék. Általvevék azért Jézust, és kivezeték. Ki a' keresztet magának hordozván, kiméne azon helyre, melly agykoponya, zsidóul, golgota helyének mondatik. A' hol megfeszitek ötet, és ő vele két felől más kettőt, középen pedig Jézust. Felirást is pedig készite Pilátus, és a' keresztfának tetejére függeszteté azt. Vala pedig irva: A' názáreti Jézus, a' zsidók' ama' királya. Ezen felirást sokan olvasák a' zsidók közül; mivel a' hely, a' hol megfeszitteték Jézust, közel vala a' városhoz. Vala pedig irva zsidóul, görögül, és római nyelven. Mondának tehát Pilátusnak a' zsidók' főpapjai: Nem kell vala irnod, zsidók' királya; hanem: hogy ő mondá: én vagyok a' zsidók' királya. Felele Pilátus: A' mit irtam, irva marad. A' vitézek tovább, miután felfeszitették volna Jézust, elvevék ruháit, (mellyeket négy részre osztának, mindenik vitéznek egy részt), köntösével együtt. Vala pedig a' köntös varrás nélkül, fölülről végig egészen egy szövés. Mondának azért egymásnak: Ne hasogassuk el azt, hanem koczkát vessünk reá, kié legyen? Igy teljesedének be az irásnak ama' szavai: Feloszták ruháimat magok között, és köntösömre koczkát vetének. Azon vitézek ugyan ezeket cselekedték. A' Jézus' kereszte mellett pedig állának az ő anyja, 's anyjának rokona,

Mária, Kleopás' felesége, és Magdolna Mária. Jézus azért meglátván anyját és a' mellette álló tanitványt, kit szeret vala; mondá anyjának: Asszony, ime, a' te fiad! Azután mondá a' tanitványnak: Ime, a' te anyád. És azon időtől fogva hajlékába gondviselése alá vevé őtet a' tanitvány. Azután tudván Jézus: hogy már egyebek mind végrehajtattak, hogy tökéletesen beteljesednék az irás, mondá: Szomjazom! Vala pedig ott egy eczettel teli edény helyezve. Az ott levők azért szivógombát megtöltvén eczettel, és azt izsóp' szárára szurván, szájához nyujták. Minekutána tehát Jézus az eczetet megizlelte volna, mondá: Beteljesedett! És lehajtván fejét, kibocsátá lelkét. A' zsidók azért, hogy a' kereszten ne maradnának a' testek szombaton (mivel a' szombati előkészület vala, és ama' nagy szombat következik vala), megkérék Pilátust: hogy megtörettetnének azoknak szárai, és levétetnének. Eljövének tehát a' vitézek, és a' vele együtt megfeszitetteknek ugyan, előbb az egyiknek, azután a' másiknak megtörék száraikat: de Jézushoz közelitvén, midőn láták, hogy már meghalálozott, nem törék meg szárait; hanem egy a' vitézek közül lándzsával megnyitá oldalát; mellyből legottan vér és viz folyt ki. 'S a' ki látá, bizonyságot tőn; kinek bizonyságtétele igaz. És ő tudja: hogy igazakat mond; hogy ti is azokat higyjétek. Mert ezek is azért lőnek: hogy beteljesednék amaz irás: Csontot ne rontsatok ő benne. Ismét pedig az irásban más helyen az mondatik: Meglátják azt, kit általszegeztenek. Ezek után arimateai József, ki maga is Jézusnak tanitványa vala, de titkon, a' zsidóktól való félelem miatt, megkéré Pilátust: hogy Jézus' testét általvehesse; és megengedé Pilátus. Hozzácsatolá pedig magát ama' Nikodémus is, (ki először éjjel jöve Jézushoz), mintegy száz fontot

összeegyelitett mirhából és álóéból hozván. Levevék azért Jézus' testét, és betakarák azt ruhákba fűszerek közé; a' mint szokás a' zsidóknál temetni. Vala pedig azon a' helyen, a' hol Jézus felfeszitteték, kert, és a' kertben uj sirbolt: a' mellybe még senki sem helyheztetett vala. Oda tehát, mivel ezen sirbolt közel és a' zsidók szombatjának előestéje vala, betevék Jézust.

Husvét vasárnap.

Leczke. Sz. Pál Kor. I. lev. 5. r. 7. v. — 8-ig.

Atyámfiai! Tisztitsátok ki a' régi kovászt, hogy uj tésztákk legyetek, a' mint hogy kovásztalanoknak kell lennetek. Mert a' mi husvéti báránynyunk, Krisztus, mi érettünk megáldoztatott. Azokáért husvéti ünnepet folytassunk, vendégeskedvén nem a' régi kovászszal, sem nem a' gonoszságnak és álnokságnak kovászával, hanem a' tisztaságnak és igazságnak kovásztalanaival.

Evangelium. Sz. Márk' 16. r. 1. v. — 7-ig.

Az időben Magdolna Mária, és Mária a' Jakab' anyja, és Szalóme-fűszereket vásárlának, hogy elmenvén, megkennék Jézust. És igen reggel a' hétnek első napján a' sirbolthoz jövének, már a' nap felkelvén. És mondának vala egymásnak: kicsoda hengeriti el nekünk a' követ a' sirboltnak nyilásáról? De oda tekintvén láták, hogy a' kő elhengeritve légyen, melly igen nagy vala; és bemenvén a' sirboltba, látának egy ifjat ülni jobb-kéz felől felöltözve fehér, hosszu köntösbe, és megrémülének. Ki mondá nékik: Ne féljetek; a' megfeszitett názáreti Jézust keresitek? feltámadott, nincsen itt. Ime a' hely, a' hová befekteték őtet. De menjetek el, és mondjátok meg tanit-

ványainak és Péternek: hogy előttetek megyen Galileába, ott meglátjátok őtet, a' mint megmondotta néktek.

Husvét hétfőn.

Leczke. Apost. cselek. 10. rész. 37. v. — 43-ig.

A' napokban álla Péter a' népnek közepette, és mondá: Ti jól tudjátok, hogy azon keresztségtől fogva, mellyet János hirdetett, Galileától elkezdvén egész Judeában jeles történetek mentek végbe. Hogy ama' názáreti Jézus, kit Isten Szentlélekkel és hatalommal megkent, körüljárt, jóltévén, és meggyógyitván minden az ördögtől erőszakosan elnyomatottakat; mert az Isten vala ő vele. És mi tanui vagyunk mindazoknak, a' miket a'zsidók' tartományában és Jeruzsálemben cselekedett; kit is megölének, felfüggesztvén a' fára. De az Isten őtet feltámasztá harmadnapon, és nyilván megjelenté őtet; nem az egész népnek ugyan, de az eleve Istentől arra kiválasztott tanuknak, minékünk, kik ettünk és ittunk ő vele, minekutána a' halálból feltámadott. Kitől parancsolatot vettünk annak a' nép előtt hirdetésére és bizonyitására: hogy ő az, a' ki az elevenek' és holtaknak itélő birájává Istentől rendeltetett. Erről minden próféták azt bizonyitják: hogy a' bűnök' bocsánatját az ő neve által veszik mindazok, a' kik ő benne hisznek.

Evangelium. Sz. Luk. 24. r. 13. v. — 35-ig.

Az időben ketten a' Jézus' tanitványi közül mennek vala egy Emaus nevü faluba, melly Jeruzsálemtől hatvan futamatnyi távolságra vala. Kik beszélgetének egymás között mindezen történetekről. Lőn pedig, midőn igy egymással beszélgetnének, és egymástól kérdezkednének, maga Jézus közelitvén hozzájok, velök együtt megyen vala. De az ő szemeik fogva tartatának, hogy meg ne ismernék őtet. Kérdé tehát tőlök: Micsoda beszédek ezek, mellyeket egymás között

váltogattok, szomoruan járkálgatván? Felelvén pedig egyik, kinek Kleofás vala neve, mondá néki: Te vagy-e egyedül a' Jeruzsálembe utazott jövevények között, ki semmit nem tudsz azokról, mellyek abban lőnek e' napokban? És mondá nékik: Mik azok? Ők pedig felelének: A' názáreti Jézus felől, ki az Isten és az egész nép előtt hatalmas cselekedetü és beszédü próféta-férfiu vala. Miképen adák őtet a' mi papi fejedelmeink és világi nagyjaink a' halálos büntetésre, és megfeszíték őtet. Mi pedig azt reméljük vala, hogy ő fogná megváltani Izraelt; de mindezek mellett mégis ma már harmadik napja, hogy ezek történtek. Ámbár némelly közülünk való asszonyok is rettentének bennünket; kik hajnal előtt a' sirbolthoz kimentek. És nem találván az ő testét, visszatérének, mondván: hogy angyalok' jelenését is látták volna, kik őtet élni bizonyíták. Azért elmenének némelly társaink a' sirbolthoz, és azt ugy találák, a' mint az asszonyok beszélék; de őtet magát nem láták. Erre ő kezde szólani hozzájok: Oh balgatagok és késedelmes szivüek mindazok' elhitelére, mellyekről a' próféták szólottak. Vajjon nem ezeket kellett-e szenvedni a' Krisztusnak, hogy dicsőségébe bejuthasson. És elkezdvén Mózesen, végig minden prófétákon, magyarázza vala nékik az irásoknak mindazon helyeit, mellyek ő felőle szólanak. Azalatt elérkezének a' faluhoz, a' hová mennek vala; ő pedig ugy mutatá magát, mintha tovább szándékoznék menni. De azok kényszeriték őtet, mondván: Maradj velünk, mivel már beestvéledik, és már elhanyatlott a' nap. Beméne tehát, hogy velök maradna. És lőn, midőn ő letelepednék velök, vévén a' kenyeret, megáldá, és megszegvén azt nyujtja vala nékik. Ekkor megnyilatkozának szemeik, és ráismerének; de ő eltünék előlök. És mondának egymásnak: Nem-

de gerjedez vala szivünk mi bennünk, midőn szólana hozzánk az uton, és fejtegetné nékünk az irásokat? Azért még azon órában elindulván, visszatérének Jeruzsálembe, a' hol a' tizenegyet és több társaikat velök egybegyülekezve találák. Kik mondák: hogy feltámadott az Ur bizonnyal, és megjelent Simonnak. Amazok is tehát elbeszélék azokat, a' mik az uton történének, és hogyan ismerteték meg tőlök a' kenyér' szegésében.

Husvét kedden.

Leczke. Apost. csel. 13. r. 26. v.—33-ig.

A' napokban felkelvén Pál, és kezével hallgatásra intvén, mondá: Atyámfiai, férfiak, Ábrahám nemzetének fiai, 's a' kik közöttetek az Istent félik! néktek küldeték ez üdvösségnek igéje. Tudniillik: Jeruzsálemnek lakosai, 's azok nagyjaik, ezt meg nem ismervén, itéletet mondának reá, mellyel betölték a' prófétáknak, kiknek könyvei minden szombaton olvastatnak, jövendöléseit. Mert ámbár a' halálra okot nem találnának benne, mégis azt kérék Pilátustól: hogy megöletetnék. Minekutána pedig végbevitték volna mindazokat, mellyek ő felőle irva valának: levévén őtet a' fáról, a' koporsóba helyezték. De az Isten feltámasztá őtet a' halálból. Ki sok napokon által láttaték azoktól, a' kik ő vele együtt Galileából Jerusálembe felmentek vala; kik mindeddig ő néki tanui a' nép előtt. Mi is ugyanazon igéretet, mellyet atyáink nyertek, hirdetjük néktek. Mellyet az Isten minékünk, az ő fiainak, beteljesíte, feltámasztván Jézust.

Evangelium. Sz. Luk. 24. r. 36. v.—47-ig.

Az időben megálla Jézus az ő tanitványi között, és mondá nekik: Békesség néktek! én vagyok, ne féljetek. Megháborodván pedig, és megrettenvén, azt vélik vala: hogy valami lelket látnának. És

mondá nékik: Miért ijedtetek meg, és engedtek kétes képzelődéseket emelkedni szivetekben. Lássátok kezeimet és lábaimat, hogy én magam vagyok. Tapogassátok meg és szemléljétek meg: mivelhogy a' léleknek husa és csontjai nincsenek, a' mint tapasztaljátok: hogy nékem vagyon. És ezeket mondván, megmutatá nékik kezeit és lábait. Midőn pedig örömükben mégsem tudnának meggyőződni, és csak álmélkodnának, mondá nékik: Vagyon-e itt valami ennivalótok? Ők pedig hozának néki egy darab sült halat és lépes mézet. Mellyeket elvévén, jelenlétökben evék belőle, a' maradékot visszaadván. Ezután mondá nékik: Ime, ezek azon történetek, mellyekről szólottam néktek, midőn még veletek társalkodnám; tudniillik: hogy be kell teljesedni mindazoknak, mellyek a' Mózes' törvényében, a' próféták' könyveiben és a' zsoltárokban én felőlem megirattak. Akkor megnyitá elméjöket, hogy értenék az irásokat. És mondá nékik: Igy vagyon megirva, 's igy kell vala a' Krisztusnak szenvedni, és harmadnapon a' halálból feltámadni, és Jeruzsálemtől elkezdvén, minden népek között a' megtérésnek, és a' bűnök' bocsánatjának az ő nevében hirdettetni.

Husvét után első vasárnap.

Leczke. Sz. Ján. I. lev. 5. r. 4. v. — 10-ig.

Szerelmesim! a' ki Istentől született, meggyőzi e' világot; és a' diadalom, melly meggyőzi e' világot, a' mi hitünk. Ugyanis, kicsoda egyébb vehet diadalmat e' világon, mint az, a' ki hiszi, hogy Jézus Istennek Fia. Ez a' viz és vér által jött Jézus, ama' Krisztus; nem csak a' viz által, hanem a' viz és vér által megjelenvén. Erről bizonyságot tészen a' Lélek; már pedig a' Lélek igazság. Mert hárman vannak, a' kik bizonyságot tesznek mennyben, az Atya, az Ige, 's a' Szentlélek; és

e' három egy. És hárman vannak, mellyek bizonyságot tesznek e' földön: a' lélek, a' viz és a' vér; és e' három egy. Hogyha az emberek' bizonyságtételét elfogadjuk, Istennek bizonyitása még hitelesebb; értem Istennek azon nagyobb bizonyságtételét, mellyel az ő Fiáról bizonyságot tön. A' ki hiszen az Istennek Fiában, elfogadja azon bizonyságtételt.

Evangelium. Sz. János' 20. r. 19. v. — 31-ig.

Az időben, melly a' hétnek első napja vala, beestéledvén, midőn a' tanitványok a' zsidóktól való félelem miatt ajtóbezárva egybegyülekezve volnának, jöve Jézus, és megálla középen, szólitván őket: Békeség néktek! Azt mondván, megmutatá nékik kezeit és oldalát. Örülének azért a' tanitványok, látván az Urat. Mondá tehát nékik Jézus ismét: Békeség néktek! miképen küldött engem az Atya, azonképen én is küldlek titeket. Ezt mondván rájok lehele, mondván nékik: Vegyétek a' Szentlelket. A' kiknek megbocsátjátok bűneiket, megbocsáttatnak nékik, és a' kinek megtartjátok, megtartatnak. Tamás mindazáltal, egy a' tizenkettő közül, ki kettősnek mondatik, nem vala velök, midőn megjelenék Jézus. Mondának tehát néki a' többi tanitványok: Láttuk az Urat. Ő pedig mondá nékik: Ha csak nem látom kezeiben a' szegek' helyeit, és nem bocsátom ujjomat a' szegek' helyébe, és nem bocsátom kezemet az ő oldalába, nem hiszem. Nyolcz nap mulva ismét azon házban valának tanitványai, és Tamás velök. Kikhez bejöve Jézus ajtóbezárva, és középen megállván, mondá nékik: Békeség néktek! Azután mondá Tamásnak: Ereszd ide be ujjodat, és lássad kezeimet; és hozd ide kezedet, és bocsásd oldalamba; és ne légy hitlen, hanem hivő. Felele Tamás, és mondá néki: Én Uram, és én Istenem! Mondá néki Jézus: Mivel láttál engem Tamás, hittél; bol-

dogok, kik, ámbár nem látnak, mégis hisznek. Sok egyébb jeleket is cselekedék ugyan Jézus az ő tanitványinak jelenlétében, mellyek nincsenek megirva e' könyvben. Ezek pedig megirattak, hogy higyjétek: hogy Jézus légyen ama Krisztus, az Istennek Fia; és hogy hivén, életetek legyen az ő nevében.

Husvét után második vasárnap.

Leczke. Sz. Péter' I. lev. 2. r. 21. v.—25-ig.

Szerelmesim! Krisztus is szenvedett miérettünk, tükörképet hagyván néktek: hogy az ő nyomdokait követnétek. A' ki semmi bűnt nem cselekedett, sem a' felől nem vádoltathatott: hogy csalárdság találtatott volna szájában. A' ki midőn szidalmaztatnék, vissza nem szitkozódott; se szenvedéseiben nem fenyegetőzött: hanem az igazságosan ítélőbiróra bizá ügyét. A' ki a' mi bűneinket maga hordozá az ő testében a' keresztfán: hogy a' vétkeknek meghalván, az erkölcsi tökéletességnek szenteljük életünket. Kinek sebei által gyógyultatok meg. Mert hajdan a' tévelygő juhokhoz hasonlók valátok; mostan pedig a' ti lelketek' pásztorához, és gondviselőjéhez megtértetek.

Evangelium. Sz. Ján. 10. r. 11. v. — 16-ig.

Az időben mondá Jézus a' farizeusoknak: Én vagyok a' jó pásztor. A' jó pásztor, az ő életét adja juhaiért. De a' béres, a' ki nem pásztor, kinek a' juhok nem tulajdoni, mihelyt látja jöni a' farkast, tüstént elhagyja a' juhokat és elfut, és a' farkas elragadozza, és szélyelveri a' juhokat. Igy fut el a' béres; mivel bérért szolgál, és azért a' juhokon nem aggódik. Én vagyok a' jó pásztor; ismerem az enyémeket, és ismernek engem az enyémek ugy: Valamint engem ismer az Atya, 's én is ismerem az Atyát; és az

én életemet leteszem a' juhokért. Egyébb juhaim is vannak, mellyek nem ez akolból valók; azokat is elő kell vezetnem, és az én szómat hallgatják, és lészen egy akol, és egy pásztor.

Husvét után harmadik vasárnap.

Leczke. Sz. Péter' I. lev. 2. r. 11. v. — 19-ig.

Szerelmesim! kérlek titeket mint jövevényeket és zarándokokat: hogy tartóztassátok magatokat a' testi kivánságoktól, mellyek a' lélek ellen harczolnak. A' ti társalkodástok a' pogányok között tisztességes légyen: hogy azt, a' melly miatt titeket, mint gonosztévőket, rágalmaznak, a' ti jóságos cselekedeteitekből általlátván, dicsőitsék az Istent a' látogatásnak napján. Engedelmeskedjetek tehát minden emberi felsőségnek; akár a' fejedelemnek, mint legfölebbvalónak; akár a' helytartónak, kik tőle küldetnek, a' gonoszoknak ugyan megfenyitésére, a' jóknak pedig megdicsérésére. Mert ez Istennek akaratja: hogy jó cselekedetekkel foglalatoskodván, elnémulásra kényszeritsétek a' balgatag emberek' tulajdonságát. Mint olly szabadosok, kik szabadságukat nem a' gonoszságnak fedezésére használják, hanem, mint Isten' szolgái, mindenkit megbecsüljetek, az atyafiakat szeressétek, Istent féljétek, a' fejedelmet tiszteljétek. Szolgák! engedelmesek legyetek uraitoknak minden félelemmel, nem csak a' kegyeseknek és szelideknek, hanem a' nehéz természetüeknek is; mert ez által nyerünk Isten előtt jó tetszést.

Evangelium. Sz. Ján. 16. r. 16. v. — 22-ig.

z időben mondá Jézus az ő tanitványinak: egy kevessé, és nem láttok engem: ismét egy kevessé, és meglátok engem: mert az Atyához megyek. Mondának azért némellyek az ő tanitványai közül egymásnak: Micsoda ez, a' mit nékük mond: egy kevéssé, és nem láttok engem, ismét egy kevéssé, és

megláttok engem; és mivelhogy az Atyámhoz megyek? Mondának tehát: micsoda ez, a' mit mond: egy kevéssé? nem értjük, mit beszél. Észrevevé pedig Jézus, hogy kérdeni akarnák ötet, és mondá nékik: A' felől tudakozódtok-e egymás között, hogy mondottam: egy kevéssé, és nem láttok engem, ismét egy kevéssé, és megláttok engem? Bizony, bizony mondom néktek: hogy könyeztek és sirtok ti, e' világ pedig vigadoz; azonban ti ugyan szomorkodni fogtok, de a' ti szomoruságtok örömre fordul. Az asszonynak, midőn már a' szüléshez közelit, szomorusága vagyon, mivel bekövetkezék fájdalmai' órája; de miután megszüli a' gyermeket, már többé nem emlékezik szorongatásairól azon öröm miatt, hogy ember születék a' világra. Hasonlóképen néktek is most ugyan szomoruságtok vagyon, de ismét meglátlak titeket; és örvendez szivetek, és örömetektől senki sem fog megfoszthatni benneteket.

Husvét után negyedik vasárnap.

Leczke. Sz. Jakab' közönséges levele 1. rész. 17. v. — 21-ig.

Szerelmesim! Minden jó adomány, és minden tökéletes ajándék onnét fölülről, a' világosságnak Atyjától, száll alá; kiben nincsen helye sem a' változásnak, sem a' változandóság' árnyékának. A' ki szabad akarata szerint ujjá szült bennünket az igazságnak tudománya által: hogy boldog teremtményeinek valamelly első zsengéi lennénk. Annakokáért ezt jól jegyezzétek meg magatoknak, szerelmes atyámfiai! Kiki legyen gyors a' hallásra, késedelmes a' szólásra, és lassu a' haragra. Mert az ember haragjában Istentől jóváhagyásra érdemes cselekedetet nem müvel. Annakokáért levetvén minden undokságot, és a' gonoszságnak sarjazatjait, szelidséggel fogadjátok a' tanitást, melly belétek oltatik, és üdvözitheti lelketeket.

Evangelium. Sz. Ján. 16. r. 5. v. — 14-ig.

z időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Ahoz megyek, a' ki engem elküldött, és senki közületek nem kérdez engem: hová mégy? De mivelhogy ezeket mondám néktek, szomoruság tölté be sziveteket. Igazságot szólok néktek: a' ti hasznotok kivánja, hogy én elmenjek. Mert, ha én el nem megyek, ama' vigasztaló el nem jő hozzátok; ha pedig én elmegyek, elküldöm ötet ti hozzátok. Midőn pedig amaz eljövend, megfeddi e' világot a' bünről, ugyan; mert nem hisznek én bennem. Az igazságról pedig: mert az én Atyámhoz megyek, és többé nem láttok engem. Az itéletről pedig: mivel e' világnak fejedelme már megitéltetett. Még sokat kellene néktek mondanom: de most el nem viselhetitek. Mikor pedig eljő amaz igazságnak Lelke: minden igazságra vezérel titeket. Mert nem szól ő csak magától; hanem valamiket hall, azokat szólja, 's a' következendőket megjelenti néktek. Ő engem megdicsőit; mert az enyémből veszi, a' mit néktek kinyilatkoztat.

Husvét után ötödik vasárnap.

Leczke. Sz. Jakab' közöns. lev. 1. rész. 22. v. — 27-ig.

Szerelmesim! Legyetek pedig a' törvénynek teljesitői, és nem csak hallgatói; hogy önmagatokat meg ne csaljátok. Mert, a' ki a' tanitást csak hallgatja, de azt nem követi, hasonló azon emberhez: a' ki természetes orczáját tükörben megtekinti. De megszemlélvén magát, elmégyen, és azonnal elfelejti, millyennek látta légyen magát. A' ki pedig a' vétektől való szabadságra vezérlő tökéletes vallásba szorgalmasan vizsgálódik, és azt állhatatosan megtartja: az boldog lészen ezen törekedése által; mivel nem feledékeny hallgatója, hanem követője a' ta-

nitásnak. Ha valaki közületek magát istenfélőnek lenni véli, és mégis nyelvét meg nem zabolázza, hanem szivét ámitgatja; annak vallásossága hiábanvaló szemfényvesztés. Az Atya Isten előtt kedves, tiszta és szeplőtelen isteni tisztelet abban áll: hogy a' nyomoruságban sinlődő árvákra 's özvegyekre gondot viseljünk, és magunkat az elfajult világtól szeny nélkül megőrizzük.

Evangelium Sz. Ján. 16. r. 23. v. — 30-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Bizony, bizony mondom néktek: hogy valamiket kértek az Atyától az én nevemben, megadja néktek. Mindez ideig semmit nem kértetek az én nevemben; kérjetek tehát, és elveszitek, hogy a' ti örömetek teljes légyen. Eddig hasonlatosságokban szólék hozzátok; de közelit az idő, mellyben már többé hasonlatosságokban nem szólok néktek, hanem nyilván tanitlak benneteket az Atya felől. Azon a' napon az én nevemben kértek; és nem mondom nékték, hogy én kérem az Atyát érettetek. Mert ő maga az Atya szeret titeket; mivelhogy ti is szerettek engem, és elhittétek: hogy az Istentől kijöttem. Kijöttem az Atyától, és e' világra jöttem; ismét elhagyom e' világot, és elmegyek az Atyához. Mondának neki tanitványai: Ime, most már nyilván szólasz, és képes beszédet nem mondasz. Most meggyőződünk a' felől: hogy te mindeneket tudsz, és nem szükség néked, hogy valaki kérdezzen téged; azért hisszük: hogy te az Istentől jöttél ki.

Keresztjáró napokon.

Leczke. Sz. Jakab' közönséges lev. 5. r. 16. v. — 20-ig.

Szerelmesim! Valljátok meg egymásnak bűneiteket, és imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok; mert igen hasznos az igaznak buzgó könyörgése. Illyés hozzánk hasonló szenvedhető ember vala, és mégis, mivel buzgón imádkozott, hogy ne lenne eső, nem lőn eső három esztendeig és három hónapig. Ismét könyörge, és lőn eső az égből, és a' föld megtermé gyümölcsét. Atyámfiai! ha valaki közületek az igazságtól eltévelyedik és megtériti azt valaki: Tudtára legyen: hogy az, ki megtériti a' bünöst tévelygésének utjáról, megmenti annak lelkét a' haláltól, és sok vétkeit elfedezi.

Evangelium. Sz. Luk. 11. r. 5. v. — 13-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Ha valaki közületek jó barátjához éjfélkor jövén, azt mondaná neki: Barátom! adj nékem három kenyeret kölcsön; mivel egy jó barátom érkezék hozzám az utról, és nincsen mit eléje tennem. Ama pedig belölről felelvén, azt mondaná: Ne alkalmatlankodjál nekem; ime, az ajtó már bezáratott, és gyermekeim velem a' hálószobában nyugosznak, nem kelhetek fel, hogy adhassak néked. Ha ő állhatatosan zörget, azt mondom néktek: ha nem fogott volna is felkelni 's adni néki, mivelhogy barátja; mindazonáltal unszolása miatt felemelkedvén, ad néki, valamennyire szüksége vagyon. Én is mondom néktek: kérjetek, és adatik néktek; keressetek, és találtok; zörgessetek, és megnyittatik néktek. Mert valaki kér, vészen; és a' ki keres, talál; és a' zörgetőnek megnyittatik. Ugyanis kicsoda lehetne közületek olly atya, a' ki, ha fia kenyeret kérne tőle, követ nyujtana néki?

Avagy ha halat kérne, hal helyett kigyót adna néki? Avagy ha tojást kérne, skorpiót nyujtana néki? Ha azért ti roszak lévén, tudtok jó adományokat nyujtani gyermekeiteknek; mennyivelinkább fog az Atya mennyből Szentlelket adni a' hozzáfolyamodóknak.

Urunk' mennybemenetele napján.

Leczke. Apost. csel. 1. r. 1. v. — 11-ig.

Első könyvemet ugyan írám, jó Teofilusom! mindazokról, a' mellyeket Jézus cselekedett, és tanitott, mind a' napságig; mellyen oda felviteték, minekutána a' tőle választott apostolainak parancsolatot adott volna a' Szentlélekre nézve, kiknek meg is mutatá magát elevenen az ő kinszenvedése után sok bizonyitások által negyven napoknak lefolyása alatt, megjelenvén nékik, és szólván azokról, mellyek az Isten' országát illetik. És együtt evén velök, meghagyá nékik: hogy Jeruzsálemből el ne mennének, hanem várnák be az Atyának igéretét, mellyet hallottatok, úgymond, az én számból. Mert János ugyan vizzel keresztelt, ti pedig Szentlélekkel fogtok megkereszteltetni nem sok napok mulva. Azért, a' kik egybegyültek vala, kérdik őtet, mondván: Uram! ebben az időben állitod-e helyre az Izrael' országát? Ő pedig fele nékik: Nem tartozik hozzátok, tudni az elrendelt időket és alkalmakat, mellyeket az Atya önnön maga hatalma szerint megállapitott. Hanem elveszitek a' fölülről reátok leszálló Szentléleknek erejét, és lesztek nékem tanuim Jeruzsálemben, és egész Judeában és Samariában, és mindenfelé a' földnek végső határáig. És midőn ezeket mondotta volna, az ő szemeik' láttára felemelteték, és a' felhő befogadá őtet szemeik elől. És midőn néznének utána az égbe, a' hová beméne: ime, két férfiu álla melléjök fehér-ruhákban; kik is igy szólának: Galiléai férfiak! mit álltok, az égbe nézvén? Ezen Jézus, ki most felvéteték tőletek az égbe, akképpen fog ismét eljőni, miképpen láttátok őtet felmenni az égbe.

Evangelium. Sz. Márk' 16. r. 14. v. — 20-ig.

z időben a' letelepedett tizenegy tanitványinak megjelenék Jézus, és szemökre hányá hitetlenségöket és szivök' keménységét, mivelhogy azoknak, kik feltámadása után szemlélék ötet, nem hittek. És mondá nékik: Elmenvén az egész világra, hirdessétek az evangeliumot minden embernek. A' ki hiszen, és megkeresztelkedik, üdvözül; a' ki pedig nem hiszen, elkárhozik. Azokat pedig, a' kik hisznek, ezen jelek követik: az én nevemben ördögöket üznek ki; uj nyelveken szólnak; kigyókat foghatnak kezökbe, és ha valami halálost isznak, nem árt nékiek; a' betegekre kezeiket teszik, és meggyógyulnak. Az Ur Jézus pedig, minekutána igy szólott volna nékik, felvétetek mennybe, 's ül az Istennek jobbja felől. Azok pedig elmenvén, tanitának mindenütt, az Ur velök együtt munkálkodván, és az oktatást erősitvén az azt követő csodatételek által.

Husvét után hatodik vasárnap.

Leczke. Sz. Péter I. lev. 4. r. 7. v. — 11-ig.

Szerelmesim! Legyetek bölcsek és józanok: hogy imádkozhassatok. Kiváltképpen pedig egymás iránt nagy készségü szeretettel viseltessetek: mert a' szeretet elfedezi a' bűnök' sokaságát. Kölcsönös vendégfogadást bizonyitsatok egymáshoz dörmögés nélkül. Kiki, a' millyen ajándékot nyert, azt fordítsa közhaszonra, mint Istentől származó különféle ajándékoknak hiv kiszolgáltatói. A' ki tanitó, Isten' igéihez illendőképpen tanitson; a' ki tisztviselő, Istentől vett hatalomereje szerint szolgáljon: hogy mindenekben dicsőitessék az Isten, Jézus Krisztus által.

Evangelium. Sz. Ján. 15. r. 26. v. — 27-ig. és 16. r. 1. v. — 4-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Mikor pedig eljövend ama' Vigasztaló, kit én elküldök néktek az Atyától, az igazságnak Lelke, ki az Atyától származik, az bizonyságot tészen én rólam. Ti is pedig bizonyságot fogtok tenni; mivelhogy eleitől fogva velem vagytok. Ezeket szólám néktek: hogy meg ne botránkozzatok. Az egyházi gyülekezetekből kizárnak titeket; sőt eljő az idő: a' mikor minden, valaki titeket megöl, azt állitja: hogy ez által Istennek tiszteletet tészen. És ezeket cselekszik néktek: mivelhogy nem ismerik az Atyát, és engem sem ismernek. De ezeket szólám néktek: hogy a' midőn bekövetkezik amaz idő, megemlékezzetek arról: hogy én azokat előre megmondottam néktek.

Pünkösd Vasárnap.

Leczke. apost. cselek. 2. r. 1. v. — 11-ig.

Mikoron pedig betelék a' pünkösdnek napja, mindnyájan egy akarattal ugyanazon a' helyen egybegyülve valának. És lőn hirtelen az égből mintegy sebesen rohanó szélnek zugása, és betölté az egész házat, a' hol ülnek vala. És jelenének nékik elosztott nyelvek, mint a' tüz, melly leszálla mindenikre közülök. És betelének mindnyájan Szent Lélekkel, és kezdének szólani különböző nyelveken; a' mint a' Szent Lélek ad vala nékik szólani. Valának pedig akkor Jeruzsálemben lakó, minden az ég alatt élő nemzetekből származott, istenfélő zsidóférfiak. Midőn tehát ama' dördülésnek zugása elterjede, nagy sokaság gyülekezék egybe, és zavarodásba jöve: mivel kiki tulajdon nemzeti nyelvén őket szólani hallja vala. Álmélkodnak vala pedig mindnyájan és csodálkoznak vala, egymásnak mondván: Nemde nem galiléaiak-e ezek mindnyájan, a' kik szólnak? miképen történik tehát: hogy kiki közülünk a' maga szüleinek nyelvét hallja tőlök? Partusok, Medusok, Elamiták,

és kiknek honunk Judea, Kappadóczia, Pontus, Asia, Frigia, Pampfilia, Egyptom, Libiának Czirene mellett fekvő környékei: tovább Rómából való jövevények, mind zsidó szüléktől származottak, mind uj megtértek; Krétaiak és Arabiaiak; mi mindnyájan halljuk őket a' mi nyelvünkön szólani az Istennek felséges munkáiról.

Evangelium. Sz. Ján. 14 r. 23. v. — 31-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: ha ki engem szeret, az én beszédemet megtartja, 's az én Atyám is szereti őtet, és hozzá megyünk, és nála lakóhelyet szerzünk. A' ki engem nem szeret, az én beszédeimet meg nem tartja. A' beszéd pedig, mellyet hallottatok, nem annyira az enyém, mint azé, a' ki engem küldött, az Atyáé. Ezeket még szólám hozzátok, közöttetek mulatván. Ama' vigasztaló Szentlélek, kit az Atya az én nevemben elküld; az megtanit titeket mindenekre, 's eszetekbe juttat mindeneket, valamiket néktek mondottam. Békeséget hagyok néktek, az én békeségemet adom néktek; nem, a' miképen a' világ adja, adom én azt néktek. Meg ne háborodjék szivetek, 's ne féljen. Hallottátok már, hogy én mondottam néktek: elmegyek, de ismét eljövök hozzátok. Ha szeretnétek engem, bizonyára örülnétek azon, hogy mondottam: az Atyához megyek; mert az Atya nagyobb nálam. Ime, megmondottam néktek, mielőtt megtörténjék; hogy miután beteljesedni fog; higyétek. Immár nem sokat szólok veletek; mert e' világ fejedelme közelit, ámbátor én bennem nincsen semmie. Hanem hogy megismerje a' világ, hogy szeretem az Atyát, és a' mint parancsolatot adott nékem az Atya, ugy cselekszem.

Pünkösd hétfőn.

Leczke. Apost. cselek. 10. r. 41. v. — 48-ig.

A' napokban felnyitván Péter a' száját, mondá: Férfiak! Atyafiak! Jézus parancsolta meg nékünk, hogy ő az, a' ki az elevenek' és haltaknak itélő birájává Istentől rendeltetett. Erről minden próféták azt bizonyitják: hogy a' bünök bocsánatját az ő neve által veszik mindazok, a' kik ő benne hisznek. Alig végzé Péter ez igéket, már alászálla a' Szentlélek mindnyájokra, kik a' beszédet hallgatják vala. 'S álmélkodának a' körülmetélésből való hivek, kik Pétert oda kisérék: hogy a' pogány nemzetekre is kiöntetett a' Szentléleknek ajándéka. Mert hallják vala őtet különféle nyelveken szólani, 's az Istent magasztalni. Akkor mondá Péter: Valljon megtilthatja-e valaki ezektől a' vizet, hogy meg ne kereszteltessenek ezek, kik szinte ugy vevék a' Szentlelket, valamint mi. És meghagyá: hogy megkereszteltetnének az urnak nevében.

Evangelium. Sz. Ján. 3. r. 16. v. — 21-ig.

Az időben mondá Jézus Nikodémusnak: ugy szerette Isten e' világot, hogy az ő egyetlenegy szülött Fiát adná: hogy minden, valaki ő benne hiszen, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Mert nem küldötte Isten az ő Fiát e' világra: hogy itélje e' világot; hanem hogy üdvözüljön e' világ ő általa. Valaki ő benne hiszen, meg nem itéltetik; valaki hiszen az Isten' egyetlenegy szülött Fiának nevében. Ez pedig az itéletnek oka: hogy a' világosság a' világra jöve; de az emberek inkább szerették a' sötétséget, mint a' világosságot: mivel az ő cselekedeteik gonoszak valának. Tudniillik minden, valaki gonoszul cselekszik, gyülöli a' világosságot, és nem jő a' világosságra; hogy meg ne feddessenek az ő cselekedetei. Ellenben, a' ki igazságot cselekszik, kiáll a' világosságra: hogy kinyilatkoztassanak az ő cselekedetei, hogy Istenben lettek.

Pünkösd kedden.

Leczke. Apost. cselek. 8. r. 14. v. — 17-ig.

Az napokban tudósittatván pedig az apostolok, kik Jeruzsálemben valának, a' felöl: hogy Samaria bevette volna az Isten' igéjét; elküldék hozzájok Pétert és Jánost. Kik oda érkezvén, imádkozának ő érettök: hogy elvennék a' Szentlelket. Mert még senkire közülök nem szállott vala; hanem csak megkereszteltettek vala az ur Jézus' nevében. Akkor reájok tevék kezeiket, és ők vőnek Szentlelket.

Evangelium. Sz. Ján. 10. r. 1. v. — 10-ig.

z időben mondá Jézus a' farizeusoknak: Bizony, bizony mondom néktek: a' ki nem az ajtón mégyen be a' juhok' aklába, hanem máshonnan hág be; lopó az és tolvaj. A' ki pedig az ajtón megyen be; az a' juhok' pásztora. Ennek az ajtónálló ajtót nyit, és a' juhok az ő szavát hallják, és az ő tulajdon juhait nevök szerint hivja, és kivezeti azokat. És ha tulajdon juhait kibocsátja, azok előtt mégyen, és a' juhok követik őtet; mivel ismerik az ő szavát. Idegent pedig nem követnek, hanem futnak tőle; mert nem ismerik az idegennek szavát. E' hasonlatosságot mondá nékik Jézus: ők pedig nem érték, mik volnának azok, a' mikről szól vala nékik. Ismét azért mondá nékik Jézus: Bizony, bizony mondom néktek; én vagyok a' juhok ajtaja. Mindnyájan, valamennyin én előttem jöttek, lopók és tolvajok, és a' juhok nem hallgaták őket. Én vagyok az ajtó. A' ki én általam bemegyen, az üdvözül; és bemegyen, és kimegyen, és jó legelőre talál. A' tolvaj nem más végből jő: hanem csak hogy lopjon és öljön és veszessen. Én jöttem, hogy életök legyen, és bőségesen légyen.

Szent háromság' vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Rom. I. lev. 11. rész. 33. v. — 36-ig.

Oh Isten bölcseségének és tudományának mélységes gazdagsága! melly megfoghatatlanok az ő itéletei, és kivizsgálhatatlanok az ő utjai? mert ki láthat keresztül az urnak végzésein, avagy ki volt az ő tanácsosa? Avagy kicsoda adott előbb valamit néki, hogy visszaadathassék annak. Mert ő tőle, 's ő általa, 's ő benne vannak mindenek; ő néki légyen dicsőség örökké, Amen.

Evangelium Sz. Máté' 28. r. 18. v. — 20-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványainak: Minden hatalom adatott nékem mennyen és földön. Annakokáért emelvén, tanitsatok minden népeket, keresztelvén őket Atyának, Fiunak és Sz. Léleknek nevében: Tanitván őket, hogy megtartsák mindazokat, valamiket parancsoltam néktek. És ime! Én veletek vagyok mindennap világ' végezetéig.

Pünkösd után I. vasárnap.

Leczke. Sz. Ján. I. lev. 4. r. 8. v. — 21-ig.

Szerelmesim! A' szeretet nélkül való ember nem ismeri az Istent; mert Isten csupa szeretet. Ebből tetszett ki legjelesebben Istennek hozzánk való szeretete: mivel Isten az ő egyetlenegy szülött Fiát e' világra küldé, hogy ő általa boldog életet nyerjünk. Ebben áll pedig ama' szeretet: nem, hogy mi szerettük volna az Istent, hanem, hogy ő előbb szeretett minket, és az ő Fiát elküldötte engesztelő áldozatul a' mi vétkeinkért. Szerelmesim, ha ennyire szeretett bennünket az Isten; mi is kötelesek vagyunk kölcsönösen egymáshoz szeretettel viseltetni. Az Istent ugyan soha senki sem látá; de ha egymást kölcsönösen szeretjük, Isten mi bennünk marad, és az ő hozzá való szeretet mi bennünk tökéletes. Ebből ismerjük meg: hogy ő benne maradunk, és ő mi bennünk marad: mivel

az ő Lelkéből adatik minékünk. És mi, a' kik láttunk, mi bizonyságot teszünk a' felől: hogy az Atya elküldötte az ő Fiát, az emberek' Üdvözitőjét. Valaki tehát azt vallja: hogy Jézus az Istennek Fia; az Isten abban lakozik és az is Istenben. Mi azért megismertük Istennek hozzánk való szeretetét és meg vagyunk győződve a' felől. Az Isten csupa szeretet; azért, a' ki a' szeretetben állhatatos, Istenben marad, és az Isten ő benne marad. Akkor tökéletes a' szeretet mi bennünk, ha bizodalommal várjuk az itélet napját, mivel tudniillik, valamint ő viselte magát, ugy viseljük mi is magunkat e' világon. Félelemnek nincsen a' szeretetben helye, mert a' tökéletes szeretet kirekeszti a' félelmet, gyötrelemmel lévén összekötve a' élelem. A' ki tehát fél, még nem tökéletes a' szeretetben. fSzeressük tehát az Istent, mivel ő előbb szeretett minket. Ha ki azt mondja: én szeretem az Istent; de mégis embertársát gyülöli, hazug az. Mert a' ki nem szereti embertársát, a' kit lát, hogyan szeretheti az Istent, a' kit nem lát? ugyanazért illyen parancsolatunk vagyon tőle: hogy a' ki az Istent szereti, embertársát is szeresse.

Evangelium. Sz. Luk. 6. r. 36. v. — 42-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványainak: Legyetek tehát irgalmasok; valamint a' ti Atyátok is irgalmas. Ne itéljetek, és nem itéltettek. Ne kárhoztassatok, és nem fogtok kárhoztattatni. Megbocsássatok, és megbocsáttatik néktek. Adjatok, és adatik nektek; jó és megtömött és megrázott és kiömlő mértéket öntenek kebletekbe. Mert azzal a' mértékkel, a' mellyel ti mérendetek, fog visszaméretni nektek. Monda pedig hasonlatosságot is nekik: Valljon vak vakot vezethet-e? nemde nem mindketten a' verembe esnek-e? A' tanítvány nem felebb való tanitójánál; tökéletes leszen pedig minden, a' ki tanitójához hasonló. Mit nézegeted pedig a' szálkát atyádfia' szemében; holott a' gerendát, melly tulajdon szemedben vagyon, észre nem veszed. Avagy hogyan mondhatod atyád-

fiának: atyámfia, hadd vessem ki a' szálkát szemedből; magad szemében a' gerendát nem látván? képmutató, vesd ki előbb a' gerendát a' te szemedből; azután gondoskodjál a' felől, hogyan huzzad ki a' szálkát atyádfiának szeméből.

Ur napján.

Leczke. Ugyanaz, melly nagy-csötörtökön olvastatott. (67. lapon.)

Evangelium. Sz. Ján. 6. r. 56. v. — 59-ig.

Az időben mondá Józus a' zsidók' seregének: az én testem bizonnyal étel; és az én vérem bizonnyal ital. A' ki eszi az én testemet, és issza az én véremet, én bennem marad, és én ő benne maradok. Valamint engem elküldött az élő Atya, 's én is élek az Atya által; ugy a' ki engem eszen, ő is él én általam. Ez ama' kenyér, melly mennyből alászállott; nem ollyan mint a' manna, mellyet atyáitok ettek, de meghaltak. A' ki e' kenyeret eszi, örökké él.

Pünkösd után II. vasárnap.

Evangelium. Sz. Ján. I. lev. 3. r. 13. v. — 18-ig.

Ne csudáljuk tehát atyámfiai! ha a' világ titeket gyülöl. Elég; mi tudjuk: hogy a' halálnak állapotából általvitettünk az életre, mivel embertársainkat szeretjük. Ellenben, a' ki embertársát nem szereti, a' halálnak állapotában megmarad. Minden, a' ki embertársát gyülöli, gyilkos; tudjátok pedig: hogy egy gyilkosnak nincsen ő magában megmaradó örök élete. Abból ismertük meg a' valóságos isteni szeretetet: hogy ő érettünk az ő életét feláldozá; 's azért mi is tartozunk embertársaink' javára életünket feláldozni. A' ki pedig világi javakkal bővelkedvén, szükölködő embertársának szemlélésére előtte bezárja szivét; hogyan lehetne abban az isteni szeretetnek la-

kozni. Fiacskáim! ne csak szóval és nyelvvel, hanem cselekedettel és valósággal nyilatkoztassuk ki a' felebaráti szeretetet.

Evangelium. Sz. Luk. 14. r. 16. v. — 24-ig.

Az időben mondá Jézus a' farizeusoknak: Egy ember nagy vendégséget készite, és sokat hiva. A' vacsorának ideje pedig bekövetkezvén, elküldé szolgáját hirt adni a' hivatalosoknak: hogy jöjenek, mivel már mindenek elkészittettek. De ök fejenként magokat mentegetni kezdék. Az első mondá neki: mezőt vettem, és szükség kimennem, és meglátnom azt; kérlek téged ments ki engem. A' másik mondá: öt iga ökröt vettem, és megyek megjártatni azokat; kérlek téged: ments ki engem. Más ismét mondá: feleséget vettem, és a' miatt nem lehet megjelennem. És visszatérvén ama' szolga megjelenté ezeket urának. Akkor megharagudván a' cselédes ember meghagyá szolgájának: menj ki sietve a' városnak utczáira és szereire, 's a' szegényeket és félszegeket és vakokat és sántákat vezesd be ide. Ujra jelentést tön a' szolga: uram! teljesitteték, a' mit parancsolál; de mégis vagyon üres hely. És mondá az ur szolgájának: eredj ki az utakra, 's a' sövényekhez, és az ott találtakat kényszeritsed bejöni, hogy beteljék házam. Mert mondom néktek: hogy a' hivatalos férfiak közül csak egy sem fogja megizlelni vendégségemet.

Pünkösd után III. vasárnap.

Leczke. Sz. Péter' I. lev. 5. r. 6. — 11-ig.

Szerelmesim! Alázzátok meg tehát magatokat Istennek hatalmas karja alatt, hogy a' látogatásnak idejében felmagasztaljon titeket. Minden aggódástokban ő benne helyezzétek bizodalmatokat; mert ő gondot visel reátok. Józanok legyetek, és

vigyázzatok; mert a' ti ellenségtek, az ördög, mint az orditó oroszlán, körüljár, keresvén kit elnyelhessen. Kinek álljatok ellent tántorithatatlan hittel, tudván: hogy minden keresztény gyülekezetek az egész földön hasonló szenvedésekkel terheltetnek. A' fökegyelmességü Isten pedig, ki minket Jézus Krisztus által az ő örök dicsőségére hivott, titeket, kik kevéssé szenvedtek, tökéletesitsen, erősitsen, izmositson, 's megállandositson. Kit illet dicsőség és hatalom mind örökön örökké, Amen.

Evangelium. Sz. Luk. 15. r. 1. v. — 10-ig.

Az időben közelgenek vala Jézushoz a' vámosok és bünösök, hogy hallgatnák őtet. A' farizeusok és irástudók morgolódnak vala, mondván: Ez a' bünösöket magához fogadja, és velök eszik. Azért mondá hozzájok e' következő hasonlatosságot: Ha valakinek közületek száz juha vagyon, és egyet azokból elveszt; valljon nem hagyja-e el a' kilenczvenkilenczet a' pusztában, és nem mégyen-e az eltévelyedettnek utána mindaddig: mig azt megtalálja? Ha pedig megtalálja azt, bizonyosan örömében vállaira veti azt; és haza érkezvén egybehivja jó barátit, és szomszédit, mondván: örvendezzetek én velem, mert megtalálám elveszett juhomat. Mondom néktek: hogy hasonlóképen nagyobb öröm lészen mennyben egy megtérő bünösön, mint kilenczvenkilencz igazakon, kiknek nincsen szükségök a' megtérésre. Avagy ha valamelly asszony tiz ezüst pénzéből egyet elveszt; nemde nem gyertyát gyujt, megsepri házát, és szorgalmasan keresi azt, mig meg nem találja? Ráakadván pedig egybehivja barátnéit, és szomszédnéit, mondván: örüljetek velem együtt, mert ime, megtalálám a' pénzt, mellyet elvesztek. Hasonlóképen mondom néktek, öröm lészen az Isten' angyalai között egyenként minden megtérő bünösön.

Pünkösd után IV. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Róm. 8. r. 18. v. — 23-ig.

Atyámfiai! Azt állitom: hogy a' mostani ideig tartó szenvedéseket a' jövendő dicsőséggel, melly megjelentetik nekünk, összehasonlitani nem lehet. Szorongató várakozásban látszik kivánni az egész teremtés az Isten' fiai' megdicsőitésének kinyilatkoztatását. Mivel a' teremtmények a' hivságos változandóságnak levén alávetve, (nem önnön akaratjokból, hanem az iránt való engedelmességből, a' ki azokat alávetette) remélik: hogy ők magok a' teremtmények is megszabadulnak a' romlandóságnak szolgaságától: a' midőn az Isten' fiai dicsőséges megszabadulásukat nyerendik. Tapasztaljuk: hogy minden teremtmények egyetemben fohászkodnak, és együtt mindez ideig a'szüléshez közelitőhöz hasonlók. Nemcsak azok pedig, hanem mi magunk is, kik a' léleknek zsengéit vettük, mi magunk is fohászkodunk magunkban, a' fiakká való fogadást és a' mi testünknek váltságát várván.

Evangelium. Sz. Luk. 5. r. 1. v. — 11-ig.

Az időben, mikor a' sokaság Jézusra tódulna, az Isten' igéjének hallgatása végett, és ő a' Genezaret' tava mellett állana. Láta a' tó mellett két hajót heverni, mellyekből a' halászok kiszállottak, és mosák vala hálóikat. És bemenvén az egyik hajóba, melly Simoné vala, kéré ötet, hogy egy kevessé a' száraztól belebb huzná; és leülvén, a' hajóból tanitja vala a' seregeket. Minekutána pedig megszünt volna a' szólástól, mondá Simonnak: Vidd a' mélyre, 's eresszétek meg hálóitokat a' halfogásra. És felelvén Simon, mondá neki: Tanitó, egész éjszakán által fáradozván semmit nem fogtunk; de a' te igédre megeresztem a' hálót. Ezt cselekvén olly temérdek sok halat rekesztének be, hogy már szakadozna hálójok. Intének azért a' másik hajóban levő társaiknak: hogy jöjenek segitségökre; kikkel együtt megtölték mind

a' két hajócskát ugy, hogy csaknem elmerülnének. Mellyet látván Simon Péter, Jézus' térdeihez borula, mondván: Menj ki hajómból, uram! mert bünös ember vagyok. Mert álmélkodás fogá el őtet és mindazokat, kik vele valának, a' halak' fogásán, melleket együtt kihuztak; hasonlóképen Jakab és János Zebedeus' fiait is, kik Simon' társai valának. És mondá Simonnak Jézus: Ne félj, mostantól kezdve már embereket fogsz. És kivonván hajóikat a' szárazra, mindeneket oda hagyának, és követék őtet.

Pünkösd után V. vasárnap.

Leczke. Sz. Péter' I. lev. 3. r. 8. v. 15-ig.

Szerelmeseim! Legyetek mindnyájan egyetértők, egymásnak nyomoruságán szánakozók, atyafiui szeretettel ékeskedők, irgalmasok, alázatosok. Boszuságot boszusággal, szidalmat szidalommal ne viszonozzatok; hanem inkább a' sértőknek jót kivánjatok, tudván: hogy az áldásnak örökségül való birására hivattatok. Mert a' ki az életet szereti, és jó napokat látni kiván: tartóztassa meg nyelvét a' gonosz szólástól, és ajakit a' hazugságtól. Távozzék a' gonosztól, és cselekedjék jót; keresse a' békeséget és kövesse azt. Mert az urnak szemei az igazakra tekintenek, és ugyanazoknak kéréseire fülei figyelmeznek; az urnak orczája pedig a' gonosztévők ellen. És kicsoda árt néktek, ha a' jó cselekedeteknek buzgó követői lesztek? De, ha mindjárt az igazságért szenvedtek is, boldogok vagytok; csak azoknak fenyegetéseitől meg ne ijedjetek, se meg ne háborodjatok. Az ur Istent pedig buzgó lélekkel imádjátok.

Evangelium. Sz. Máté' 5. r. 20. v. — 24-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: mondom néktek: ha csak feljebb nem bővelkedik a' ti igazságtok az irástudókénál, és farizeusokénál, be nem mentek mennyeknek országába. Hallottátok, hogy mondatott a' régieknek: ne ölj; a' ki pedig ölend,

az itéletnek fenyitése alá tartozik. Én pedig mondom nektek: hogy valaki atyafiára haragszik az itélet alá tartozik; valaki pedig mondja atyafiának, raka, a' gyülekezetnek fenyitése alá tartozik; valaki pedig mondja, bolond, érdemes a' gehenna' tüzére. He azért ajándékodat az oltárra viszed, és ott eszedbe jutand: hogy atyádfiának ellened panasza legyen; hagyjad ott az oltár előtt ajándékodat, és eredj előbb megbékélni atyádfiával, azután visszatérvén mutasd be ajándékodat.

Pünkösd után VI. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Róm. 6. r. 3. v. — 11-ig.

Atyámfiai! Valakik megkeresztelkedtünk a' Krisztus Jézusban, az ő halálában keresztelkedtünk meg? Tudniillik: vele együtt meghalván, eltemettettünk a' keresztség által: hogy valamint Krisztus feltámasztatott a' halálból az Atyának dicsőséges hatalma által, ugy mi is az életnek ujságában járnánk. Mert ha az ő halálának hasonlatossága szerint beoltatván, vele egyesülünk; a' feltámadásban is részesei leszünk. Azt tudván: hogy a' mi ó emberünk vele együtt megfeszitteték; hogy elrontassék a' bünös test, és többé ne szolgáljunk a' véteknek. Mert a' ki Meghalt, megszabadult a' vétektől. Ha pedig meghalunk a' Krisztussal; hisszük, hogy vele együtt élünk is. Mert tudjuk: hogy Krisztus feltámadván a' halálból, többé meg nem hal, a' halál többé nem uralkodik rajta. Mivel a' mi halálát illeti: csak egyszer halt meg a' bün miatt; a' mi pedig életét illeti: Istennek él. Igy gondolkodjatok ti is magatok felől; hogy a' véteknek ugyan meghaltatok, de az Istennek éltek a' mi urunk, Jézus Krisztus által.

Evangelium. Sz. Márk' 8. r. 1. v. — 9-ig.

Az időben, midőn Jézussal ismét sok nép egybegyülve volna, és nem volna mit enniök; előhiván a' tanitványokat mondá nékik: Szánom a' sereget, mert ime, már harmad napja, hogy velem vannak, és nin-

csen mit enniök; és ha éhen bocsátom el őket haza, elfogyatkoznak az uton: mert némellyek közűlök messzünnen jöttek. És felelének néki tanitványai: Honnét elégitheti meg ezeket valaki kenyerekkel itt a' pusztában? És kérdé őket: Hány kenyeretek vagyon? kik mondának: Hét. És parancsolá a' seregnek: hogy letelepednék a' földön. És vévén a' hét kenyeret, hálákat adván megszegé, 's adá tanitványainak, hogy eléjök tennék; és eléje tevék a' seregnek. Kevés halacskájok is vala, azokat is megáldá, és kiosztogattatni parancsolá. És evének, és megelégedének, és a' megmaradott hulladékokból hét kosárt tele szedének. Valának pedig, a' kik ettek vala, mintegy négy ezeren, és elbocsátá őket.

Pünkösd után VII. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Róm. 6. r. 19. v. — 23-ig.

Atyámfiai! A' ti testeteknek gyarlóságára tekintve, emberiképen fejezem ki magamat: a' mint adtátok tagjaitokat a' tisztátalanságnak szolgálatára, 's a' hamisságnak az elgonoszulásra: ugy mostan adjátok tagjaitokat az igazságnak szolgálatára, a' megszentelésnek okáért. Mert, midőn a' bünnek szolgái volnátok, szabadosok valátok ugyan az igazságra nézve; de valljon micsoda hasznotok volt akkor azokból, mellyeket most szégyeltek? mellyeknek végök a' halál. Ellenben most megszabadulván a' vétektől, és Istennek szolgái lévén, vagyon hasznotok a' megszentelésnek, mellynek vége az örök élet. Mert a' bünnek bére a' halál; de az Istennek malasztja az örök élet, a' mi urunk, Jézus Krisztus által.

Evangelium. Sz. Máté' 7. r. 15. v. — 21-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Ójátok magatokat a' hamis próféktától, kik juhok ruháiban jőnek hozzátok, belől pedig ragadozó farkasok. Az ő gyümölcseikről ismerhetitek meg őket. Valljon

szednek-e a' tövisekről szőlőket vagy a' bojtorjánokról fügéket? Igy minden jó fa jó gyümölcsöt terem, a' rosz fa pedig rosz gyümölcsöt terem. Nem teremhet a' jó fa rosz gyümölcsöket, sem a' rosz fa jó gyümölcsöket teremhet. Minden fa, melly jó gyümölcsöt nem hoz, ki fog vágatni és tüzre fog vettetni. Azért az ő gyümölcseikről ismeritek meg őket. Nem minden, a' ki mondja nekem: Uram, Uram! megy be mennyeknek országába; hanem a' ki az Atyának, ki mennyekben vagyon, akaratját cselekszi, az megyen be mennyeknek országába.

Pünkösd után VIII. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Róm. 8. r. 12. v. — 17-ig.

Atyámfiai! Nem vagyunk lekotelezve a' testnek, hogy test szerint éljünk. Mert ha test szerint élni fogtok, ugy meghaltok; ha pedig a' lélek által a' testnek cselekedeteit megöldöklitek, ugy élni fogtok. Mert valakik az Istennek lelkétől vezéreltetnek; azok Isten' fiai. Mert nem vettétek a' szolgaságnak lelkét ismét a' félelemre; hanem a' fiakká való fogadásnak lelkét vettétek, ki által kiáltunk: Abba (Atyánk!) Ezen lélek bizonyságot teszen a' mi lelkünknek: hogy Isten' fiai vagyunk. Ha pedig fiai, tehát örökösi is; az Istennek ugyan örökösi, a' Krisztusnak pedig örökös társai.

Evangelium. Sz. Luk. 16. r. 1. v. — 9-ig.

Az időben mondá pedig Jézus az ő tanitványainak: Vala egy gazdag ember kinek házitisztje bevádoltaték nála, mint javainak tékozlója. 'S előhiván őtet mondá néki: adj számot gazdáskodásodról, mert már többé nem gazdáskodhatol. Mondá pedig magában a' háziti sz t: mit cselekedjem, mivelhogy uram elveszi tőlem hivatalomat? kapálni nem tudok, kolduln i pedig szégyelek. Tudom, mire kell törekednem: hogy mások befogadjanak, engem házaikba, mi-

nekutána a' hivataltól megfosztatom. Egybehiván azért urának minden adósait, kérdé az elsőt: mennyivel tartozol uramnak? Az pedig felelé: száz cseber olajjal. És mondá néki: vedd elő kötelező leveledet, és hamar leülvén irj ötvent. Azután kérdé a' másikat: hát te mennyivel tartozol? ki mondá: száz kila buzával. Ennek is mondá: vedd elő kötelező leveledet, és irj nyolczvant. És megdicséré az ur a' hamis házitisztet, hogy eszesen cselekedett légyen: mert ezen világ' fiai eszesebbek az ő nemökben, mint a' világosságnak fiai. Én is mondom néktek: szerezzetek magatoknak jó akarókat az igaztalanságnak gyüjteményéből; hogy, a' mikor megfogyatkoztok, befogadjanak az örökkévaló hajlékokba.

Pünkösd után IX. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Kor. I. lev. 10. rész 6. v. — 13-ig.

Atyámfiai! A' gonosz tárgyakat meg ne kivánjuk; a' mint azok megkivánták. Se bálványistenimádók ne legyetek, mint azok az írásnak ama' szavaiként: Leüle a' nép, hogy ennék és innék: és felkelének, hogy játszanának. Se ne paráználkodjunk, mint némellyek azok közül paráználkodának; de el is hullának egy napon huszonhárom ezeren. Se ne kisértsük a' Krisztust, mint némellyek azok közül; de el is veszének a' kigyók által. Se ne zugolódjatok, a' mint némellyek azok közül zugolódának; de meg is ölettek a' pusztító által. Ezek pedig mind végbemenének azokon; hogy előképül szolgáljanak: megirattak pedig a' mi megintésünkre, kikre az utolsó időszakasz juta. Azért valaki magát állani véle, vigyázzon: hogy el ne essék. Eddig csak az emberek között közönséges kisértet háborgatott benneteket; de hiv az Isten, ki azután nem hágy benneteket a' felett kisértetni, mint erőtök elbirhatja: sőt inkább a' kisértettel együtt erönövekedést is szerez, hogy annak ellene állhassatok.

Evangelium. Sz. Luk. 19. r. 41. v. — 47-ig.

Az időben, mikor Jézus Jeruzsálemhez közelebb jövén és a' várost látván, sira azon, mondván: Vajha megismerted volna te is, legalább ezen a' te napodon azokat, mellyek békeségedre szolgálnak néked! de most elrejtve vannak szemeidtől. Ugyanazért elkövetkeznek reád a' napok, a' mellyekben körülvesznek téged ellenségeid árkokkal, és körülfognak téged, és megszorongatnak téged, minden felől. És földig lerontanak téged, és eltörlik fiaidat, kik benned laknak; és követ kövön nem hagynak belőled: mivelhogy meg nem ismeréd látogatásodnak idejét. És bemenvén a' templomba, kezdé kiűzni azokat, kik abban árulnak és vesznek vala, mondván nékik: Irva vagyon: az én házam az imádságnak háza; ti pedig azt tolvajok' barlangjává átváltoztattátok. És tanit vala mindennap a' templomban.

Pünkösd után X. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Kor. I. lev. 12. r. 2. v. — 11-ig.

Atyámfiai! Tudjátok: hogy, midőn még pogányok volnátok, a' néma bálványképekhez járultatok, a' mint vezettek benneteket. Azért ezt jegyezzétek meg magatoknak: hogy senki, a' ki Istennek lelke által szól, a' Jézust nem átkozza: és senki, nem vallhatja a' Jézust urnak, hanem csak a' Szentlélek által. Ámbár pedig különféle ajándékok vannak; de csak ugyanazon egy Lélek. Szinte igy különféle egyházi tisztségek is vannak: de csak ugyanazon egy ur. Különféle csudatételek is vannak; de csak ugyanazon egy Isten, ki mindent mindenekben munkál. Kinekkinek pedig haszonra adatik a' Léleknek megjelenése. Némellynek ugyan a' Lélek által adatik a' bölcseségnek beszéde; másnak pedig a' tudománynak beszéde ugyanazon Lélek szerint; másnak pedig a' hitt ugyanazon Lélek által; másnak ismét a' gyógyitások' ajándéka ugyanazon Lélek által. Némellynek csodatévő erő, némellynek a' jövendölésnek ajún-

déka; némellynek a' léleknek megválasztására való tehetsége; némellynek idegen nyelvek' tudása; némellynek pedig az idegen nyelveken történt előadásnak magyarázása. Ezeket pedig mind ugyanazon egy Lélek munkálja, osztogatván különösen kinekkinek, a' mint akarja.

Evangelium. Sz. Luk. 18. r. 9. v. — 14-ig.

Az időben, Jézus egynémellyekhez kik elhiteték vala magukkal, mintha ők igazak volnának, és azért egyebeket semminek állítának, ezen hasonlatosságot intézé: Két ember méne fel a' szentegyházba imádkozni, egyik farizeus és a' másik publikánus. A' farizeus megállván, igy imádkozik vala magában: Isten! hálákat adok néked, hogy nem vagyok ollyan, mint egyébb emberek, ragadozók, hamisak, házasságtörők, avagy, a' minémű, ime, itt e' publikánus is. Hetenként kétszer böjtölök; tizedet adok mindenből, a' mit birok. Ellenben a' publikánus távol állván, szemeit sem merészlé az égre fölemelni, hanem mellét veri vala, mondván: Isten! légy irgalmas nékem bünösnek. Mondom néktek: ez megigazulva méne alá házához, de nem ugy amaz; mert valaki magát felmagasztalja, megaláztatik. valaki pedig magát megalázza, felmagasztaltatik.

Pünkösd után XI. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Kor. I. lev. 15. r. 1. v. — 10-ig.

Atyámfiai! Tudtotokra adom néktek az evangeliomat, a' mellyet hirdettem néktek, mellyet be is vettetek, mellyben állhatatosan meg is maradtatok. Melly által, ha ugy megtartjátok, mint beszédemben hirdettem néktek, üdvözülni is fogtok; mert ellenkező esetben haszon nélkül hittetek volna. Tudniillik, főképen erre tanitottalak benneteket, a' mint én is ugy tanultam azt: Hogy Krisztus meghalt a' mi büneinkért az irások szerint. És hogy eltemettetett, és hogy harmadnapon fel-

támadott az irások szerint. És hogy megjelent Kéfásnak azután pedig a' tizenkettőnek. Azután megjelent egyszerre többnek, mint ötszáz hiveknek; kik közül sokan mindezideig életben vannak, némellyek pedig már elaludtak. Azután megjelent Jakabnak; azután ismét minden apostoloknak. Legutolszor pedig mindenik között nékem is, mint egy időtlennek megjelent. Mert én az apostolok között legkisebb vagyok; ki nem vagyok méltó arra: hogy apostolnak neveztessem; mert üldözém az Istennek anyaszentegyházát. Az Isten' kegyelme által pedig vagyok, a' mi vagyok; és az Istennek hozzám való kegyelme nem lőn sikeretlen.

Evangelium. Sz. Márk' 7. r. 31. v. — 37-ig.

Az időben kimenvén Jézus Tirusnak határából jöve Szidonon keresztül, a' galileai tengerhez a' tizváros' határai közé. És hozának eléje egy siketnémát, és kérik vala őtet: hogy tenné rá kezeit. És félre vévén őtet külön a' seregtől füleibe bocsátá ujjait, és nyálával illeti nyelvét. És feltekintvén az égbe felfohászkodék, és mondá néki: Efeta, azaz: nyilatkozzál meg. És mindjárt megnyilának fülei, és nyelvének kötele megoldaték, és helyesen szól vala. És meghagyá nékik: hogy azt senkinek ne mondanák. Mennél inkább pedig megtilalmazá nékik, annyival inkább hirdetik vala; 's annál inkább álmélkodnak vala, mondván: mindent jól cselekedett, a' siketeket is hallókká tette, a' némákat is szólókká.

Pünkösd után XII. vasárnap.

Leczke Sz. Pál. Kor. II. lev. 3. r. 4. v. — 9-ig.

Atyámfiai! Illyen nagy bizodalmunk Istenben a' Krisztus által vagyon. Nem mintha elegendők volnánk mi magunktól valami ollyant gondolni ugy, mint magunktól: hanem a' mi elégséges voltunk Istentől vagyon. A' kinek munkája: hogy az uj törvények alkalmas szolgái lehetünk, nem a' betüvel, hanem a' lélekkel foglalatoskodván; mert az ó törvénynek betüje csak

halált okoz, az uj törvénynek lelki tanitása pedig megelevenit. Ha már a' halálnak szolgálata, melly betükkel kövekre leiratott, olly dicsőséget szerzett, hogy az Izrael' fiai Mózesnek arczát nem nézhetnék, a' bátor mulandó, fényesség miatt. Mennyivel tiszteletesebbnek kell lennie a' lelket illető szolgálatnak? Mert ha azon törvénynek, melly a' bűnöst csak kárhoztatja, dicsőséges vala szolgálata; mennyivel bővebb mértékben kell dicsőséggel birnia a' megigazulás' szolgálatának.

Evangelium. Sz. Luk. 10. r. 23. v. — 37-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Boldogok a' szemek, melyek látják, a' miket ti láttok. Mert mondom néktek: Sok próféták és királyok akarák azokat látni, a' miket ti láttok, és nem láták: és hallani, a' miket hallatok, és nem hallák. És előállván egy törvénytudó, kisértésképen mondá: Tanitó, mit cselekedvén fogom birni az örök életet? Ő pedig kérdé ötet: Mi vagyon irva a' törvényben? hogyan olvasod azt? Az pedig felelvén, mondá: Szeressed a' te uradat, Istenedet teljes szivedből, és teljes lelkedből, és minden erődből, és teljes elmédből; felebarátodat pedig mint önnön magadat. És mondá néki: Helyesen felelél; ezt cselekedjed, és élsz. De amaz, igaznak akarván bizonyitani magát, mondá Jézusnak: De valljon kicsoda az én felebarátom? Jézus pedig az alkalmat használván, mondá: Egy ember alámegyen vala Jeruzsálemből Jerikóba, és gyilkosok közé akada; kik megfoszták ötet köntöseitől, több sebeket ejtének rajta, és félhaltan hagyván ötet elmenének. Történék pedig, hogy egy pap mene alá azon az uton, ki látván ötet elkerülé. Hasonlóképen egy levita is, azon helyhez érkezvén, oda közelite, de megszemlélvén elméne mellőle. Azonban egy szamaritanus is arra utazván, jöve hozzá, és látván ötet egész belsőjében megindula rajta. Azért oda járulván olajt és bort önte

sebeibe, beköté azokat, feltevé ötet tulajdon barmára, elvivé a' vendégfogadóba, és gondját viselé. Másodnap pedig tovább készülvén, két pénzt vön elő, 's adá a' vendégfogadósnak, meghagyván néki: viseld ennek gondját; és valamit ezen felül elköltesz, visszatérvén megfizetem néked. Valljon mit vélsz, e' három közül mellyik bizonyitá magát a' gyilkosok' kezeibe esett ember' felebarátjának lenni? Az pedig felelé: A' ki irgalmasságot cselekedék vele. Mondá tehát néki Jézus: Menj el, és te is hasonlóképen cselekedjél.

Pünkösd után XIII. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Galat. 3. r. 16. v. — 22-ig.

A tyámfiai! Ábrahámnak pedig mondattak igéretek és az ő maradékának; nem mondja: maradékainak; mintha sokról volna beszéd, hanem ugy szól, mint egyről: a' te maradékodnak; ki a' Krisztus. Azt mondom tehát: hogy a' szövetségkötés, mellyet Isten már előbb megállapitott Krisztusra nézve, a' törvény által, melly négyszáz harmincz esztendővel azután hozatott, erejétől meg nem fosztathatik az igéretnek semmisitésére. Mert, ha ama boldogitó örökség a' törvénynek megtartása által nyeretnék, ugy már többé az igéretnek nem tulajdonittathatnék. Már pedig Ábrahámnak igéret által ajándékozá Isten amaz örökséget. De mire való tehát a' törvény? Hozzá adatott az áthágásoktól való tartóztatás miatt, mig eljőne ama' maradék, kinek lett az igéret: melly törvény angyalok által kiszolgáltatván a' közbenjárótól kihirdettetett. Ezen közbenjáró pedig nem vala csak egy változhatatlané; hanem az igéretet tévő Isten az egy változhatatlan valóság. Tehát a' törvény az Isten' igéretei ellen adatott-e? távol légyen. De, ha olly törvény adatott volna, melly megelevenitő hathatósággal birna; bizony a' törvény megtartása által történnek a' megigazulás. Már pedig az irás szerint minden ember a' bünnek vagyon alá vetve: hogy az igért üdvösség a' Jézus Krisztusban való hit által adatnék a' hivőknek.

Evangelium. Sz. Luk. 17. r. 11. v. — 17-ig.

z időben, mikor Jézus Jeruzsálembe
utazna, általméne Samarián és Gali-
leán. És beméne egy faluba, kijövé-
nek eléje tiz poklos férfiak, kik távol megállának; és felemelék szavokat, mondván: Jézus, tanitó! könyörülj rajtunk! Kiket meglátván, mondá: Eredjetek, mutassátok meg magatokat a' papoknak. És lőn: még utjokban megtisztulának. Egy pedig közülök látván, hogy meggyógyult volna, visszatére, nagy szóval dicsőitvén az Istent. És orczájára borula az ő lábai előtt, hálákat adván néki. Ez pedig samariai ember vala. Felelvén azért Jézus, mondá: Nemde nem tizen tisztultatok-e meg, és a' kilencze hol vagyon? Nem találkozék, a' ki megtérne, és dicsőséget adna Istennek, hanem csak ez idegen nemzetbeli. És mondá néki: Kelj fel, és menj, a' te hited megszabaditott téged.

Pünkösd után XIV. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál Galát. 5. r. 16. v. — 24-ig.

Atyámfiai! Lélek szerint járjatok, és a' testnek rendetlen kivánságait véghez ne vigyétek. Mert a' testiség azt kivánja, a' mi a' léleknek visszatetszik, a' lélek pedig azt, a' mi a' testiségnek nem kedves. Ezek egymással ellenkeznek, és azért nem cselekszitek mindig azokat, a' miket akartok. Hogyha pedig a' lélek által engeditek magatokat vezéreltetni, ugy már néktek nem szükséges az ő törvénynek megtartása. A' testnek pedig cselekedetei nyilvánvalók, mellyek ezek: házasságtörés, paráznaság, szemtelenség, bujálkodás, bálványimádás, bűvölés-bájolás, ellenségeskedések, versengések, gyülölködő vetélkedések, haragok, veszekedések, visszavonások, hasonlások, irigykedések, gyilkosságok, részegségek, zabálások, és ezekhez hasonlók, mellyekről mondom néktek, a' mint már ezelőtt is mondottam: hogy valakik illye-

neket cselekesznek, az Isten' országának örökösi nem lesznek. Ellenben a' léleknek gyümölcsei ezek: szeretet, öröm, békesség, türés, kegyelmesség, jóság, hosszu várakozás, szelidség, hit, szerénység, mértékletesség, tisztaság. Efflélek ellen nincsen törvény. Ugyde illyenek a' Krisztusnak igaz hivei; mert azok a' testet megfeszitették az ő indulatival, és kivánságaival együtt.

Evangelium. Sz. Máté' 6. r. 24. v. — 33-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Senki két urnak nem szolgálhat; mert vagy az egyiket gyülöli, 's a' másikat szereti; vagy az egyiket eltüri 's a' másikat megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a' mammonnak. Azért mondom néktek: ne legyetek szorgalmatosak életetekről, mit egyetek? sem testetekről, mibe öltözzetek? Nem becsesebb-e az élet az eledelnél, és a' test az öltözetnél? tekintsétek az égi madarakat, mert nem vetnek, sem nem aratnak, sem csürökbe nem gyüjtenek, és a' ti mennyei Atyátok táplálja azokat. Nem becsesebbek vagytok-e ti azoknál? Kicsoda pedig közületek adhat tünödése által termetéhez egy könyököt? És a' ruházaton miért aggódtok? nézzétek a' mezei liliomokat, mint növekednek! nem munkálkodnak, sem nem fonnak. Mondom pedig néktek: hogy Salamon sem volt minden ő dicsőségében különben felöltözve, mint egy ezek közül. Ha pedig a' mezei füvet, melly ma vagyon, és holnap a' kemenczébe vettetik, az Isten igy ruházza; mennyivel inkább titeket, kicsinyhitüek. Ne töprenkedjetek azért, mondván: mit fogunk enni, vagy mit fogunk inni, vagy mivel fogunk ruházkodni? Mert mindezek után a' pogányok törekednek; a' ti Atyátok pedig tudja, hogy mindezekben szükölködtök.

Keressétek azért először az Isten' országát és igazságát, és azok mind hozzáadatnak néktek.

Pünkösd után XV. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Galat. 5. r. 25. v. — 26-ig. és 6. r. 1. v. — 10-ig.

Atyámfiai! Ha tehát a' lélektől életet nyerünk: lélek szerint kell járnunk is. Ne legyünk azért hivságos dicsőségnek kivánói, egymást ingerlők, egymás ellen irigykedők.

Atyámfiai! Ha mindjárt valaki valamelly bünnek elkövetésén rajta éretnék is: ti, kik lelkeik vagytok, az ollyan embert oktassátok a' szelidségnek lelkével. Azonban te, ki mást intesz, magadra is vigyázz: hogy valmiképen te is kisértetbe ne essél. Viszonosan egymásnak terhét hordozni segitsétek; ugy be fogjátok tölteni Krisztusnak főtörvényét. Mert ha valaki magának különös tökéletességgel birni láttatik, holott gyarló; az illyen embert önnön képzelődése csalja meg. Azért szorgalmasan vizsgálja meg kiki az ő cselekedeteit; akkor érdemelnek becsét önmagában fogja találhatni, és nem lészen szüksége azt mással való maga' egybehasonlitásában keresni. Csakugyan minden embernek vagyon tulajdon terhe, mellyet hordozzon. A' mi tovább azon embert illeti, ki mástól tanittatik a' vallástudományra: az illyen részesitse minden javaiban tanitóját. Meg ne csalatkozzatok. Az Isten büntetlenül meg nem csufoltathatik. Mert a' mit az ember vet, azt fogja aratni is. A' ki testi vágyódásainak vet, a' testből arat veszedelmet; a' ki pedig lelkének tökéletesitésére vet, a' léleknek elömeneteléből arat örök életet. Azért a' jótéteményekben meg ne restüljünk; mert annak idejében aratunk, hogy ha meg nem restülünk. Sőt inkább, mig időnk vagyon, mindenekkel jól cselekedjünk, főképpen pedig hittársainkkal.

Evangelium. Sz. Luk. 7. r. 11. v. — 16-ig.

Az időben méne Jézus Náim nevü városba; és vele együtt mennek vala tanitványai és nagy sokaság. Mikor pedig a' város' kapujához közelgene:

ime, egy halottat visznek vala ki, a' ki anyjának egyetlenegy szülött fia vala, az asszony pedig özvegy vala, 's a' városi népnek nagy serege kiséri vala ötet. És látván ötet Jézus, érzékenyen megilletödvén rajta, mondá néki: ne sirj. És oda járulván, illeté a' koporsót. Azok pedig, a' kik viszik vala, megállának. És mondá: ifju, neked mondom, kelj fel! És felüle, a' ki meghalt vala, és kezde szólni, és általaadá ötet anyjának. Elfogá pedig mindnyájokat a' félelem, és magasztalják vala az Istent, mondván: Nagy próféta támadott közöttünk, és az Isten meglátogatta az ő népét.

Pünkösd után XVI. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Efez. 3. r. 13. v. — 21-ig.

Atyámfiai! Kérlek titeket: hogy el ne csüggedjetek az én, ti érettetek való szenvedéseim miatt; mellyek néktek dicsőségtekre szolgálnak. Ennek következésében meghajtom térdeimet a' mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja előtt, kitől, mint közönséges Atyától, mind a' mennyeknek, mind a' földnek egész népsége ő népének neveztetik: hogy az ő felségének gazdagságai szerint a' ti elmétek és szivetek az ő lelke által állhatatossan megerősittessék; hogy Krisztus a' hit által lakozzék a' ti szivetekben, és ti a' szeretetben meggyökerezvén, abban tántorithatatlanok legyetek; hogy átláthassátok minden szentekkel együtt az Isten jóvoltának szélességét, hosszuságát, mélységét és magasságát; hogy megérthessétek a' Krisztusnak minden képzetet fölülhaladó szeretetét; hogy betöltessetek az Isten teljességének minden ajándékaival. Annak pedig, ki azon hatalom által, melly mi bennünk munkálkodik, mindent sokkal bőségesebb mértékben véghez vihet: mintsem mi azt akár kérjük, akár elménkkel megfoghatjuk; ő néki légyen dicsőség az Anyaszentegyházban Jézus Krisztus által minden időben, és mindörökön örökké. Amen.

Evangelium. Sz. Luk. 14. r. 1. v. — 11-ig.

Az időben beméne Jézus egy főtekintetü farizeusnak házába kenyeret enni; ők pedig szemmel tartják vala őtet. És megjelenék előtte egy vizkórságos ember. És felelvén Jézus, kérdé a' törvénytudókat és farizeusokat, mondván: szabad-e szombaton gyógyitani? De azok hallgatának; ő pedig azt megfogván, meggyógyitá 's elbocsátá. Azután mondá nékik: Valjon, ha valakinek közületek ökre vagy szamara kútba esik, nem fogja-e azt tüstént kihúzni szombatnapon is. És nem felelhetének néki ezekre. Észrevevén pedig, miképpen válogatnák a' hivatalosok az első helyeket, hasonlatosságot monda nékik: Mikor valakitől menynyegzői vendégségbe hivatol, ne telepedjél le az első helyen; netalán más nálad különb találtassék a' hivatalosok között: és eljövén az, a' ki téged azzal együtt hivott, szólitson téged: engedj helyet ennek; te pedig akkor szégyennel az utolsó helyet kezdjed elfoglalni. Azért, midőn hivatol, eredj, és telepedjél le az utolsó helyen; hogy eljövén, a' ki téged hivott, mondja néked: Barátom! menj fölebb. Akkor fogsz becsületet vallani az együtt letelepedettek előtt. Mert valaki magát felmagasztalja, megaláztatik; és, a' ki magát megalázza, felmagasztaltatik.

Pünkösd után XVII. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Efez. 4. r. 1. v. — 6-ig.

Atyámfiai! Kérlek azért titeket én, ki bilincsekkel terhelve vagyok az Ur miatt: hogy ugy járjatok, a' mint illik azon rendeltetéshez, a' mellyre hivattatok. Minden alázatossággal és szelidséggel, és kiméléssel eltürvén egymást szeretetben; igyekezvén megtartani a' Lélekнek egyességét a' békeségnek

kötele által. Egy test és egy lélek vagytok; miképpen hogy a' ti hivataltoknak egy reménységére is hivattatok. Egy az Ur, egy a' hit, egy a' keresztség; egy az Isten, ki mindenek' Atyja, ki mindenek felett vagyon, és mindeneken áthat, és ti bennetek mindenitekben munkálkodik. Ki áldott örökön örökké, Amen.

Evangelium. Sz. Máté' 22. r. 35. v. — 46-ig.

Az időben járulának Jézushoz a' farizeusok. És kérdé őtet közülök egy törvénytudó, kisértvén őtet: Mester! mellyik a' legjelesebb parancsolat a' törvényben? Mondá néki Jézus: Szeressed a' te Uradat, Istenedet teljes szivedből, és teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez a' legfőbb és első parancsolat. A' második pedig hasonló ehez: szeressed embertársadat, mint tennen magadat. E' két parancsolattól függnek az egész törvény és a' próféták' irásai. Midőn pedig a' farizeusok egybegyültek volna, kérdé őket Jézus, mondván: Mit állittok a' Krisztus felől? ki fia? Mondának néki: Dávidé. Mondá nekik: Miképpen hivja tehát őtet Dávid lélekben, Urának igy szólván: Mondá az Ur az én Uramnak: ülj az én jobb kezem felől, mig ellenségeidet lábaid alá vetem lépcsőül? Ha tehát Dávid őtet Urának nevezi, hogyan lehet fia? És senki egy szót sem felelhete neki; de nem is merészlé őtet többé senki az napságtól fogva kérdezni.

Pünkösd után XVIII. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Kor. I. lev. 1. r. 4. v. — 8-ig.

Atyámfiai! Hálákat adok az én Istenemnek mindenkor ti érettetek, az Istennek kegyelméért, melly a' Jézus Krisztus által adaték néktek. Hogy ő általa minden ajándékokban gazdagon részesittettetek mind a' szóval való tanitásra, mind a' tudo-

mányra nézve, a' mióta Krisztusnak bizonyságtétele köztetek erős gyökeret vert. Ugy, hogy ti semmi ingyenvaló ajándékban fogyatkozást nem szenvedvén, bátorságosan várhatjátok a' mi Urunk Jézus Krisztusnak megjelenését. Ki meg is erősit titeket mind végig: hogy vétek nélkül találtassatok a' mi Urunk Jézus Krisztusnak eljövetele napján.

Evangelium. Sz. Máté' 9. r. 1. v. — 8-ig.

Az időben bemenvén Jézus a' hajócskába, általkele a' tengeren, és jöve az ő városába. És ime, hozának eléje egy ágyban feküvő inaszakadtat; és látván Jézus hitöket, mondá az inaszakadtnak: Bizzál fiam, megbocsáttatnak neked bűneid. És ime, némelyek az irástudók közül mondának magukban: Ez káromkodik. És látván Jézus gondolataikat, mondá: miért gondoltok gonoszt szivetekben? Micsoda könynyebb, mondani-e: megbocsáttatnak bűneid? vagy mondani: kelj fel, és járj? Hogy pedig tudjátok, hogy az Ember' Fiának vagyon hatalma a' földön a' vétkek' megbocsátására; akkor szóla az inaszakadtnak: kelj fel! vedd fel ágyadat, és menj hajlékodba. És felkele, és haza méne. Látván pedig ezt a' seregek, megfélemlének, és dicsőiték az Istent, ki illyen hatalmat ada az embernek.

Pünkösd után XIX. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Efes. lev. 4. r. 23. v. — 28-ig.

Atyámfiai! Ujuljatok meg a' ti elmétekben és lelketekben. És öltözzetek uj emberbe, ki Isten szerint teremtetett, igazságban és valóságos szentségben. Azért levetvén a' hazugságot, kiki igazságot szóljon embertársával; mert egymásnak tagjai vagyunk. Ha megharagusztok is, de ne vétkezzetek. A' nap le ne menjen a' ti haragotokon. Ne is

engedjetek helyt az ördögnek. A' ki lop vala, már ne lopjon; hanem inkább munkálkodjék, tulajdon kezeivel dolgot folytatván: hogy keresetéből osztogathasson a' szükölködőnek is.

Evangelium. Sz. Máté' 22. r. 1. v. — 14-ig.

Az időben szóla Jézus a' papi fejedelmeknek és a' farizeusoknak példabeszédekben, mondván: Hasonlóvá lőn mennyeknek országa egy királyemberhez, ki mennyegzői lakadalmat szerze fiának. És elküldé szolgáit, hogy megkérnék a' hivatalosakat a' vendégségbe, de nem akarának megjelenni. Ismét külde más cselédeket, meghagyván: mondjátok meg a' hivatalosaknak: ime, ebédemet elkészitém, tulkaim és hizlalt állatim megöletének, és mindenek készek; jőjetek a' vendégségre. Azok pedig megveték; és elmenének némellyik jószágába, némellyik pedig kereskedése után. A' többiek pedig megragadák szolgáit, és szidalmakkal illetvén őket, megölék. A' király pedig erről tudósittatván, megharaguvék; és elküldvén hadait, elveszté azokat a' gyilkosokat, és városukat felgyujtatá. Akkor szóla cselédjeinek: a' vendégség ugyan kész, de a' hivatalosak nem valának méltók. Menjetek ki azért az országutakra, és valakiket találtok, híjátok be őket a' lakozásra. És kimenvén a' szolgák az utakra, egybegyüjték mindazokat, valakiket találának, jókat és roszakat, és betelék a' vendégház a' letelepedettekkel. Beméne pedig a' király: hogy megtekintené a' letelepedetteket, és láta ott egy embert, ki nem vala ünnepi köntösbe felöltözve. És mondá neki: barátom! hogyan mertél ide bejőni, diszes köntösöd nem lévén? az pedig elnémula. Akkor parancsolá a' király szolgáinak: megkötözvén kezeit

és lábait, vessétek ki őtet a' külső sötétségre, ott leszen sirás és fogak' csikorgatása. Mert sokan a' hivatalosok, de kevesen a' választottak.

Pünkösd után XX. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Efez. 5. r. 15. v. — 21-ig.

Meglássátok Atyámfiai! Miképen vigyázva járjatok, nem mint esztelenek, hanem mint bölcsek. Akármelly áron is vegyétek meg a' jóra való alkalmat; mert a' napok gonoszok. Annakokáért ne legyetek esztelenek; hanem értsétek meg: mi légyen az Urnak akarata. És meg ne részegedjetek a' bor miatt, melly által a' bujálkodás izgattatik; hanem inkább teljetek be a' Szentléleknek ajándékaival; foglalatoskodván ti magatok között zsoltárokkal és dicséretekkel, és lelki énekekkel, énekelvén és dicséretet mondván szivetekből az Urnak. Hálákat adván mindenekért, a' mi Urunk, Jézus Krisztusnak nevében, az Istennek és az Atyának. Legyetek egymásnak engedelmesek a' Krisztus iránt való tiszteletfélelemből.

Evangelium. Sz. Ján. 4. r. 46. v. — 53-ig.

Az időben megjelenik egy királyi tiszt, kinek fia beteg vala Kafarnaumban. Ez tudósittatván a' felől: hogy Jézus Judeából Galileába jőne, elméne hozzá, és kéré őtet: hogy lejőne, és gyógyitaná meg az ő fiát, mivel már haldoklani kezd vala. Mondá azért néki Jézus: Ha csak jeleket és csodákat nem láttok, nem hisztek. Mondá néki a' királyi tiszt: Uram! jöjj alá, minekelőtte meghaljon fiam. Felele néki Jézus: Térj vissza, a' te fiad él. Hün az ember Jézus szavainak, és visszamégyen vala. De még az uton vala, midőn már eléje futának szolgái, hirül hozván néki, hogy az ő fia élne. Kérdé tehát tőlök az órát, mellyben megkönnyebbedett volna? és felelének néki: hogy tegnap hét órakor hagyá el őtet a' hideglelés. Eszébe

vevé azért a' gyermek' atyja, hogy az az óra volt, mellyben mondá néki Jézus: a' te fiad él; és hün ő 's egész háznépe.

Pünkösd után XXI. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál Efez. 6. r. 10. v. — 17-ig.

Atyámfiai! erősödjetek meg az Urban, és az ő erejének hatalmasságában. Öltözzetek fel az Isten' fegyverébe; hogy az ördög' leselkedésének ellene állhassatok. Mert nincsen mínékünk tusakodásunk a' test és vér ellen; hanem a' fejedelmek és hatalmasságok ellen, a' jelen időnek sötétségében uralkodó világ' hatalmasai ellen, a' levegőben tartózkodó gonoszság' lelkei ellen. Annakokáért vegyétek fel az Istennek egész fegyverí készületét: hogy ellene állhassatok a' veszedelmes időben, és mindeneket meggyőzvén, tántorithatatlanok maradhassatok. Álljatok azért, körülövedzvén ágyékaitokat igazmondással, és a' jámborságnak mellvasába felöltözvén: Lábak' saruí gyanánt szolgáljon a' békeség' evangeliomának hirdetésére eltökéléstek. Annakfelette vegyétek fel a' hitnek paizsát; mellyben ama' gonosznak minden tüzes nyilait elolthassátok. Vegyétek fel az üdvösségnek sisakját, és a' Léleknek kardját, melly az Isten' igéje.

Evangelium. Sz. Máté' 18. r. 23. v. — 35-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak e' példabeszédet: Hasonlatos mennyeknek országa egy királyemberhez, ki számot akara vetni szolgáival. És mikor számot kezdett volna vetni, eléje vezetének egyet, ki tizezer talentommal tartozik vala neki. Nem lévén pedig ezen szolgának honnét megtéritenie, parancsolá ura: hogy ő, és felesége, és gyermekei; és mindene, a' mie vala, eladassanak, és tartozása visszafizettessék. Leborulván pedig ama' szolga, esedezék, mondván: légy békességes türéssel

irántam, és mindent visszafizetek neked. Erre megesvén ama' szolgán urának szive, elbocsátá őtet, és minden adósságát elengedé neki. Kimenvén pedig ama' szolga, lele egyet szolgatársai közül, ki száz pénzzel tartozik vala neki; és megragadván azt, fojtogatá, mondván: fizesd meg, a' mivel tartozol. És leborulván szolgatársa, kéré őtet, mondván: légy könyörületességgel hozzám, és mindent visszaadok néked. Amaz pedig nem akara: hanam elmene, és tömlöczbe veté őtet, mignem megfizetné adósságát. Látván pedig szolgatársai, a' mik történtek vala, felette megszomorodának; és megjelenvén, elbeszélék uroknak mindazokat, mellyek végbementek vala. Akkor előhivá őtet ura, és mondá neki: álnok szolga! minden adósságodat elengedém néked, mivelhogy kértél engem. Valjon tehát nem kellett volna-e neked is könyörülnöd szolgatársadon, valamint én rajtad könyörültem? És megharaguván ura, a' poroszlók' kezébe adá őtet mindaddig, mig vissza nem fizetné egész adósságát. Igy cselekszik a' ti mennyei Atyátok is veletek, ha meg nem bocsáttok fejenként kiki atyjafiának a' ti szivetekből.

Pünkösd után XXII. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál Philipp. 1. r. 6. v. — 11-ig.

Atyámfiai! Azért bizodalmasan azt is remélem: hogy a' ki elkezdette bennetek a' jó cselekedetet, azt tökéletesíteni is fogja a' Jézus Krisztusnak napjáig. Miképpen méltó is azt itélnem mindnyájatok felől: mivelhogy engem szivetekben hordoztok mind fogságomban, mind az Evangeliomnak oltalmazásában és meggyökeritésében, és igy mindnyájan részesek vagytok a' reám kegyelmesen bizott hivatalban. De viszont bizonyságom énnékem is az Isten: melly igen kivánom, hogy ti mindnyájan Jézus Krisztussal mennél teljesebben egyesüljetek. És

melly buzgón imádkozom azért: hogy a' ti szeretetek mindig inkább, meg inkább bővelkedjék a' tudományban, és minden értelemben; hogy megitélhessétek: mellyek legyenek a' jelesebbek; hogy legyetek feddhetetlenek, és botlás nélkül fussatok mind a' Krisztus' napjáig; hogy teljesek legyetek a' jámborságnak ama' gyümölcseivel, mellyek Jézus Krisztus által nyeretnek az Istennek dicsőségére és dicséretére.

Evangelium. Sz. Máté' 22. r. 15. v. — 21-ig.

Az időben elmenvén a' farizeusok, tanácsot tartának: hogyan lehetne Jézust megfogni beszédében. És küldék hozzá tanitványaikat a' Heródes' szolgáival, kik igy szólának: Mester! tudjuk, hogy igazmondó vagy, és az Isten' utját igazságban tanitod, és nem gondolsz senkivel, mert nem tekinted az emberek' személyét; mondd meg tehát nekünk: mit állitasz, szabad-e a' császárnak adót fizetni, vagy nem? Értvén pedig Jézus álnokságukat, mondá: mit kisértetek képmutatók! Mutassatok nékem egy adópénzt. Ők pedig előhozának néki egy tizest. És mondá nekik Jézus: Kié ez a' kép, és a' fölülvaló irás? Mondának neki: A' császáré. Akkor mondá nekik: Adjátok meg tehát a' császárnak, a' mi a' császáré, 's az Istennek, a' mi az Istené.

Pünkösd után XXIII. vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Filipp. 3. r. 17. v. — 21-ig, és 4. r 1. v. — 3-ig.

Legyetek én követőim, atyámfiai! és figyelmezzetek azokra, kik a' szerint járnak, a' mint előképetek vagyon mi bennünk. Mert sokan másképpen járnak; kik felől gyakorta mondottam néktek, mostan pedig sirva is mondom: hogy a' Krisztus keresztének ellenségei. Kiknek végök veszedelem, kiknek istenök az ő hasuk, kik dicsőségöket az ő gyalázatukra szolgáló

cselekedetekben keresik, kik csak földieket forgatnak elméjökben A' mi társalkodásunk pedig mennyben vagyon, honnan az Üdvözitőt is, az ur Jézus Krisztust, várjuk. Ki elváltoztatja a' mi alázatos testünket, hogy hasonlatos légyen az ő dicsőült testéhez, ama' hatalmas ereje szerint: melly által mindeneket önnön birodalma alá vethet. Azért, szerelmes és kívánatos atyámfiai! én örömöm és én koronám, ekképen erősen álljatok az urnak tanitásában. Evodiát kérem, és Szintikét intém, hogy egyetértsenek az urban. Téged is kérlek, hiv tiszttársam, hogy segitségül légy nékik: ugymint, kik az evangeliumnak terjesztésében velem együtt, és szinte ugy Kelemennel, és egyébb segédtársaimmal, kiknek nevök az élők' könyvébe beirva vannak, viaskodtanak.

Evangelium. Sz. Máté' 9. r. 18. v. — 26-ig.

Az időben szólván Jézus a' seregeknek ime, egy fejedelem közelite hozzá, 's imádá ötet, esedezvén: Uram, most halt meg leányom, de jöj, tedd rá kezedet és megéled. És felkelvén Jézus, követi vala ötet, tanitványaival. És ime egy asszony, ki vérfolyásban tizenkét esztendőtől fogva szenved vala, hátulról járulván, illeté az ő köntöse' szegését. Mert mondja vala magában: ha csak köntösét illetem is, meggyógyulok, Jézus pedig megfordulván és látván ötet, mondá: Bizzál leányom, a' te hited meggyógyitott téged; és meggyógyula az asszony azon órában. És midőn Jézus a' fejedelem' házába jött volna, és látta volna a' siposokat, és a' tolongó sereget, mondá: Távozzatok, mert nem halt meg a' leányzó, hanem aluszik; és kikaczagák ötet. És minekutána kiküldetett volna a' sereg, bemene és megfogá kezét, és felkele a' leányzó. És ennek hire elterjede azon egész tartományban.

A' melly esztendőben pünkösd után csak huszonhárom vasárnap számláltatik, az esztendőben a' huszonharmadik vasárnapi leczke, 's evangelium nem olvastatik; hanem azon leczke és evangelium vétetik elő, a' melly huszonnegyedik vasárnapra rendeltetett.

A' melly esztendőben pünkösd után 24. vasárnapnál több vagyon, abban a' vizkereszt után elmaradott vasárnapoknak leczkéi és evangeliumai vétetnek elő, illy rendben:

Ha pünkösd után 25. a' vasárnap, akkor a' 24. vasárnapon olvastatik a' vizkereszt után lévő 6. vasárnap leczkéje 's evangeliuma. (Lásd a' 24. lapon.)

Ha pünkösd után 26. a' vasárnap, akkor a' 24. vasárnapon olvastatik a' vizkereszt után lévő 5. vasárnap' leczkéje 's evangeliuma (22. és 23. lapon); 25. vasárnapon pedig a' vizkereszt után lévő 6. vasárnap' leczkéje 's evangeliuma, (Lásd a' 24. lapon.)

Ha pünkösd után 27. a' vasárnap', akkor, a' 24. vasárnapon olvastatik a' vizkereszt után lévő 4. vasárnap' leczkéje 's evangeliuma: (22 lapon); a' 25. vasárnapon pedig a' vizkereszt után lévő 5 vasárnap' leczkéje 's evangeliuma (22. és 23. lapon); a' 26. vasárnapon pedig a' vizkereszt után lévő 6. vasárnap' leczkéje, 's evangeliuma. (Lásd a' 24. lapon.)

Ha pünkösd után 28. a' vasárnap, akkor a' 24. vasárnapon olvastatik a' vizkereszt után lévő harmadik vasárnap leczkéje, 's evangeliuma (20. és 21. lapon.)

Pünkösd után utolsó vasárnapon mindenkor azon leczke 's evangelium olvastatik, melly itt XXIV. vasárnapra tétetett.

Pünkösd után XXIV. és utolsó vasárnap.

Leczke. Sz. Pál' Kolosz. 1. r. 9. v. — 14-ig.

Atyámfiai! Meg nem szününk ti érettetek imádkozni 's esedezni: hogy betöltessetek az Isten' akaratának ismeretével, minden bölcsességgel és lelki értelemmel. Hogy ugy járjatok, a' mint az urhoz méltó, mindenekben jótetszését megnyervén, minden jó cselekedetekkel gyümölcsözvén, és az Isten-illető tudományban növekedvén. Hogy az ő mindenhatósága 's az ő dicsőségének ereje által minden békeséges türésre 's örömmel való hosszu várakozásra megerősittessetek, hálákat adván

az atyának, ki alkalmasokká tett bennünket a' világosságban rendelt szentek' örökségében való részvételre. Ki megszabaditott bennünket a' sötétségnek hatalma alól és általvitt az ő szerelmes Fiának országába; kiben vagyon váltságunk és nyerjük büneink' bocsánatát az ő vére által.

Evangelium. Sz. Máté 24. r. 15. v. — 35-ig.

z időben mondá Jézus az ő tanitványainak: Midőn tehát látjátok a' pusztitás' isszonyatosságát, mellyről jövendölt Dániel próféta, állani a' szent helyen: a' ki olvassa, értse meg; akkor, a' kik Judeában vagynak, fussanak a' hegyekre; és a' ki a' héjazaton vagyon, le ne szálljon: hogy valamit kivigyen házából; és a' ki a' mezőn vagyon: vissza ne térjen, hogy köntösét elhozza. Jaj pedig azokban a' napokban a' nehézkes és szoptató asszonyoknak! Imádkozzatok pedig, hogy futástok ne essék télben vagy szombaton. Mert nyomoruság leszen akkor, minémü nem vala világ kezdetétől fogva mind ez ideig, nem is leszen. És ha meg nem rövidittetnének azok a' napok, egy ember sem szabadulna meg; de a' választottakért megrövidittetnek azok a' napok. Akkor, ha valaki mondja néktek: ime, itt vagyon a' Krisztus, vagy amott! el ne higyjétek. Mert támadnak hamis Krisztusok és hamis próféták, és nagy jeleket és csodákat mutogatnak ugy: hogy tévelygésbe ejtessenek, ha lehetséges volna, a' választottak is. Ime, eleve megmondottam néktek! Ha azért mondják néktek: ime, a' mezőn vagyon! ki ne menjetek; ime a' rejtek hajlékokban! ne higyjétek. Mert a' mint a' villámlás napkeletről eredvén megtetszik napnyugotig: ugy leszen az ember' Fiának eljövetele is. Valahol holttest vagyon oda gyülekeznek a' saskeselyük is. Mindjárt pedig azon napok' háborusága után a' nap meghomályoso-

dik, és a' hold fényleni megszünik, és a' csillagok lehullanak az égből, és az egek' erei megindulnak; és akkor feltetszik az ember' Fiának jele az égen, és akkor zokognak a' földnek minden nemzetségei, és látni fogják az Ember' Fiát nagy hatalommal és felséggel az égnek felhőiben közelgeni. És kiküldi angyalait nagy harsogó szózatu kürtökkel, és egybegyüjtik az ő választottit a' négy szélekről, az egeknek egyik végétől fogva a' másik végig. A' figefáról pedig vegyetek hasonlatosságot: midőn már ágai hajlékonyok és leveleznek, tudjátok, hogy közel a' nyár: Azonképen ti is, midőn mind ezeket látjátok: azt következtessétek; hogy közelit, már az ajtó előtt vagyon. Bizony mondom nektek: el nem mulik e' nemzetség addig, mig mindezek végre nem hajtatnak. Ég és föld elmulnak, de ez én beszédeim el nem mulnak.

SZENTEK ÜNNEPEIN.

Szent András apostol' napján.

Leczke Sz. Pál' Róm. 10. r. 10. v. — 19-ig.

Atyámfiai! Szivvel hiszünk az igazulásra; szájjal pedig teszünk vallást az üdvösségre. Azért mondatik az irásban: Minden valaki ő benne hiszen, meg nem szégyenittetik. Mert nincsen különbség a' zsidó vagy görög között mindeneknek ugyanazon egy urok levén, a' ki elég gazdag mindazokhoz, a' kik őtet segitségül hivják. Mert minden, valaki az urnak nevét segitségül hivja, üdvözül. Ugyde, miképen hivhatják azt segitségül, a' kiben nem hittek? avagy miképen hisznek abban, a' ki felől semmit nem hallottak? miképen hallhatnának pedig, ha nincsen, a' ki hirdesse? Hogyan hirdessék pedig a' tanitást, ha csak nem küldetnek? a' mint irva vagyon: melly ékesek a' békeséget hirdetőknek, a' jókat hirdetőknek, lábai. Azonban nem mindnyájan engedelmeskednek az evangeliumnak. Mert Izaiás' szavai: Uram, kicsoda hün a' mi beszédünknek. A' hitnek tehát eszköze a' tanitás' hallása, a' tanitásban pedig Isten' igéjének kell eltőrjesztetni. De azt kérdem már, valljon nem hallák-e a' tanitást? sőt inkább mind az egész földre elhatott az ő hangjok, és a' föld' kerekségének határaira eljutott az ő beszédök.

Evangelium. Sz. Márk 1. r. 16 v. — 20-ig.

Az időben járván Jézus a' galiléai tenger mellett látá Simont és testvérét Andrást hálójokat a' tengerbe vetni, (mert halászok valának) és mondá nékik Jézus: Jőjetek utánam, és emberek' halászaivá teszlek titeket. És tüstént elhagyván hálóikat követék őtet. És egy kevessé előbb menvén onnét látá Jákobot a' Zebedeus' fiát és Jánost, annak testvérét, kik hasonlóképen kötözgeték hálóikat a' hajóban. És

mindjárt hivá őket; kik elhagyván a' hajóban Zebedeus atyjokat a' béres szolgákkal, követék őtet.

Boldogasszony fogantatása napján.

Leczke. Péld. könyv. 8. r. 22. v. — 35.

Az Isten birt engem a' teremtés' kezdetén minden teremtményei előtt mindig. Öröktől fogva elrendeltettem, régtől fogva, minekelőtte a' föld lenne. Még nem voltak a' mély tengerek, és én már fogantattam vala; minekelőtte a' források vizzel bővelkednének, a' hegyek tömöttségök' nehézsége által megállapodnának, a' halmok támadnának, én születém. Még nem teremtette vala Isten a' földet, a' folyó vizeket, a' földnek területét és sarkait; midőn az egeket készíti vala, jelen voltam. Midőn bizonyos rendszabás szerint gátakat emel vala, a' mély tengereknek, jelen valék. Midőn állandó karba helyezé a' levegőkörnyéket oda fenn, és kijelelé a' tengerek' forrásait; midőn a' tengernek határt szabott, hogy a' vizek által ne törjenek partjaikon; midőn a' földet alapitá: elintéző, elrendelő gyanánt vele valék, gyönyörűségéül szolgálván, és örvendeztetvén őtet minden időben; gyönyörködém a' föld alkotmányában, és az emberekkel társalkodni fő örömem. Most tehát fiam! hallgassatok engem! boldogok, kik megőrzik az én utaimat. Figyelmezzetek az oktatásra! hogy bölcsekké legyetek, és meg ne vessétek azt. Boldog ember, a' ki engem hallgat, ki ajtóimnál minden nap vigyáz, és ajtóm' küszöbénél várakozik: mert a' ki engem meglel, boldog életre talál, és kegyelmet, üdvösséget nyer Istentől.

Evangelium. Sz. Máté' 1. r. 1. v. — 16-ig.

Jézus Krisztusnak, ki Dávidnak, Ábrahám' fiának fia, nemzetsora. Ábrahám nemzé Isákot; Isák pedig nemzé Jákobot; Jákob pedig nemzé Júdát, és ennek atyjafiait. Júda nemzé Fárest és Zárát Támártól; Fáres pedig nemzé Eszromt; Eszrom pedig nemzé Árámot; Árám pedig nemzé Aminadabot; Aminadab pedig nemzé Nászszont; Nászszon pedig nemzé Szalmont; Szalmon pedig nemzé Bózt Rákháb-

tól; Bóz pedig nemzé Obedet Ruttól; Obed pedig nemzé Jeszszét; Jeszsze pedig nemzé Dávid királyt. Dávid király pedig nemzé Salomont attól, ki előbb Uriás felesége vala. Salomon pedig nemzé Roboámot; Roboám pedig nemzé Abiát; Abia pedig nemzé Ászát; Ásza pedig nemzé Josafátot; Josafát pedig nemzé Jórámot; Jórám pedig nemzé Oziást. Oziás pedig nemzé Joatámot; Joatám pedig nemzé Ákázt; Ákáz pedig nemzé Ezekiást; Ezekiás pedig nemzé Manaszszest; Manaszszes pedig nemzé Ámont; Ámon pedig nemzé Josiást; Josiás pedig nemzé Jekoniást és ennek atyjafiait a' Babiloniába történt általköltözésnek idejében. És a' Babiloniába való általköltözés után Jekoniás nemzé Szalátielt; Szalátiel pedig nemzé Zorobábelt; Zorobábel pedig nemzé Abiudot; Abiud pedig nemzé Eliakimot; Eliakim pedig nemzé Ázort; Ázor pedig nemzé Sádokot; Sádok pedig nemzé Ákimot; Ákim pedig nemzé Eliudot; Eliud pedig nemzé Eleázárt; Eleázár pedig nemzé Mátánt; Mátán pedig nemzé Jákobot, Jákob pedig nemzé Józsefet, Mária' férjét, kitől születék Jézus, ki Krisztusnak neveztetik.

Szent Tamás apostol' napján.

Leczke. Sz. Pál' Efez. 2. r. 19. v. — 22-ig.

Atyámfiai! Nem vagytok vendégek, és jövevények, hanem a' szenteknek polgártársai és Istennek háznépe. Kik fölül ráépíttettek a' próféták és apostolok által megvetett alapra, mellynek főszegletköve maga Jézus Krisztus. Ki által az egész építmény szép renddel összefoglaltatván növekedik: hogy az urunk' szent temploma légyen. A' kin ti is velünk együtt épültök: hogy az Istennek hajléka legyetek lélekben.

Evangelium. Sz. Ján. 20. r. 24. v. — 29-ig.

Az időben Tamás mindazáltal, egy a' tizenkettő közül, ki kettősnek mondatik, nem vala velök: midőn megjelenék Jézus. Mondának tehát néki a' többi tanitványok: láttuk az urat. Ő pedig mondá nékik: Ha csak nem látom kezeiben a' szegek helyeit és nem bocsátom ujjomat a' Szegek' helyébe, és nem bocsátom kezemet az ő oldalába; nem hiszem. Nyolcz nap mulva ismét azon házban valának tanitványai, és Tamás velök. Kikhez bejöve Jézus ajtóbezárva, és középen megállván, mondá nékik: Békeség néktek. Azután mondá Tamásnak: Ereszd ide be ujjodat, és lássad kezeimet, és hozd ide kezedet, és bocsásd oldalomba; és ne légy hitlen, hanem hivő. Felele Tamás, és mondá néki: Én uram, és én Istenem! Mondá néki Jézus: Mivel láttál engem Tamás, hittél; boldogok, kik, ámbár nem látnak, mégis hisznek.

Sz. Fábián és Sebestyén vértanuk napján.

Leczke. Sz. Pál' Zsid. 11. r. 33. v. — 39-ig.

Atyámfiai! A' Szentek a' hit által országokon győzödelmeskedének, igazságot gyakorlának, az igért jókat elnyerék, az oroszlánok' száját bedugák; a' tüznek sebes erejét megolták, a' kardnak élétől megmenekedének, a' betegségből meggyógyulának, a' hadban vitézséggel külömbözteték magokat, idegen nemzetek' táborait szaladásra kényszeriték; az asszonyok a' feltámadás által visszanyerék halottaikat. Némellyek a' kinzószékekre hagyák magokat feszittetni, a' szabadulást el nem fogadván: hogy annál dicsőségesebb feltámadást magoknak érdemelnének. Némellyek ismét csufolásokat, veréseket, annak felette megkötözést, fogságot szenvedének; megköveztettek, ketté fürészeltettek, különféleképen megsértettek, kardra, hányatván megölettek, juh- és kecskebőrökbe öltözve körüljárának, szükölködvén, szorongattatván, nyomorgattatván. Kikre nem vala méltó a' világ; pusztákban, hegyekben, bar-

langokban, a' föld' üregeiben bujdosának. És mindnyájan ezek, ámbár hitökre nézve dicséretes bizonyságot nyerének, a' mi Urunk Jézus Krisztusnak.

Evangelium. Sz. Luk. 6. r. 17. v. — 23-ig.

Az időben alájövén Jézus, megálla a' mezős helyen, a' hol egybegyülve valának tanitványinak serege, és felette sok nép egész Judeából, Jeruzsálemből, Tirusnak és Szidonnak tengermelléki tartományából; kik jöttek vala, hogy hallgatnák ötet, és meggyógyittatnának az ő betegségeikből; azok is, kik a' tisztátalan lelkektől háborgattattak, megjelenének, és meggyógyulának. És az egész sokaság igyekszik vala ötet illetni; mert erő megyen vala ki belőle, és gyógyit vala mindeneket. Ő pedig felemelvén szemeit tanitványaira, igy szóla: Boldogok vagytok ti szegények; mert tietek az Isten' országa. Boldogok vagytok, kik most éheztek; mert meg fogtok elégittetni. Boldogok vagytok, kik most sirtok; mert nevetni fogtok. Boldogok lesztek, midőn gyülölnek titeket az emberek, és a' gyülekezeteikből kirekesztenek benneteket, és szidalmaznak titeket, és rágalmazzák neveteket, mint gonoszokét az ember' Fia miatt. Örüljetek azon napon, és vigadjatok, mert ime, a' ti jutalmatok bőséges mennyben.

Szent Pál' megtérése' napján.

Leczke. Apost. csel. 9. r. 1. v. — 22-ig.

Az időben Saul mégis fenyegetésekkel és öldökléssel az Urnak tanitványai ellen dulvánfulván, a' főpaphoz méne, és levelet kére tőle Damaskusba a' zsinagógához: hogy, ha kiket találna e' tudományt követő akár férfiakat, akár asszonyokat, megkötözve elhozhassa Jeruzsálembe. Midőn e' feltétellel az

uton menne, és Damaskushoz már közelgene, hirtelen az égből leszálló világosság körülvevé őtet. És leesvén a' földre, szózatot halla, melly mondá néki: Saul! Saul! miért üldözsz engem? Mellyre ő kérdé: Ki vagy Uram? Az Ur pedig felele: Én vagyok a' Jézus, a' kit te üldözsz, nehéz néked az ösztön ellen rugódoznod. Erre félelmében reszkedvén Saul, mondá: Uram! mit akarsz, hogy cselekedjem? Az Ur ismét felele néki: Kelj fel, és menj be a' városba, ott megmondják néked, mit kelljen cselekedned? Azon férfiak pedig, kik kisérik vala őtet, állának bámulván, a' szózatot ugyan hallván, de senkit nem látván. Felkele pedig Saul a' földről, nyitott szemekkel senkit nem látván: azért kézen fogva vezeték be őtet Damaskusba. 'S ott három napig vala, nem látván, és se nem evék, se nem ivék. Vala pedig Damaskusban egy Ananiás nevü tanitvány, kit szólita az Ur látásban: Anania! ő pedig felele: Imhol vagyok, Uram! Akkor mondá néki az Ur: Kelj fel, és menj az utczába, melly egyenesnek mondatik, és keress fel ott Juda' házában egy tarszusi Saul nevü férfiat; mert ime, imádkozik. És láta Saul egy Ananiás nevü férfiat bemenni, és kezeit reátenni: hogy szemei világát ismét visszanyerné. Felele pedig Ananiás: Uram! sokaktól hallám e' férfiu felől, mennyi gonoszt követett el a' te szenteid ellen Jeruzsálemben. Sőt ide is olly hatalommal jött a' papi fejedelmektől: hogy megkötözze mindazokat, kik a' te nevedet segitségül hivják. Felele pedig néki az Ur: Haladék nélkül menj hozzá, mert nékem választott edényem ez: hogy az én nevemet a' pogányokhoz, és fejedelmekhez, és az Izrael' fiaihoz elhordozza. Mert én megmutatom néki, mennyit kelljen néki az én nevemért szenvedni. Elméne tehát Ananiás, és bemene ama' házba, és Saulra tévén kezeit, mondá: Saul, atyámfia! az Ur Jézus, ki megjelent néked az uton, mellyen ide jöttél, küldött engem, hogy láss, és beteljél Szentlélekkel. És mindjárt leesének szemeiről mint valami halhéjak, és tüstént megjöve szeme' világa, és felkelvén, megkeresztelkedék. És minekutána evett volna, visszanyeré testi erejét. Egynehány napig pedig társalkodék Saul azon tanitványokkal, kik Damaskusban valának. És legottan kezdé a' zsinagógában hirdetni a' Krisztust: hogy ő az Istennek Fia légyen. Álmélkodnak vala pedig mindnyájan, kik hallják vala, mondván: Nemde, ez-e az, a' ki Jeruzsálemben üldözi vala azokat, kik e' nevet segitségül hivják, és ide is azért jött: hogy kötözve vigye őket a' papi fejedelmekhez? Saul

ellenben, mindig inkább erősödvén meggyőződésében, megszégyeniti vala a' zsidókat, kik Damaskusban valának, állhatatosan bizonyitván: hogy Jézus ama' Krisztus.

Evangelium. Sz. Máté' 19. r. 27. v. — 29-ig.

Az időben felelvén Péter Jézusnak: mondá neki: ime, mi mindeneket elhagytunk, és téged követtünk; mi leszen tehát jutalmunk? Jézus pedig mondá nekik: Bizony mondom néktek, hogy ti, kik engem követtetek, az ujjászületésben, mikor az ember' Fia az ő felségének székében ülend, ti is tizenkét széken ülni fogtok, itélvén Izraelnek tizenkét nemzetségét. És valaki házát, vagy testvéreit, vagy atyját, vagy anyját, vagy feleségét, vagy gyermekeit, vagy mezeit elhagyja az én nevemért, százannyit fog nyerni, 's az örök életet fogja birni.

Gyertya-szentelő Boldog Asszony' napján.

Leczke. Malak. próf. 3. r. 1. v. — 4-ig.

Ezt mondja az Ur Isten: Ime, én elküldöm követemet, hogy utamat az én szinem előtt elkészitse. És mindjárt megjelenik az ő templomában az uralkodó, kit ti kerestek, és a' szövetségnek követje, kit ti ohajtatok. Ime, közelit, ugymond a' seregek' Ura, Istene. De kicsoda érheti fel elméjével az ő nagy jelességü eljövetelének napját? és kinek szemei állhatják ki az ő tekintetét? mert ollyan leszen ő: mint az olvasztó tüz, és mint a' kallónak szenytisztitó szappanja. Ő leülvén, olvasztással és az ezüstnek tisztitásával foglalatoskodik. Lévi' fiait minden szenytől megszabaditja, arany és ezüst gyanánt megszüri őket: hogy fedhetetlenségben mutassanak be áldozatokat az Urnak. Akkor kedves leszen az Ur előtt a' Judának és Jeruzsálemnek áldozata, valamint tetszék a' hajdani időnek esztendeiben, napjaiban, ugymond a' seregek' Ura.

Evangelium. Sz. Luk. 2. r. 22. v. — 32-ig.

Az időben, minekutána tovább betelének Mária tisztulásának napjai, a' Mózes' törvénye szerint felvivék Jézust Jeruzsálembe, hogy bemutatnák őtet az Urnak. (A' mint irva vagyon az Urnak törvényében: Hogy minden fiu, ki anyjának méhét megnyitja, az Urnak szentelt légyen). És hogy áldozat végett a' szerint, a' mint az Ur' törvényében meghagyatik, nyujtanának be egy bokor gerliczét, vagy két galambfiat. Vala pedig akkor Jeruzsálemben egy Simeon nevü igaz és istenfélő ember, ki várja vala Izraelnek vigasztalását, és a' Szentlélek vala ő benne. És feleletet vön a' Szentlélektől: hogy meg nem hal mindaddig, mig meg nem látja az Urnak Krisztusát. Ez a' Szentlélektől indittatván, jöve a' templomba; a' hol, midőn oda bevivék a' gyermek Jézust szülei, hogy teljesitenék azt érette, a' mi a' törvény szerint szokás vala, ő is ölébe vevé őtet, és áldá az Istent, mondván: Most bocsátod el, Uram! szolgádat igéd szerint békességben; mert láták szemeim a' tőled küldött Üdvözitőt. Kit rendeltél minden népek' szine elé. Világosságul a' pogányoknak megvilágositására, és dicsőségül népednek, Izraelnek.

Szent Mátyás apostol' napján.

Leczke. Apost. cselek. 1. r. 15. v. — 26-ig.

Azokban a' napokban felkelvén Péter a' tanitványok között, mondá: álla pedig az egybegyült sereg mintegy százhusz személyből. Atyámfiai, férfiak! szükség beteljesedni azon irásnak, mellyet megjövendölt a' Szentlélek Dávid szája által Judásról, ki vezérök vala azoknak, kik megfogák Jézust; ki közénk számláltatot vala, és részes volt ebben a' szolgálatban; az általa elkövetett igazságtalanságnak bérén ugyan

mező szerezteték, de ő alászakadván ketté hasada, és minden béle kiomlék. És ezen történet tudtokra lőn Jeruzsálem minden lakosainak, ugy: hogy azon mező az ő tulajdon nyelvökön Hakeldamának, azaz: vérmezejének neveztetnek. Mert megvagyon irva a' Zsoltárok' könyvében: Légyen puszta az ő megtelepedéshelyök, és ne légyen, a' ki abban lakjék; és az ő püspökségét más vegye által. Azért szükséges: hogy azon férfiak közül, kik velünk egy társaságban valának azon egész idő alatt, mig az Ur Jézus járt-kelt mi közöttünk, elkezdvén a' János' keresztségétől fogva, mind a' napig, mellyen felvéteték mi tőlünk, tanubizonysága légyen az ő feltámadásának mi velünk, egyetemben egy ezek közül. Állitának azért elő kettőt: Józsefet, ki Barsabásnak hivatik vala, kinek vezetékneve vala Justus és Mátyás. És könyörögvén, mondának: Te Uram! ki mindenek szivét ismered, mutasd meg nékünk, mellyiket választottad légyen e' kettő közül? Hogy foglalja el e' szolgálatnak és apostolságnak helyét, mellyből vétkeért kiesett Judás, hogy az ő helyére menne. Azután sorsot vetének, és a' sors esék Mátyásra, ki közakarattal a' tizenegy apostolok közé számláltaték.

Evangelium. Sz. Márk' 11. r. 25. v. — 30-ig.

zon időben felelvén Jézus, mondá: Hálát adok neked, Atyám! mennynek és földnek Ura! hogy ezeket elrejtetted a' bölcsektől és okosaktól, és kijelentetted a' kisdedeknek. Ugy Atyám! mert igy tetszék neked. Mindenek általadattak nekem az Atyámtól; és senki nem ismeri a' Fiut, hanem csak az Atya; az Atyát sem ismeri senki, hanem csak a' Fiu, s a' kinek a' Fiu meg akarja jelenteni. Jőjetek hozzám mindnyájan, kik fáradoztok és terhelve vagytok, és én megnyugtatlak titeket. Vegyétek magatokra az én igámat, és tanuljatok tőlem, mert szelid vagyok és alázatos szivü, és találtok nyugodalmat lelketeknek. Mert az én igám gyönyörüséges, és az én terhem könnyü.

Szent József' napján.

Leczke. Bölcs Sirák' könyve' 45. r. 1. v. — 6-ig.

Kedves vala Mózes, Isten és emberek előtt, kinek emlékezete áldott. Dicsőségessé tevé őtet, mint a' szenteket, nagygyá és félelmessé ellenségei előtt, és szavaira a' varázslásokat megszünteté. Megszünteté őtet a' királyok előtt, parancsolatot ada neki népe iránt, és dicsőségét megmutatá neki. Hűsége és szelidsége miatt megszentelé, kiválasztván őtet többek közül. Hallatá vele szavát, és behivá őtet a' felhőbe. Szemtől szembe ada neki parancsolatokat, boldogitó és bölcs törvényt.

Evangelium. Sz. Máté' 1. r. 18. v. — 21-ig.

Mikor eljegyeztetve volna a' Jézus anyja, Mária, Józsefnek, minekelőtte összekelnének, találtaték méhében hordozónak a' Szentlélektől. József pedig, az ő férje, igaz ember lévén, és őtet hiresiteni nem akarván, titkon szándékozék elbocsátani őtet. Midőn pedig ezekről gondolkodnék, ime, az Ur' angyala megjelenék neki álmában, mondván: József, Dávidnak fia! ne félj magadhoz venni Mária feleségedet, mert a' mi ő benne fogantaték, a' Szentlélektől vagyon. Szül pedig fiat; kinek nevét Jézusnak hivod, mert ő szabaditja meg népét annak bűneitől.

Gyümölcsoltó Boldog Asszony' napján.

Leczke Izaiás' próf. 7. r. 10. v. — 15-ig.

A' napokban szóla az Ur Ákáznak, mondván: Kérj magadnak jelt a' te Uradtól, Istenedtől, vagy itt alant, vagy pedig ott a' magasságban. És mondá Ákáz: nem kérek, nem is kisértem az Urat. Akkor mondá: halljátok tehát ti Dávid' házának maradéki! Kevés-e nektek, hogy az embereket ingerlitek? kell vala-e még e' felett az én Istenemet is boszura gerjesztene-

tek? Annakokáért az Ur maga ad jelt tinektek: ime! egy szűz méhében fogad, és fiat szül, kit ő Emmanuelnek fog nevezni. Tejfelt és mézet eszik, mig tudni fogja a' roszat megvetni, 's a' jót választani.

Evangelium. Sz. Luk. 1. r. 26. v. — 38-ig.

Az időben küldeték Gábriel angyal Istentől Galileának városába, mellynek Názáret neve, egy szűzhez, ki Dávid' házából származott, József nevü férfiunak vala eljegyezve, és Máriának nevezteték. És bemenvén az angyal, mondá: Üdvözlégy kegyelemmel teljes, az Ur teveled, áldott vagy az asszonyok között! Ki ezt hallván, megháborodék beszédjén, és azon gondolkodik vala: minémü köszöntés légyen ez? Az angyal pedig mondá neki: Ne félj Mária, mert kedvet találtál Istennél: ime, méhedben fogadsz, és fiat szülsz, és az ő nevét Jézusnak hivod. Ez nagy leszen, és a' fömagasságu' Fiának hivatik, és Dávid atyjának székét néki adja az Ur Isten, és országol a' Jákob' házában örökké. 'S az ő országának nem lészen vége. Mondá pedig Mária az angyalnak: Miképen lészen ez, holott én férfiat nem ismerek? És felelvén az angyal, mondá néki: A' Szentlélek száll terád, és a' fömagasságunak ereje megárnyékoz téged; azért is a' szent, melly tőled születik, Isten' Fiának hivatik. És ime, Erzsébet rokonod is vénségében fogadott fiat; és most hatodik hónapra viselős az, ki magtalannak mondaték. Mert Istennél nincsen lehetlen dolog. Mondá pedig Mária: Ime, az Urnak szolgáló leánya, légyen nékem a' te igéd szerint.

Szent György' vértanu' napján.

Leczke: mint az egy vértanu' napján a' második Leczke.

Evangelium: mint az egy vértanu' napján. Sz. Ján. 15. r. 1. v. — 8-ig.

Szent Márk evangelista napján.

Leczke. Ezekiel Próf. 1. r. 10. v. — 14-ig.

A' négy lelkes állatok orczájoknak hasonlatossága: Orczájok jobb felől az emberéhez, és az oroszlánéhoz hasonlitott mind a' négynél; bal felől pedig mind a' négynek ökör, és ezen felül sasorczájok vala. Illyen vala orczájok. Szárnyaik felül ki valának terjesztve; két szárnya mindegyiknek egymást éré, más ketteje testüket befedezé. És mindegyik közülök arczczal előremene; 's arra menének, hova öket a' szellem' ereje vivé, és menvén meg nem fordulának. Az állatoknak ez vala képe: tüzes szinök vala, mint az izzó tüzé 's égő fáklyáké; az állatok között fénylő tüz, és a' tüzből eredő villámlás látszaték. Az állatok előre és hátra mozdulának czikázó villámként.

Evangelium. Sz. Luk. 10. r. 1. v. — 9-ig.

Az időben rendele az ur még más hetven tanitványt és elküldé öket kettőnként a' maga orczája előtt minden városba, és helyre, a' hova ő menendő vala. Szól vala pedig nékik: Maga az aratás ugyan sok, de a' munkások kevesen vannak; kérjétek azért az aratásnak urát: hogy küldjön munkásokat aratásába. Menjetek, ime, én küldlek titeket, mint bárányokat a' farkasok' közé. Ne hordozzatok se erszényt, se tarisznyát, se sarukat, és senkit ne köszöntsetek az uton. Valamelly házba bementek, először azt mondjátok: békeség e' háznak. Hogy, ha leend ott a' békeség' fia, rája száll a' ti békeségtek; ellenkező esetre visszatér hozzátok. Ugyanazon házban maradjatok pedig evén.

iván, a' mik nálok találtatnak; mert méltó a' munkás az ő bérére. De által ne menjetek egy házból a' másikba. Valamelly városba bementek, és befogadnak titeket, azt egyétek, a' mit elétek tesznek. Gyógyitsátok az ott lévő betegeket, és azt mondjátok: elközelitett hozzátok az Isten' országa.

Szent Fülöp és Jakab apost. napján.

Leczke. Bölcsek könyv. 5. r. 1. v. — 5-ig.

Akkor áll az igaz nagy bizodalommal azok ellen, kik őtet nyomorgaták, és munkáit megveték. A' mit azok látván nagy félelemmel megháborodnak, és álmélkodnak, azok nem remélett megtartásukon, és bánattal és lelki szorongatással eltelve fohászkodván, ezt mondják magokban: ezek azok, kik valaha gúnyaink' és csufolódásaink' tárgyai voltak! Mi balgatagok! életöket bolondságnak állitók, és az ő kimulásukat gyalázatosnak. Ime mint számláltattak Isten' fiai közé, 's örökségök vagyon a' szentek között.

Evangelium. Sz. Ján. 14. r. 1. v. — 13-ig.

z időben, mondá Jézus az ő tanitványinak: Meg ne háborodjék szivetek. Hisztek Istenben; és bennem is higyjetek. Az én Atyám' házában sok lakhely van. Ha különben volna; megmondottam volna néktek. Elmegyek: hogy helyet készitsek néktek. És ha elmegyek, és helyet készitek néktek; ismét eljövök és magamhoz veszlek titeket; hogy a' hol én vagyok, ti is ott legyetek. Hová megyek pedig? ugy is tudjátok, és az utat is tudjátok. Mondá neki Tamás: Uram! nem tudjuk hová mégy; és miképen tudhatnók az utat? Mondá néki Jézus: Én vagyok az ut, az igazság, és az élet. Senki nem jöhet az Atyához, hanem csak én általam. Ha engem megismertetek volna, az én Atyámat is megismertétek

volna; azonban mostantól fogva megismeritek őtet, és meglájátok őtet. Mondá néki Filep: Uram! mutasd meg nékünk az Atyát, és elég nékünk. Felele néki Jézus: Ennyi ideig társalkodom veletek, és még sem ismertél-e meg engem? Filep, a' ki engem lát, az Atyát is látja, miképen mondod te tehát mutasd meg nékünk az Atyát? Nem hiszed-e: hogy én az Atyában vagyok, és az Atya én bennem vagyon? az igéket, mellyeket én hozzátok szólok, egyedül magamtól nem szólom; hanem az Atya, a' ki én bennem lakik, ő munkálja mind e' cselekedeteket. Higyjétek nékem: hogy én az Atyában vagyok, és az Atya én bennem vagyon. Ha különben nem, a' cselekedetekre nézve higyjétek nékem. Bizony, bizony mondom néktek: a' ki én bennem hiszen: a' melly cselekedeteket én cselekszem, azokat ő is fogja művelni, sőt azoknál nagyobbakat is fog végbevinni; mivelhogy én már az Atyámhoz megyek. És valamit kérendetek az én nevemben, azt megcselekeszem.

Szent kereszt' feltalálása napján.

Leczke, ugyanaz: melly a' virágvasárnapi misében vagyon, (39. lapon.)

Evangelium. Sz. Ján. 3. r. 1. v. — 15-ig.

Az időben vala egy Nikodemus nevü, a' farizeusok, és főrendü zsidók közül való férfiu. Ez Jézushoz jöve éjjel és igy szóla hozzája: Rabbi, tudjuk, hogy Istentől jöttél tanitónak; mert senki nem cselekedheti a' jeleket, mellyeket cselekszel, ha csak az Isten nem leend vele. Felele Jézus és mondá néki: Bizony, bizony mondom néked: ha ki ujjonan nem születik onnan felülről, nem láthatja az Isten' országát. Kérdé tőle Nikodemus: Hogyan születhetik az ember

ujonan, mikor vén? valljon bemehet-e másodszor anyjának méhébe, hogy ismét szülessék? Felele Jézus: Bizony, bizony mondom néked, ha ki ujjonan nem születik vizből és Szent-Lélekből, be nem mehet az Isten' országába. A' mi testtől születik, test az; és a' mi Lélektől születik, lélek az. Ne csodáld, hogy azt mondám néked: szükség néktek' ujjonan felülről születnetek. A' szél minden oldalról fuj, és zugását hallod; de nem tudod, honnét jő, és hová megyen: igy vagyon mindenek' állapota, a' ki a' Lélektől születik. Felele Nikodemus, és mondá néki: Miképen lehetnek ezek? Felele Jézus, és mondá néki: Te tanitó vagy Izraelben, és nem tudod ezeket? Bizony, bizony mondom néked: a' mit tudunk, azt beszéljük, és a' mit láttunk, a' felől teszünk bizonyságot; de a' mi bizonyságtételünket be nem veszitek. Ha a' földieket, melyekről szólottam nektek, nem hiszitek, miképen fogjátok hinni a' mennyeieket, ha azokról szólok hozzátok. Már pedig senki nem ment fel mennybe, hanem csak az, ki alászállott mennyből, az embernek Fia, ki mennyben vagyon. És valamint Mózes felemelé a' kigyót a' pusztában, ugy kell felmagasztaltatni az ember' Fiának. Hogy minden, valaki ő benne hiszen, el ne vesszen, hanem örök élete légyen.

Szent Florián vértanu' napján.

Leczke. Sz. Péter' I. lev. 1. r. 3. v. — 7-ig.

Áldott légyen az Isten, a' mi urunk Jézus Krisztusnak Atyja! ki az ő felettevaló irgalmassága szerint ujra szült minket: hogy eleven reménységünk lenne, Jézus Krisztusnak a' halálból történt feltámadásánál fogva, a' megromolhatatlan, csonkulhatatlan elhervadhatatlan örökséghez; melly néktek mennyekben fentartatik, kiket Istennek hatalma a' hit által megőriz azon üdvösségre, mellynek kinyilványitása az utolsó időre határoztatott. Mire nézve örvendezhettek, bátor most (ha elkerülni

nem lehet) különféle kisértetek keves ideig szomoritanak benneteket; hogy a' ti megbizonyittatott állhatatos hitetek sokkal becsesebbnek találtassék a' tüzben megvizsgáltatott veszendő aranynál, es dicséretetekre, dicsőségtekre váljék az ur Jézus Krisztusnak eljövetelekor.

Evangelium. Sz. Ján. 15. r. 5. v. — 11-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Én vagyok a' szőlőtő, ti a' szőlővesszők; a' ki én bennem marad és a' kiben én maradok, az sok gyümölcsöt terem, mert nálam nélkül semmit nem cselekedhettek. Ha ki én bennem nem marad; kivettetik, mint a' lemetszett szőlővessző, és megszárad, és öszveszedik azt, és a' tüzbe vetik, és el-ég. Ha én bennem maradtok, és az én igéim ti bennetek maradnak; valamit akartok, kérjetek, és meglészen néktek. Ez által dicsőittetik meg az én Atyám: hogy ha bőséges gyümölcsöt hoztok, és igy magatokat tanitványaimnak lenni bizonyitjátok. A' mint engem szeret az Atya; én is ugy szeretlek titeket. Maradjatok ebben az én szeretetemben. Ha az én parancsolatimat megtartjátok, az én szeretetemben is megmaradtok; valamint én is az én Atyám' parancsolatinak megtartása által az ő szeretetében megmaradok. Ezeket szólám néktek: hogy az én örömem ti bennetek állandó, 's a' ti örömötek tökéletes légyen.

Nepomuki sz. János vértanu napján.

Leczke. Bölcs Sirák' könyv. 21. r. 26. v. — 31-ig.

Az oktalan benéz az ajtón a' házba, a' müveltebb férfiu pedig kivül megáll. Balgatag embert árul el az ablakon hallgatódzni; érzi az okos, melly utálatos dolog ez. Az oktalanok' ajkai esztelenségeket beszélnek; az okosok' szavai meg vannak méregetve. A' bolondok' szive szájokban vagyon, az okosok'

szája pedig szivökben. Midőn az istentelen az ördögöt átkozza, önnön magát szidalmazza. A' rágalmazó tulajdon lelkét fertőzteti és mindenek előtt gyülölséges leszen, sőt a' ki vele tart is gyülölségbe esik; a' ki pedig okosan tud hallgatni, megbecsültetik.

Evangelium, mint advent második vasárnap. (4. lapon.)

Keresztelő sz. János' születése' napján.

Leczke. Isaiás' próf. 49. r. 1. v. — 7-ig.

Halljátok szigetek, és figyelmezzetek távol levő nemzetek! az ur anyám' méhétől fogva hivott meg engem; mielőtt anyám' méhében volnék, megemlékezék nevemről. És éles karddá tevé számat; kezének árnyékával fedezett be engem; és mint fényes nyilat tegzébe rejtett el engem. És mondá nekem: szolgám vagy te Izrael, te benned dicsekedem! Én pedig mondék: hiában munkálkodám, haszontalan és siker nélkül költém az erőmet; mindazáltal ítélőm az ur, jutalmam leszen és Istenem. És most azt mondja az ur, ki engem anyám' méhétől fogva szolgául képze magának: hogy visszavezessen hozzá Jákobot, és egybegyüjtsem körüle Izraelt; azért dicsőséges vagyok az ur szemei előtt, és erősségem ez én Istenem! És mondá: kevés az nekem: hogy szolgám légy Jákob' nemzetséginek felállitására, 's Izrael maradékinak megtéritésére; ime! világosságul adlak téged a' pogányoknak, hogy üdvösségem légy a' földnek végső határáig. Ezt mondja az ur, Izrael megváltója és Szentje a' megvetett és megutált népnek, a' zsarnokok' rabszolgájának: látni fognak a' királyok, és felkelnek, és tisztelnek a' fejedelmek az urért, ki hiv, és Izrael' szentjeért, ki választott téged.

Evangelium. Sz. Luk. 1. r. 57. v. — 68-ig.

Erzsébet' szülésének pedig ideje betelvén fiat szüle. És meghallák szomszédai és rokonai, hogy megsokasitotta az ur az ő kegyelmességét ő rajta, és örvendezének néki. És lőn nyolczadnapon: eljövének hogy körülmetélnék a' gyermeket, és atyjának nevé-

ről Zakariásnak akarák őtet nevezni. De anyja felelvén mondá: Semmikép nem, hanem Jánosnak neveztessék. És mondának néki: Hiszen nincsen senki nemzetségedben, kinek e' neve volna. Intének azért atyjának: hogy mi nevet akarna néki adatni. Ő pedig jegyzőtáblát kívánván ezen igéket irá le: János az ő neve. És csudálkozának mindnyájan. És tüstént megnyilatkozék ajaka, és feloldaték nyelve, és szóla áldván az Istent. És félelem fogá el minden szomszédaikat, és Judeának egész hegyes tartományában beszélének e' történetekről. Mindnyájan pedig, kik ezeket hallák, figyelemre méltaták, kérdezkedvén: Mit vélsz? mi lészen e' gyermekből? Mert az Isten' keze munkálkodik vala rajta. Zakariás pedig a' gyermek' atyja betelék Szent-Lélekkel, és jövendöle, mondván: Áldott az izraelnek ura, Istene! mert meglátogatá, és megváltást szerze az ő népének.

Sz. Péter és Pál apostolok' napján.

Leczke. Apost. cselek. 12. r. 1. v. — 11-ig.

Azon időben kinyujtá kezeit Heródes király egynémellyekre az anyaszentegyházból: hogy azokat kinoztatná. Igy Jakabot, a' János testvérét megöleté karddal. És látván: hogy ez tetszenék a' zsidóknak, eltökélé: hogy Pétert is befogatná. Valának pedig akkor a' kovásztalan' napjai. Kit megfogatván, tömlöczbe vete, és négy négyes vitézeknek adá kezeibe: hogy őriznék, akarván husvét után kihozatni őtet a' népnek. És Péter ugyan a' tömlöczben tartatik vala; de az anyaszentegyház szünetlen könyörög vala Istennek ő érette. Midőn pedig már őtet kihozandó volna Heródes; azon éjjel Péter, két lánczczal megkötözve, két vitéz között aluszik vala, 's azon kívül az őrök a' tömlöcz ajtajánál vigyáznak vala. 'S íme, az ur' angyala álla Péter mellé, és világosság tündöklék fel a' hajlékban: megütvén pedig Péter' oldalát, felkölté őtet az angyal, mondván: Kelj fel gyorsan! És leesének a' lánczok az ő kezeiről. Mondá pedig az angyal néki: Övezd fel magad, és

vond fel saruidat. És ugy cselekvék. Ismét szóla néki: Vedd magadra felső köntösödet, és kövess engem. És kimenvén követi vala őtet, ámbár nem tudná, hogy valóságosan történik, a' mit az angyal cselekszik vala; hanem azt állitja vala: hogy csak jelenést látna. Általmenvén pedig az első és második őrizeten, jutának a' vaskapuhoz, melly a' városra viszen, melly is magától megnyilék nékik. És kiérkezvén, általmenének egy utczán, és mindjárt eltávozék tőle az angyal. Akkor magához térvén Péter, mondá: Most tudom bizonynyál, hogy elküldé az ur angyalát, és kimentett engem Heródes kezéből, megszégyenitvén a' zsidó népnek minden felőlem való várakozását.

Evangelium. Sz. Máté' 16. r. 13. v. — 19-ig.

z időben jövén pedig Jézus Filep czezaréa városnak környékére, kérdé tanitványait, mondván: Kinek mondják lenni az emberek az ember' Fiát, Ők pedig felelének: Némellyek keresztelő Jánosnak, némellyek pedig Illésnek, némellyek pedig Jeremiásnak, avagy egynek a' próféták közül. Mondá nekik Jézus: Ti pedig kinek mondtok engem lenni? Felelvén, Simon Péter, mondá: Te vagy ama Krisztus, az élő Istennek Fia. Felelvén pedig Jézus mondá neki: Boldog vagy Simon Jónás' fia, mert a' test és vér nem jelenté meg ezt neked, hanem az én Atyám, ki mennyekben vagyon. Én is mondom neked: hogy te Péter vagy, és e' kősziklán épitem fel az én anyaszentegyházamat, és a' pokol' kapui nem fognak azon diadalmat venni. És neked adom a' mennyeknek országa' kulcsait. És valamit megkötendesz a' földön, meg leszen kötve mennyben is; és valamit feloldandasz a' földön, feloldozva leszen mennyekben is.

Sarlós Boldogasszony' napján.

Leczke. Énekek' könyve. 2. r. 8. v. — 14-ig.

Ime jön ő! ugrándozván a' hegyeken, a' halmokat általugorván. Hasonló szerelmesem a' vadkecskéhez és szarvasfihoz. Ime itt, falunk megett áll ő, nézdelvén az ablakon, betekingetvén a' rostélyokon. Ime szerelmesem szólit, kelj fel, siess barátném, galambom, szépem! és jer. Mert a' tél már elmulék a' zápor megszünék és eltávozék. Virágok látszanak földünkön, a' szőlőmetszésnek ideje eljöve, a' gerlicze nyög ligeteinkben. A' fügefa kitárta első gyümölcsét, a' virágzó szőlők illatoznak. Kelj fel, szép barátném, és jer. Galambom! ki a' kősziklák üregeiben és a' kőfalak' hasadékaiban lakol, mutasd nekem orczádat zengjen füleimben szózatod: mert szózatod nekem édes és bájoló orczád.

Evangelium. Sz. Luk. 1. r. 39. v. — 47-ig.

z időben felkelvén Mária, sietséggel méne a' hegyes tartományba, Júda városába. És beméne Zakariás' házába, és köszönté Erzsébetet. És lőn, hogy hallá Erzsébet Máriának köszöntését, röpöse a' magzat Erzsébet' méhében, és betelék Szent-Lélekkel; és nagy szóval felkiálta, és mondá: Áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a' te méhednek gyümölcse. És honnét történik ez nékem; hogy az én uramnak anyja hozzám jöjön? Mivel ime, alig hangzék köszöntésednek szava füleimben; mindjárt röpöse örömében a' magzat méhemben. Boldog vagy, a' ki hittél; mert beteljesednek azok, mellyek néked megigértettek az urtól. És mondá Mária: Magasztalja az én lelkem az urat; és örvendez az én lelkem, az én üdvözitő Istenemben.

Szent Mária Magdolna' napján.

Leczke. Énekek' könyv. 3. r. 2. v. — 5-ig. és 8. r. 6. v. — 7-ig.

Felkelék és eljárám a' várost; a' szorosakon és utczákon keresém szerelmesemet, és nem találám meg őtet. Előtalálának az őrök, kik a' várost őrzik: láttátok-e valljon szerelmesemet? Alig haladám meg őket, feltalálám szerelmesemet: megfogám őtet: el sem bocsátám, mig be nem vezetem anyám' házába, és szülőm 'szobájába. Jeruzsálem leányai! kényszeritlek titeket a' vadkecskékre 's a' mezei szarvasokra: fel ne költsétek, sem fel ne serkentsétek mátkámat, valamig maga nem akarja. Őrizz engem mint pecsétet sziveden, mint bélyeget karjaidon. Mert erős mint a' halál, a' szeretet, kemény mint pokol a' buzgó szerelem; tüze mint a' mindent megemésztő égi tüze. A' vizek' sokasága sem olthatja el a' szeretetet; még a' nagy folyamok sem boritják azt el: adja bár valaki minden vagyonát a' szeretetért, mint semmit megutálja azt.

Evangelium. Sz. Luk. 7. r. 36. v. — 50-ig.

Az időben kéri vala Jézust némelly a' farizeusok közül, hogy vele ennék; és bemenvén a' farizeus' házánál letelepedék. És ime, egy városi bünös asszony megértvén, hogy a' farizeus' házánál letelepedett volna, alabastromedénybe kenetet hoza oda; és megállván hátrul lábainál, sirva kezdé könyhullatásaival áztatni Jézus' lábait, 's fejének hajaival törülgeté és csókolgatá és a' kenettel öntözgeté lábait. Látván ezt a' farizeus, ki őtet meghivá, mondja vala magában: Ez, ha próféta volna, tudná bizonynyal, kicsoda és minémű asszony ez, ki őtet illeti, tudniillik, hogy bünös. És felelvén Jézus, mondá neki: Simon, vagyon valami beszédem hozzád. Az pedig mondá: Tanitó, szólj! Egy hitelezőnek két adósa vala, az egyik ötszáz, a' másik ötven pénzzel tartozik vala. Nem lévén nekik honnét visszafizetniök, ingyen

elengedé mind a' kettőnek. Mondd meg tehát: melyik közülök fogja őtet inkább szeretni? Felelvén Simon, mondá: Vélem, hogy az, kinek többet ajándékozott. Ő pedig mondá néki: Igazán ítéltél. És fordulván az asszonyhoz, mondá Simonnak: Látod-e ez asszonyt? bejövék házadba, vizet lábaimnak nem hozatál? ez pedig könyhullásaival áztatá és feje' hajával törülgeté lábaimat. Csókot nekem nem adál; e' pedig belépésétől fogva meg nem szünik csókolgatni lábaimat. Fejemet olajjal meg nem kenéd; ez pedig drága kenettel megöntözé lábaimat. Annakokáért mondom néked: sok bűnei megbocsáttatnak neki, mert felette nagy szeretettel bir. Ha ki pedig kevés bocsánatot nyer, jele, hogy kevés szeretettel bir! Mondá pedig az asszonynak: Megbocsáttatnak bűneid. És kezdének az együtt letelepedettek mondani magukban: Kicsoda ez, a' ki még a' bünöket is megbocsátja? Mondá pedig az asszonynak: A' te hited megszabaditott téged, menj el békével.

Szent Jakab apostol napján.

Leczke. Sz. Pál' Kor. I. lev. 4. r. 9. v. — 15-ig.

Atyámfiai! Vélem, hogy az Isten minket apostolokat legalábbvalóknak, és mint halálra ítélt embereket kiállitott; mivel a' világnak, angyaloknak, embernek nézőjátéka lettünk. Mi bolondok vagyunk Krisztusért: ti pedig okosok a' Krisztusban: mi erőtlenek vagyunk, ti pedig erősek; ti tiszteltettek, mi megvettetünk. Mind ez ideig éhezünk, és szomjazunk és ruhátlanok vagyunk, és arczul verettetünk, és ide 's tova bujdosunk; és tulajdon kezeinkkel dolgozván, munkálkodunk. Szidalmaztatván jót kivánunk; üldözést szenvedvén, azt békeségesen türjük; káromoltatván esenkedünk; egész mostanig ollyanoknak tartatunk: mintha a' világnak söpreje mindenek' szemete volnánk. Nem azért irom ezeket: hogy megszégyenitselek benneteket; hanem, hogy mint szerelmes fiaimat intselek titeket. Mert, ha tizezer tanitótok volna is a' Krisz-

tus' vallásában, mindazáltal nincsenek sok atyáitok; hanem a' Jézus Krisztus' evangeliumának hirdetése által én szültelek titeket.

Evangelium. Sz. Máté' 20. r. 20. v. — 23-ig.

Az időben járula Jézushoz a' Zebedeus' fiainak anyjok fiaival együtt, és térdre leesék, hogy kérne valamit tőle. Ki mondá neki: mit akarsz? Felele neki parancsoljad: hogy ezen két fiam a' te országodban egyik jobb kezed felől, a' másik balkezed felől üljön. Felelvén pedig Jézus, mondá: Nem tudjátok mit kértek. Megihatjátok-e a' pohárt, mellyet én meginni fogok? mondának neki: Megihatjuk. Felelé nekik: Az én poharamat ugyan megisszátok: de a' jobb vagy bal kezem felől való ülést nem enyém rendelni nektek, hanem kiknek az én Atyámtól keszittetett.

Szent Anna asszony' napján.

Leczke. Példa-beszédek' könyv. 31. rész 10. v. — 31-ig.

Jeles erkölcsü asszonyt ki talál? becsesebb az sokkal a' messziről és utolsó határokról hozott gyöngyöknél. Bizik benne férjének szive, és nyereség nélkül soha nem fog szükölködni; jót teszen férjének, és nem roszat életének minden napjaiban. Gyapjat és lent keres, és gyors kezekkel munkálkodik. Ollyan mint a' kereskedő' hajója, messziről hozván élelmet. Felkel, midőn még éjjel vagyon, és kiosztogatja háza' népének az élést, és részletöket szolgálóinak. Szántóföldről gondoskodik, és megszerzi azt; kezeinek szerzeményeiből szőlőt ültet. Szorosan felövedzi ágyékit, és megerősiti karjait. Látja örömtelve: hogy munkás foglalatoskodása hasznot hajt; éjjel sem aluszik el világa. Kezét kinyujtja a' guzsalyra, 's ujjaival az orsót fogja. Megnyitja tenyereit nyujt a' nyomorultnak; és kiterjesztvén kezét ad a' szegénynek. Nem félti háza népet a' hó' hidegétől, mert egész háza' népe kétszeresbe öltözködhetik. Becses szőnyegeket készit magának; bibor és bársony

az ő öltözete. Különös tekintetre méltatik a' kapukban férje is, midőn egybeül az ország' nagyaival. Alsó köntöst készit, és eladja: övet is csinál, és a' kereskedőnek elárulja. Erősség és ékesség az ő öltözete: azért mosolyogva várja a' jövendő napot. Bölcsen szól, midőn megnyitja száját, és a' kegyesség' törvénye hangzik nyelvéről, ömlik ajakiról. Szorgalmasan ügyel mindenre, a' mi előadja magát házában: és a' hivalkodás' kenyerét nem eszi. Felnőnek fiai, és boldognak mondják; férje is dicséri őtet, mondván: Sok jóerkölcsü és gazdagságot gyüjtő asszony vagyon: de te valamennyit felülmulod. Álnok a' kellem, hiu a' szépség; a' melly asszony Istent féli, az dicséretes. Adjatok neki kezeinek szerzeményéből; és öntettei magasztalják őtet a' kapukban.

Evangelium. Sz. Máté' 13. r. 44. v. — 52-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Hasonló mennyeknek országa a' mezőben elrejtett kincshez, melylyet az azt megtaláló ember eltitkol, és azon való örömében elmenvén eladja minden vagyonát, és megveszi azon mezőt. Ismét hasonló mennyeknek országa jó gyöngyök után járó kereskedő emberhez; ki nagy becsü gyöngyre találván elmene, és mindenét eladá, a' mivel bir vala, és megvevé azt. Ismét hasonló mennyeknek országa a' tengerbe bocsátott és mindenféle halakat befogó gyalomhoz; mellyet, minekutána megtelt, a' halászok kivonván, és a' part mellett leülvén kiválaszták a' jókat az edényekbe, a' roszakat pedig elveték. Igy leszen a' világ végezetén. Kimennek az angyalok, és elválasztván a' gonoszokat az igazaktól, tüzes kemenczébe vetik őket; ott leszen sirás és fogak' csikorgatása. Értettétek-e mindezeket? felelének neki: Értettük. Mondá nekik: annakokáért minden irástudó, ki mennyeknek országában oktattatott, hasonló egy cselédes emberhez, ki kincses boltjából ujakat és ókat hoz elő.

Urszine' változása' napján.

Leczke. Sz. Péter' I. lev. 1. r. 16. — 19-ig.

Szerelmesim! Mert nem elmés költeményeket követvén hirdettük néktek a' mi urunk Jézus Krisztusnak hatalmát és megjelenését, hanem mint az ő felségének szemlélői. Tudniillik, az Atya Istentől méltósággal is dicsőséggel felékesittetvén, a' nagy felségü dicsőségből illyen szózat szállott le hozzá: Ez az én szeretett Fiam, kiben nékem teljes megelégedésem vagyon, őtet hallgassátok! Melly mennyből eredett szózatot mi hallottunk, kik vele valánk a' szent helyen. Ezenkivül vagyon igen erős, nyomos bizonyságunk a' próféták' beszédeiben is, mellyeket, ha figyelmesen vizsgáltok, helyesen cselekszitek: mert hasonlók a' sötétes helyen világoskodó szövétnekhez, mig a' nap felvilágosodik, és mintegy hajnalcsillag támad szivetekben.

Evangelium ugyanaz, melly böjt második vasárnap olvastatott. (34. lapon.)

Szent Lőrincz vértanu napján.

Leczke. Sz. Pál' Kor. II. lev. 9. r. 6. v. — 10-ig.

Atyámfiai! A' ki szüken vet, szüken is arat; és a' ki bőven vet, bőven is arat. Kiki azt, a' mit előre szivében a' végre szánt, adja által; de csak ne kedvetlenséggel vagy mintegy kényszeritésből: mert a' jókedvü adakozót szereti az Isten. Az Isten pedig az ő hatalmassága szerint megcselekedheti: hogy a' ti jó kedvetekből származott adakozástok böséges haszonnal ti reátok visszatérjen ugy: hogy necsak mindenekben mindenkor teljes elégségtek légyen, hanem még bővelkedjetek is különféle jótéteményeknek gyakorlására. Mint meg vagyon irva: Osztogatott és adott a' szegényeknek, az ő jótévősége soha ki nem fogy. A' ki pedig magot ad a' magvetőnek; az kenyeret is adjon eledelre, és sokasitsa meg a' ti vetéseket, és növelje meg a' ti jótevő bőkezüségtekben gyümölcseit.

Evangelium. Sz. Ján. 12. r. 24. v. — 26-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Bizony mondom néktek: ha a' földbe vetett buzamag meg nem hal, csak magában marad; de ha meghal, sok gyümölcsöt hoz. A' ki életét szereti, az elveszti azt; a' ki pedig életét gyülöli e' világon, az örökkévalóságra megőrzi azt. Ha ki nékem szolgál, engem kövessen; és a' hol én vagyok, ott lészen az én szolgám is: azt pedig, a' ki nékem szolgál, megtiszteli az én Atyám.

Nagy boldogasszony' napján.

Leczke. Bölcs Sir. 24. r. 11. v. — 20-ig.

A' nagyoknak és kicsinyeknek sziveiket erőmmel meghódoltatom; mind ezekben pedig keresék nyugodalmat magamnak, de csak az urnak örökségében maradok állandóan. Akkor parancsola és monda nekem a' mindenség' teremtője, ki engemet is teremte, 's az én sátoromban lakék, szólván hozzám: Jákobban lakozzál, Izrael legyen örökséged és választottaim között verj gyökeret. Kezdetben és örök idők előtt teremtetém és soha örökké meg nem szünöm; a' szent sátorban szolgálék előtte; Igy nyerék állandó lakást Szionban, nem különben nyugvóhelyet a' szent városban és uralkodást Jeruzsálemben. Gyökeret vertem egy jeles népben, melly Istennek öröksége 's a' szentek gyülekezetében vagyon lakásom. Magasra növelkedém; mint a' libani czedrus és mint a' cziprusfa a' Szion' hegyén; magasra emelkedem mint a' kádesi pálma és mint a' jerikói rózsabokor. Mint a' szép olajfa a' mezőkön és a' terebélyes platánfa a' viz' mentében az utczákon. Ugy illatozom, mint a' fahéj és a' jó szagu balzsam; kellemesen illatozom, mint a' legjobb mirha.

Evangelium. Sz. Luk. 10. r. 38. v. — 42-ig.

Az időben beméne Jézus egy faluba, a' hol őtet egy Mária nevű asszony házába befogadá. Ennek egy Mária nevezetü huga vala, ki az urnak lábainál ülvén hallgatja vala beszédét. Azonban Márta a' szolgálat miatt többfelé elfoglalva lévén, megálla és mondá: Uram nem gondolsz-e azzal, hogy hugom egyedül hágy engem szolgálni? mondjad tehát neki, hogy segitsen nékem. Felelvén pedig Jézus, mondá: Márta Márta, te szorgalmas vagy, és sok körül törődöl. Azonban egyre vagyon szükség. Mária a' jobb részt választotta, melly el nem vétetik tőle.

Sz. István hittanu, Magyarország' királya' napján.

Leczke. Bölcs Sirák' könyv. 31 r. 8. v. — 11-ig.

Boldog az a' gazdag, ki a' vétektől ment, ki az arany után nem fut, és pénzben, kincsekben bizodalmát nem helyezi! Kicsoda illyen? megdicsérjük azt; mert csodálatos dolgokat cselekedék életében. Ki a' gazdagság' kisértetei között is tökéletes maradt, örök dicsősége leszen annak; kinek alkalma levén vétkezni, nem vétkezék, roszat cselekedni, még is nem cselekvék. Azért javai bátorságban vannak Isten ótalma alatt, és a' szentek' gyülekezete hirdeti adakozásait.

Evangelium. Sz. Luk. 19. r. 12. v. — 26-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak e' példabeszédet: Egy főnemes ember, messze tartományba elutazék, hogy magának országot általvenne, 's azután visszatérne. Előhiván pedig tiz szolgáit, tiz girát eloszta közöttök azon meghagyással: kereskedjetek ezzel, mig visszatérek. Az ő országá-

nak lakosi ugyan gyülölék ötet; és azért követséget is küldének utána azon izenettel: nem akarjuk, hogy ez uralkodjék mi rajtunk. Azonban mégis az országot elfoglalá és visszatérvén parancsolá előhivatni azon szolgákat, kiknek pénzt ada által, hogy megtudná, kiki mennyi nyereséget szerzett légyen? Előálla pedig az első, mondván: Uram, a' te giráddal tiz girát nyerék. És mondá néki: örülj hiv szolgám, mivelhogy kevésben hiv valál, ezután lészen hatalmad tiz városon. A' második is eljöve, mondván: Uram! a' te giráddal öt girát szerzék. Ennek is mondá: te pedig fogsz gondot viselni öt városra. Egy másik is előálla, mondván: Uram! ihon a' te girád, melly nálam betakarva vala kezkenőmben. Mert félek tőled, tudván: hogy kemény ember vagy: ki azt is akarod felvenni, a' mit le nem tettél, és azt is akarod aratni, a' mit nem vetettél. Felele néki: tulajdon szádból itéllek meg téged gonosz szolga! tudád, hogy én kemény ember vagyok, ki azt is akarom felvenni, a' mit le nem tettem, és azt is akarom aratni, a' mit nem vetettem. Miért nem adád tehát pénzemet a' pénzváltó asztalra; hogy most visszatérvén, nyereséggel lehetett volna azt viszszakivánnom. És mondá az ott állóknak: vegyétek el tőle a' girát, és adjátok annak, a' kinek tiz girája vagyon. És mondának néki: Uram! már vagyon tiz girája. Épen azért, felele, mert mondom néktek: mindennek, a' kinek vagyon, adatik; attól pedig, a' kinek nincsen, az is elvétetik, a' mie vagyon.

Szent Bertalan apostol' napján.

Leczke. Sz. Pál' Kor. I. lev. 12. r. 27. v. — 30-ig.

Atyámfiai! Ti pedig a' Krisztus' teste vagytok, és részenként annak tagjai. Némellyeket pedig fölebb helyhezett Isten az

Anyaszentegyházban, először apostolokat, azután jövendőmondókat, harmadszor tanitókat, tovább ollyanokat, kik csodákat munkáljanak, betegeket a' nyert ajándék szerint gyógyitsanak, a' szükölködők' fölsegéléséről gondoskodjanak, elöljárók légyenek, idegen nyelveken szólni tudjanak, homályos beszédeket magyarázzanak. Valjon mindnyájan apostolok-e? avagy mindnyájan jövendőmondók-e? avagy mindnyájan birnak-e csodatévő erővel? valjon mindennek vagyon-e gyógyitásra való ajándéka? avagy mindnyájan szólnak-e különféle nyelveken? valjon mindnyájan értenek-e a' magyarázáshoz? Buzgólkodjatok pedig a' hasznosabb ajándékoknak gyakorlásában.

Evangelium. Sz. Luk. 6. r. 12. v. — 19-ig.

Az időben kiméne Jézus a' hegyre imádkozni, 's az egész éjet Istenhez való imádságban tölté. És megviradván, előhivá tanitványait, és választa tizenkettőt közülök, kiket apostoloknak is neveze. Simont, kit is Péternek neveze, 's Andrást, annak bátyját, Jakabot és Jánost, Filepet és Bertalant, Mátét és Tamást, Jakabot az Alfeus' fiát, és Simont, ki nevezteték buzgónak, Judást a' Jakab' atyjafiát, és az iskariotesi Judást, ki áruló vala. És lemenvén velök megálla a' mezős helyen, a' hol egybegyülve valának tanitványainak serege, és felette sok nép egész Judeából, Jeruzsálemből, Tirusnak és Szidonnak tengermelléki tartományából; kik jöttek vala, hogy hallgatnák őtet, és meggyógyitatnának az ő betegségeikből; azok is, kik a' tisztátalan lelkektől háborgattattak, megjelenének, és meggyógyulának. És az egész sokaság igyekszik vala őtet illetni; mert erő megyen ki vala belőle, és gyógyit vala mindeneket.

Szent Ágoston püspök és tanító' napján.

Leczke. Sz. Pál' Tim. II. lev. 4. r. 1. v. — 8-ig.

Szerelmesim! Igen kérlek téged az Istenre, 's a' mi Urunk' Jézus Krisztusra, a' ki megitéli az eleveneket és holtakat, midőn megjelenik országának felségével. Hirdessed az igét; utána légy mind alkalmas, mind alkalmatlan időben; feddj, dorgálj, ints minden szelidséggel és bölcsességgel. Mert olly idő fog következni, mellyben az igaz tudományt el nem szenvedik, hanem az ő tulajdon kivánságaik szerint viszketeg füleiknek kellemes tanitókat gyüjtenek magoknak; és az igazságtól hallásukat elforditván, a' mesékre térnek. Te pedig ébren vigyázz minden körülményekben; tűrd békeségesen a' viszontagságokat; szorgalmasan gyakorold a' vallásköztanitónak hivatalát; szolgálatodnak tökéletesen eleget tégy. Mert én immár áldoztatom, és az én kimulásomnak ideje közel vagyon. Harczomat helyesen kivívtam, futásomat elvégeztem, hitemet megtartottam. A' mi még hátra vagyon: eltétetett énnékem az igazságnak koszoruja, mellyet megad nékem az Ur, mint igaz biró, ama' napon; és pedig nem csak nékem, hanem mindazoknak is, kik örömmel várják az ő megjelenését.

Evangelium. Sz. Máté' 5. r. 13. v. — 19-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Ti vagytok a' föld' sava. Hogy ha a' só megizetlenül, mivel fog megsósittatni? semmire többé nem alkalmas, hanem hogy kivettessék, és eltapodtassék az emberektől. Ti vagytok a' világ' világossága. Nem rejtethetik el a' hegyen épittetett város. Gyertyát is nem azért gyujtanak, hogy a' véka alá, hanem hogy a' gyertyatartóra tegyék, hogy világoskodjék mindeneknek, a' kik a' házban vannak. Ugy fényljék a' ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőitsék Atyátokat, ki mennyekben vagyon. Ne véljétek, hogy a' törvénynek vagy

a' prófétáknak felbontására jelentem meg; nem jöttem felbontani, hanem betölteni. Mert bizony mondom nektek, előbb mulik el ég és föld, mintsem hogy egy betü vagy egy jegyecske szünjék meg a' törvényből, minekelőtte mindenek be nem teljesittetnek. Valaki azért felbontand egyet a' legkisebb parancsolatok közül, és e' szerint tanitandja az embereket, legkisebbnek fog hivatni mennyeknek országában; a' ki pedig azokat is cselekszi és tanitja, az nagynak fog hivatni mennyeknek országában.

Keresztelő szent János' fejvétele napján.

Leczke. Jerem. próf. 1. r. 17. v. — 19-ig.

A' napokban lett az Ur' igéje énhozzám, mondván: övezd fel ágyékidat, kelj fel, és mondd meg nekik mindazt, a' mit parancsolandok neked; ne félj tőlök, meg nem szégyenitlek téged előttök. Mert ime! én ma teszlek téged erős várossá, vasoszloppá 's érczfallá az egész országban Juda' királyi ellen, fejedelmi ellen, papjai ellen és a' föld népe ellen; vívnak ők téged, de meg nem győznek, mert én veled vagyok, mond az Ur, megszabaditásodra.

Evangelium. Sz. Márk' 6. r. 17. v. — 29-ig.

Az időben elküldvén Heródes embereit, megfogatá Jánost, és megkötözteté őtet a' tömlöczben Heródiásért, az ő atyjafiának Filepnek feleségeért, kit elvett vala magának feleségül. Mert inti vala János Heródest: Nem szabad néked magadnál tartanod atyádfia' feleségét. Heródiás pedig leselkedik vala utána, és meg akará őtet ölni, de nem teljesitheté. Mert Heródes tart vala Jánostól, tudván őtet, igaz és szent férfiunak lenni, és becsüli vala őtet és taná-

csa szerint sokat cselekszik vala, 's örömest hallgatja vala őtet. Azonban alkalmas nap adá elő magát. Heródes születése' napján vendégséget szerze a' nemzet' nagyjainak és az ezredeseknek, és a' Galileai főembereknek; és mikor bement volna a' Heródiás' leánya, és tánczolt volna, megtetszék Heródesnek és az együtt letelepedetteknek; azért mondá a' király a' leánynak: Kérj tőlem, valamit akarsz, és megadom néked. És megesküvék néki: Valamit kérendesz, megadom néked, ha mindjárt országomnak felét is. Ki mikor kiment volna, mondá anyjának: Mit kérjek? Amaz pedig felelé: Keresztelő János' fejét. És nagy sietséggel szaladván a' királyhoz, kéré, mondván: Akarom, hogy mindjárt egy tálon nékem adjad keresztelő Jánosnak fejét. És megszomorodék a' király; mindazonáltal az esküvés és a' letelepedettek miatt nem akará őtet kedvetleniteni. Hanem elküldvén a' hóhért, parancsolá egy tálban felhozatni János' fejét. És elütteték feje a' tömlöczben. És hozaték feje egy tálban, és adaték az a' leánynak, és a' leány vivé anyjának. Mellyet meghallván tanitványai, eljövének, és elvivék testét, és azt koporsóba helyezték.

Őrző angyalok' napján.

Leczke. Mózes' II. Könyv. 23. r. 20. v. — 23-ig.

Ezt mondja az Ur Isten: Ime, én elküldöm angyalomat előtted, hogy az uton megőrizzen téged, és bevigyen a' helyre, melyet készitettem neked. Tiszteletben tartsd őtet, és hallgass az ő szavaira, és ne ellenkezzél vele, mert el nem nézi vétkedet, mivel az én nevem van ő benne. Hogyha hallgatsz szavaira, és megcselekszel mindent, a' mit mondok, ellensége leszek ellenségeidnek, és megrontom azokat, kik romlásodra törekednek. Mert előtted megyen az én angyalom.

Evangelium. Sz. Máté' 18. r. 1. v. — 10-ig.

Az időben járulának a' tanitványok Jézushoz, mondván: Kit állitasz nagyobbnak mennyeknek országában? És magához hiván Jézus egy kisdedet, közéjök állitá őtet, és igy szóla: Bizony mondom néktek: ha csak meg nem térendetek, és a' kisded gyermekekhez hasonlókká nem váltok, be nem mentek mennyeknek országába. Valaki tehát megalázza magát, mint ezen kisded: az nagyobb mennyeknek országában. És valaki gondviselése alá fogadand egy illyen kisdedet az én nevemben: engem fogad magához. Valaki pedig megbotránkoztat egyet e' kisdedek közül, kik én bennem hisznek: annak könnyebb lett volna állapota, ha egy malomkő köttetett volna nyakára, 's a' tengernek mélységébe elmerittetett volna. Jaj e' világnak a' botránkozások miatt! Mert kell ugyan botránkozásoknak történni: mindazonáltal jaj annak az embernek, ki által a' botránkozás okoztatik. Ha pedig kezed vagy lábad botránkoztat téged: vágd el azt, és vesd el magadtól; jobb neked félszegnek vagy sántának az életre bemenned, mint két kezed, vagy két lábad lévén, az örök tüzre vettetned. És ha szemed botránkoztat téged: vájd ki azt, és vesd el magadtól; jobb neked egy szemmel az életre bemenned, hogysem két szemmel lévén, a' gehennának tüzére vettetned. Vigyázatok, hogy meg ne vessetek valakit e' kisdedek közül! mert mondom nektek: hogy angyalaik mindenkor látják az én Atyámnak orczáját, ki mennyekben vagyon.

Kisasszony' napján.

Azon leczke 's evangelium olvastatik, melly boldogasszony fogantatása' napján. 127. l.

Boldogságos szűz Mária neve napján.

Leczke. Bölcs Sirák könyv. 24. r. 23. v. — 31-ig.

Kellemes illatot terjesztek, mint a' termékeny szőlőtő, virágaim szép és bő gyümölcsöt hoznak. Én a' tisztességes szeretetnek anyja vagyok. Nálam a' kegyelem, melly igazságra, jó erkölcsre vezérel, és a' boldog életnek reménységére juttat. Jőjetek hozzám mindnyájan, kik ohajtatok engem, és teljetek be gyümölcseimmel. Mert lelkem édesb a' méznél, és engem birni kellemetesebb a' szin- és lépesméznél. Emlékezetem örökre megmarad. Kik engemet esznek, még inkább éheznek, és kik isznak, tovább is szomjaznak. Ki reám figyelmez, meg nem szégyenül; kik akaratom szerint cselekesznek, nem vétkeznek; kik nekem világositanak: örök életet nyernek.

Evangelium ugyanaz, melly Gyümölcsoltó Boldogasszony' napján a' 136. lap.

Sz. kereszt' felmagasztalása napján.

Leczke: mint virágvasárnap, a' 39. lapon.

Evangelium. Sz. Ján. 12. r. 31. v. — 36-ig.

Az időben mondá Jézus a' zsidók seregének: Most hajtatik végre e' világ felett való itélet; most vettetik ki e' világnak fejedelme. 'S én, ha felmagasztaltatom a' földről, mindeneket magamhoz vonzok. Ezt pedig mondja vala, jelentvén: minémü halállal fogna meghalni. Felele néki a' sereg: Mi azt hallók a' törvényből, hogy a' Krisztus mindörökké megmarad; tehát miképpen mondhatod te: hogy szükség az Ember Fiának felmagasztaltatnia? kicsoda ez az ember' Fia? Mondá tehát nékik Jézus: Még egy kevés ideig a' világosság veletek vagyon. Járjatok, mig

világosságtok vagyon, hogy a' sötétség titeket el ne lepjen; mert a' ki sötétben jár, nem tudja, hová mégyen. Mig világosságtok vagyon, higyjetek a' világosságban: hogy a' világosság' fiai legyetek.

Sz. Máté apost. és evangelista napján.

Leczke: mint Sz. Márk evang. napján. 137. lapon.

Evangelium. Sz. Máté' 9. r. 9. v. — 13-ig.

z időben láta Jézus egy Máté nevü embert a' vámon ülni, és megszólitá őtet, mondván: Kövess engem; és felkelvén, követé őtet. És lőn, mikor letelepedék ő a' házban lakozáshoz, ime, sok adószedők és bünösök odagyülekezvén, letelepedének Jézussal és tanitványaival. Ezt látván a' farizeusok, mondának tanitványainak: miért eszik tanitótok adószedőkkel és bünösökkel? Hallván pedig ezt Jézus, mondá: Nem az egészségeseknek szükséges az orvos, hanem a' betegeknek. Elmenvén azért, tanuljátok meg, mit teszen: Irgalmasságot akarok, és nem áldozatot? mert nem igazakat, hanem bünösöket jöttem hivni.

Sz. Mihály arkangyal napján.

Leczke. Sz. Ján. Tit. jel. 1. r. 1. v. — 5-ig.

A' Jézus Krisztustól való kijelentés, mellyet reá bizott Isten, hogy szolgáinak a' kevés idő mulva bekövetkezendő történetek tudtokra adassanak; ő pedig nyilatkoztatá az ő szolgájának, Jánosnak, angyalát küldvén hozzá. A' ki bizonyságot tőn az Isten' igéjéről, és tanubizonysága Jézus Krisztusnak mindazok felől, a' miket látott. Boldogok, a' kik olvassák, és kik hallják e' jövendölésnek igéit, és megtartják azokat, mellyek abban feljegyeztettek; mert azoknak ideje közel vagyon.

János Ázsiában lévő hét gyülekezeteknek, néktek, kegyelmet és békeséget kiván attól, a' ki vagyon, és a' ki volt, és a' ki eljövendő, 's az ő fejedelemszékének szine előtt tisztelkedő hét lélektől. És a' Jézus Krisztustól, ki ama' hiv tanubizonyság, elsőszülött a' meghaltak közül, és a' földi királyoknak fejedelme, ki minket szeretett, és megmosott minket bűneinktől az ő vére által.

Evangelium: a' mint Őrző angyalok' napján, 157. lapon.

Sz. Simon és Judás apost. napján.

Leczke. Sz. Pál' Efez. 4. r. 7. v. — 13-ig.

Atyámfiai! Kinekkinek pedig adatott kegyelem a' Krisztustól származó ajándékozásnak mértéke szerint. Azért mondatik az irásban: Felmenvén a' magasságba, fogva vivé a' fogságot, ajándékokat osztogata az embereknek. Az pedig, hogy ő felment, mire mutat egyébre, ha nem arra: hogy előbb leszállott volt a' földnek alsó részeire. Ugy vagyon, az, a' ki alászállott vala, ugyanaz, a' ki fel is ment, sokkal fölebb minden egeknél: hogy mindeneket betöltene. 'S ő rendelt némellyeket ugyan apostolokat, némellyeket pedig prófétákat, némellyeket pedig evangelistákat, némellyeket pedig pásztorokat és tanitókat. A' keresztény hiveknek egy testbe való összefoglalása, a' szolgálatnak munkájára, a' Krisztus testének megépittetésére. Mig mindnyájan eljutunk a' hitnek és az Isten Fia ismeretének egyességére; mig tökéletes emberkort érünk a' Krisztus termete teljességének mértékéhez képest.

Evangelium. Sz. Ján. 15. r. 17. v. — 25-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Ezeket parancsolom néktek: hogy szeressétek egymást. Ha e' világ titeket gyülöl, gondoljátok meg: hogy engem előbb gyülölt, mint benneteket. Ha e' világból valók volnátok, a' világ, a' mi övé, szeretné azt; de mivelhogy nem e' világból valók vagytok,

hanem én választottalak ki titeket e' világból: azért gyülöl titeket e' világ. Emlékezzetek meg amaz igéimről, mellyeket én mondottam néktek: a' szolga nem nagyobb az uránál. Ha engem üldöztek, titeket is fognak üldözni; és, ha az én beszédemet megtartották, a' tiéteket is megtartják. De mindezeket az én nevem miatt követik el rajtatok; mert nem ismerik azt, a' ki engem küldött. Ha hozzájok nem jöttem volna, és nékik nem szólottam volna, vétkök nem volna; de most nincsen mivel menteniök bűnöket. A' ki engem gyülöl, az én Atyámat is gyülöli. Ha ollyan csodatételeket nem munkáltam volna közöttök, a' minőket senki más nem cselekedett, vétkök nem volna; most pedig szemlélték is azokat, mindazáltal mégis gyülölséggel viseltetnek mind irántam, mind Atyám iránt. Hogy beteljesedjék amaz az ő törvényökben feljegyzett mondás: ok nélkül gyülölének engem.

Minden szentek' napján.

Leczke. Sz. Ján. Tít. jel. 7. r. 2. v. — 12-ig.

A' napokban: Én, János, láték tovább más angyalt napkeletről feljőni, kinél vala az élő Istennek pecsétje, ki azon négy angyaloknak, kiknek hatalom adaték, hogy ártsanak a' földnek és tengernek, nagy fenszóval kiálta, mondván: Ne ártsatok sem a' földnek, sem a' tengernek, sem az élőfáknak: mig meg nem jegyezzük a' mi Istenünk' tisztelőit az ő homlokaikon. És hallám azoknak, kik megjegyeztettek, számát; száznegyvennégy ezeren jegyeztettek meg az Izrael népének minden nemzetségéből. Juda' nemzetségéből tizenkét ezeren, Ruben nemzetségből tizenkét ezeren, Gád nemzetségből tizenkét ezeren, Ászer nemzetségből tizenkét ezeren, Neftáli nemzetségből tizenkét ezeren, Manasse nemzetségből tizenkét ezeren, Simeon nemzetségből tizenkét ezeren, Lévi nemzetségből tizenkét ezeren, Iszszakár nemzetségből tizenkét ezeren, Zabulon nemzetségből tizenkét ezeren, József nemzetségből tizenkét ezeren, Benjámin nemzetségből tizenkét ezeren jegyezte-

ténck meg. Tovább szemlélödvén, ismét láték minden nemzetekből, nemzetségekből, népekből és nyelvekből megszámithatatlan nagy sereget a' fejedelemszék előtt, és a' báránynak szine előtt állani, hosszu fehér köntösökben felöltözve és pálmaágakat kézben tartván, és fenszóval kiáltnak vala: Dicsőitessék a' mi Istenünk, ki a' fejedelemszékben ül, és a' bárány! Az angyalok pedig mindnyájan a' fejedelemszéket, a' véneket, és a' négy állatlelkeket körülvévén, a' fejedelemszék előtt orczájokra borulának, és imádák az Istent, mondván: Ugy légyen! Dicséret, dicsőség, bölcsesség, hálaadás, tisztelet, hatalom és erősség légyen a' mi Istenünknek mindörökön örökké, Amen.

Evangelium. Sz. Máté' 5. r. 1. v. — 12-ig.

Az időben látván pedig Jézus a' sereget, felméne egy hegyre, és midőn leült volna, közelebb jövének hozzá tanitványai. És megnyitván száját, tanitja vala őket, mondván: Boldogok a' lelki szegények, mert övék mennyeknek országa. Boldogok a' szelidek, mert ők birják a' földet. Boldogok, a' kik sirnak, mert ők megvigasztaltatnak. Boldogok, a' kik éhezik és szomjazzák az igazságot, mert ők megelégittetnek. Boldogok az irgalmasak, mert ők irgalmasságot nyernek. Boldogok a' tiszta szivüek, mert ők meglátják az Istent. Boldogok a' békességesek, mert Isten fiainak hivatnak. Boldogok, a' kik üldözést szenvednek az igazságért, mert övék mennyeknek országa. Boldogok vagytok, midőn szidalmaznak és üldöznek titeket, és hazudván, minden gonoszt mondanak ellenetek én érettem; örüljetek és vigadjatok, mert a' ti jutalmatok bőséges mennyekben.

Meghalt hivek emlékezete' napján.

Leczke. Sz. Pál' Kor. I. lev. 15. r. 51. v. — 57-ig.

Atyámfiai! Ime, titkot mondok néktek: mindnyájan ugyan nem fogunk elaludni, és mégis mindnyájan el fogunk változni.

Nagy hirtelen, és egy pillanatban a' végső trombitaszóra (mert trombita fog akkor harsogni), a' holtak feltámadnak már rothadatlanok; de mi is elváltozunk. Mert ezen rothadandó testnek rothadatlanságba kell öltöznie; 's ezen halandó testnek halhatatlanságba kell felöltöznie. Minekutána pedig ezen romlandó test rothadatlanságba általöltözik, és ezen halandó test halhatatlanságba felöltözik; akkor beteljesedik ama' megiratott mondás: Elnyeletett a' halál véggyőzedelem által. Hol vagyon, halál, a' te fulánkod? hol vagyon, koporsó, a' te diadalmad? A' halálnak ugyan fulánkja a' vétek, a' vétseknek pedig hatalma a' törvényben. Az Istennek pedig hála légyen, ki nékünk győzedelmet adott a' mi Urunk Jézus Krisztus által.

Evangelium. Sz. Ján. 5. r. 25. v. — 29-ig.

Az időben mondá Jézus a' zsidók seregének: Bizony, bizony mondom néktek: hogy közelit az idő, sőt már most vagyon, mellyben a' meghaltak meghallják az Isten' Fiának szavát, és a' kik hallják, élnek. Mert miképpen az Atyának élete vagyon ő magában; azonképpen adta a' Fiunak is: hogy élete légyen ő magában. És hatalmat adott néki, hogy itéletet gyakoroljon: mivelhogy Embernek Fia. Ne csodáljátok ezt; mert eljő az idő, mellyben mindnyájan, a' kik a' koporsókban vannak, meghallják az Isten' Fiának szavát; és előjőnek, kik jókat cselekedtek, az életnek feltámadására.

Sz. Márton Püspök' napján.

Leczke. Bölcs Sirák' könyv. 44. r. 16. v. — 27-ig, és 45. r 3. v. — 8-ig, és 20-ik. v.

Ime! egy nagy pap, a' ki az ő napjaiban tetszett az Istennek, és igaznak találtatott, és a' haragnak idején békéltetéssé lett. Nem találtatott hasonló hozzája, ki megtartotta a' Felségesnek törvényét. Azért esküvéssel adott néki dicsőséget az ő nemzetségében. Minden nemzetségek' áldását neki adta az

Ur, és az ő szövetségét megerősitette a' fején. Megismerte őtet az ő áldásiban, megtartotta néki az ő irgalmasságát, és kedvet talált az Urnak szemei előtt.

Megdicsőitette őtet a' királyok' szine előtt, és a' tiszteletkoronáját adta néki. Örök szövetséget azért szerzett vele, és néki adta a' népnek papságát, és megboldogitotta őtet dicsőséggel. Hogy ő viselné a' papságot, és megáldaná az ő népét az ő nevében, 's jó illatú füstöléssel áldozatot tenne az Istennek.

Evangelium. Sz. Luk. 11. r. 33. v. — 36-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: A' ki gyertyát gyujt, nem helyezi azt rejtekbe, sem véka alá, hanem a' gyertyatartóra; hogy a' bemenők a' világosságot lássák. A' testnek szövétneke a' szem; ha tehát szemed együgyü leend, egész tested világos lészen: ellenben, ha szemed álnok leend, egész tested sötétes lészen. Meglásd azért, hogy a' világosság, melly benned vagyon, sötétséggé ne váljék. Ha tehát egész tested világos, nem lévén abban semmi sötétes rész: akkor merő világosság lészesz ugy, mint mikor az égő szövétnek fénylésével megvilágosit téged.

Sz. Leopold hittanu' napján.

Azon leczke és evangelium olvastatik, melly szent István Magyarország királya' napján. (152. lapon).

Boldogasszony bemutatása' napján.

Leczke. Bölcs Sirák' könyv. 24. r. 14. v. — 16-ig.

Én kezdetben és örök idők előtt teremtetém, és soha örökké meg nem szünöm; a' szent sátorban szolgálék előtte; igy nyerék állandó lakást Sionban, nemkülönben nyugvóhelyet a'

szent városban, és uralkodást Jeruzsálemben. Gyökeret vertem egy jeles népben, melly Istenemnek öröksége, 's a' szentek' gyülekezetében vagyon lakásom.

Evangelium. Sz. Luk. 11. r. 27. v. — 28-ig.

Az időben szólván Jézus a' seregeknek, felemelvén szavát egy asszony a' seregből, mondá néki: Boldog a' méh, melly téged hordozott, és az emlők, mellyeket szoptál. Ő pedig felele: Sőt inkább boldogok, a' kik az Isten' igéjét hallgatják, és azt megtartják.

Szűz sz. Katalin vértanu' napján.

Leczke. Bölcs Sirák' könyv. 51. r. 1. v. — 12-ig.

Dicsérlek téged Uram, királyom! magasztallak tégedet, megtartó Istenemet! Hálát adok Felségednek, mert segitőm és oltalmazóm valál. Megmentettél a' veszedelemtől, a' hamis nyelv' tőreitől, a' hazugságot szólók' rágalmazásitól, és vádolóim ellen segitőm valál. Felséged irgalmasságának sokasága szerint megszabaditottál az orditó oroszlánoktól, mellyek el akarának engem nyelni. Azoknak kezeiből, kik életem után leselkedtek, a' sulyos nyomoruságoktól, mellyek körülvőnek engem. A' fojtó lángtól, melly körülvőn, hogy a' tüz' közepén össze nem égtem. A' pokol' mélységes fenekétől, a' mocskolódó nyelvtől, a' hazug beszédektől, az igazságtalan királytól, az álnok nyelvtől. Lelkem mindhalálig dicséri az Urat; mert közel valék már a' halálhoz, körülvétettem mindenfelől, és nem vala, ki segitsen rajtam. Nézegettem az emberi segedelem után, de nem vala. Akkor emlékezém irgalmasságodra, Uram! és azokra, miket eleitől fogva cselekedél. Kimented ugyanis a' benned bizókat, és a' pogányok' kezéből kiszabaditod őket.

Evangelium. Sz. Máté' 25. r. 1. v. — 13-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Hasonló mennyeknek országa a' tiz szűzhez: kik lámpáikat vivén a' vőlegénynek és menyasszonynak elébjök menének. Valának pedig közülök öt esztelenek és öt bölcsek. De az öt esztelenek vévén lámpájokat, nem hozának olajt magukkal: A' bölcsek pedig lámpájukkal együtt olajt is hozának edényökben. Késvén pedig a' vőlegény, szunnyadozának mindnyájan, és aluvának. Éjfélkor pedig kiáltás lőn: ime, a' vőlegény jő! menjetek ki eléje. Akkor mind felkelének ama' szüzek, és felkésziték lámpáikat. Az esztelenek pedig mondának a' bölcseknek: adjatok nekünk olajtokból; mert lámpáink elalusznak. Felelének a' bölcsek, mondván: hogy netalán sem nékünk, sem néktek elégséges ne légyen: eredjetek inkább az árusokhoz, és vegyetek magatoknak. Azalatt pedig, mig venni oda járának, megjöve a' vőlegény; és a' kik készek valának, bemenének vele a' menyegzőre, és bezaráték az ajtó. Végre pedig megjelenének a' többi szüzek is, mondván: Uram! Uram! nyisd meg az ajtót nékünk. De ő felelvén, mondá: Bizony mondom néktek, nem ismerlek titeket. Vigyázzatok azért: mert nem tudjátok sem a' napot, sem az órát.

Szentek ünnepe' napjain közönségesen.

Egy sz. vértanu' és püspök' napján.

Leczke. Sz. Jakab' lev. 1. r. 12. v. — 18-ig.

Szerelmesim! Boldog ember, ki a' kisértetet meggyözi; mert állhatatossága megbizonyodván, elnyeri az életnek jutalomkoszorúját, mellyet Isten azoknak igért, kik ötet szeretik. Senki ne mondja, midön kisértetik; mert Isten roszra, valamint nem ingereltethetik, ugy nem is ingerel senkit. Hanem kiki tulajdon rendetlen kivánságától elvonatik, és megcsalatik. Azután a' rosz kivánság megfoganván a' bünt, az elkövetett bün pedig nemzi a' halált; ne tévelyegjetek, szerelmes atyámfiai! Minden jó adomány, és minden tökéletes ajándék onnét fölülről, a' világosságnak Atyjától, száll alá; kiben nincsen helye sem a' változásnak, sem a' változandóság árnyékának. A' ki szabadakarat szerint ujjászült bennünket az igazság' tudománya által: hogy boldog teremtményeinek valamelly első zsengéi lennénk.

Evangelium. Sz. Luk. 14. r. 26. v. — 33-ig.

Az időben mondá Jézus a' seregeknek: Ha valaki én hozzám jő, de nem kész megválni atyjától és anyjától, és feleségétől, és gyermekeitől, férfi- és leánytestvéreitől, sőt még önnön életétől is: az nem lehet az én tanitványom. És a' ki nem hordozza önnön keresztét, és nem követ engem: az nem lehet az én tanitványom. Mert ugyanis, ha valaki közületek tornyot akarna épiteni, nem fogná-e előbb leülvén, a' szükséges költséget összeszámitani, hogy megtudhassa: légyen-e elég pénze az épitésnek bevégzésére? Nehogy, minekutána az alapot lerakta, az épületet be nem végezhetvén, mindnyájan, kik azt

látják, csufot üzzenek belőle, mondván: Ime, ezen ember is kezde épiteni, de nem vala tehetsége az épitést bevégezni. Avagy, ha valamelly fejedelem harczba indulni készül, hogy más fejedelemmel megütközzék; nem fog-e előbb leülvén a' felől tanácskozni: valljon lehet-e nékie, csak tizezer fegyveresei lévén, szembeszállani azzal, a' ki huszezeret vezet ellene? Egyébbként még távol lévén kénytelen lészen követséget küldeni, és békeségért fog esedezni. Azonképen tehát valaki közületek le nem mond mindenről, a' mit bir, nem lehet az én tanitványom.

Második Leczke.

Leczke. Sz. Pál' Kor. II. lev. 1. r. 3. v. — 7-ig.

Atyámfiai! Áldott légyen az Isten, és a' mi urunk' Jézus Krisztusnak Atyja, az irgalmasságnak Atyja, és minden vigasztalásnak Istene. A' ki minket minden háboruságunkban vigasztal; hogy mi is vigasztalhassuk azokat, kik különbféle nyomoruságban szenvednek azon vigasztalással: mellyel mi megvidámíttatunk Istentől. Mert valamint Krisztusért bő mértékben szenvedünk: ugy Krisztus által bő mértékben meg is vigasztaltatunk. De akár nyomorgattatunk, akár vigasztaltatunk, mint a' kettő a' ti vigasztalástok és üdvösségtek miatt történik; melly az által eszközöltetik: hogy ti is ugyanazon viszontagságokat állhatatosan türitek, mellyeket mi is szenvedünk. És ezen felőletek nyilatkoztatott reménységünk erős alapon épül, tudván: hogy valamint szenvedéseinkben részes társaink vagytok, ugy a' vigasztalásunkban is fogtok részesülni.

Evangelium. Sz. Máté' 16. r. 24. v. — 27-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Ha ki utánam akar jöni, tagadja meg ön magát, és vegye fel az ő keresztjét és kövessen engem. Mert valaki lelkét meg akarja tartani, elveszti azt; valaki pedig elvesztendi lelkét én érettem, megtalálja

azt. Ugyanis mit használ embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelkének kárát vallja? avagy micsoda váltságot foghat adni ember az ő lelkéért? Már pedig az Embernek Fia eljövendő Atyjának dicsőségében az ő angyalaival: és akkor megfizet kinekkinek az ő cselekedetei szerint.

Egy szent vértanu' napján ki nem püspök.

Leczke. Bölcs. könyv. 10. r. 10. v. — 14-ig.

Az Ur igaz utakon hordozta az igazat, és megmutatta néki az Isten' országát, és a' szentek' ismeretére vezeté; szerencséltető őtet fáradságaiban és munkáiban boldogitá; ravasz nyomorgatói ellen védelmezé és meggazdagitá őtet. Ellenségeitől megőrizé, 's incselkedőitől megoltalmazá őtet; az erős harczban diadalmat ada neki, hogy megismeré az Isten' félelmét mindennél hatalmasabbnak lenni. Ez az eladott igazat el nem hagyá, hanem a' büntől megoltalmazá, 's együtt méne le vele a' verembe. A' fogságban sem hagyá el őtet, mig nem királyi pálczát adna neki, és hatalmat nyomorgatói ellen Meghazudtolá vádolóit, és örök dicsőséget szerze neki.

Evangelium. Sz. Máté' 10. r. 34. v. — 42-ig.

Az időben, mondá Jézus az ő tanitványinak: Ne véljétek, hogy nyugodalmat jöttem szerezni a' földnek: nem jöttem nyugodalmat szerezni hanem fegyvert. Mert jöttem: hogy elszakasszam az embert atyjától, és a' leányzót anyjától, és a' menyet napától; és az embernek ellenségei lesznek házi cselédjei. Valaki azért atyját vagy anyját inkább szereti hogy sem engem, nem méltó hozzám. És a' ki fel nem veszi keresztjét, és nem követ engem, nem méltó hozzám. A' ki életét megtalálja, elveszti azt: és a' ki elvesztendi életét én érettem, megtalálja azt. A' ki

titeket befogad, engem fogad, azt fogadja be, a' ki engem küldött. A' ki prófétát fogad be próféta' nevében, prófétának jutalmát veszi; és a' ki igazat fogad be igaznak nevében, igaznak jutalmát veszi. És valaki italt adand egynek e' legkisebbek közül, csak egy pohár hideg vizet tanitványnak nevében: bizony mondom nektek: el nem veszti jutalmát.

Második leczke.

Leczke. Sz. Pál' Tim. II. lev. 2. r. 8. v. — 10-ig. és 3. 10. v. — 12-ig.

Szerelmesem! Emlékezzél meg, hogy Jézus Krisztus, ki Dávid' maradéka, feltámadott a' halálból az én evangeliumom szerint. Mellyért mintegy gonosztévő nyomorgattatom mind a' bilincsekig; de azért az Isten' igéjének hirdetése nincsen megkötözve. Annakokáért mindeneket elszenvedek a' választottakért: hogy ők is elnyerjék az ur Jézus Krisztus által az örök mennyei dicsőséggel egybekötött üdvösséget.

Te pedig megértetted az én tanitásomat, életrendemet, igyekezetemet, hitemet, szelidségemet, szeretetemet, békeséges türésemet, üldözéseimet, szenvedéseimet, mellyek rajtam történtek Antiokiában, Ikoniumban, Lisztrában; minémü háboruságokat kell vala itt kiállanom? és mindenekből kiszabaditott engem az ur. Szinte így pedig fognak üldözést szenvedni mindnyájan, kik a' Jézus Krisztus' tanitása szerint ájtatosan élni iparkodnak.

Evangelium. Sz. Máté' 10. r. 26. v.— 32-ig.

Az időben, mondá Jézus az ő tanitványinak: Semmi nicsen ugy elfedezve, hogy ki ne nyilatkoztassék, és elrejtve, hogy meg ne tudassék. A' mit nektek sötétben mondok, beszéljétek el fényes nappal, és a' mit fülbesugva hallatok, hirdessétek a' fedelekről. És ne féljetek azoktól, kik a' testet megölik, de a' lelket meg nem ölhetik; hanem inkább

féljetek attól, a' ki mind a' lelket mind a' testet vetheti a' gehennára. Nemde két verebet egy filléren árulnak: és egy közülök nem esik le a' földre a' ti Atyátok nélkül. Sőt még a' ti fejetek hajszálai is mind megszámláltattak. Ne féljetek azért: Sok verebeknél becsesebbek vagytok ti. Valaki tehát rólam vallást teend az emberek előtt, én is magaménak vallom őtet az én Atyám előtt, ki mennyekben vagyon.

Harmadik Leczke.

Szerelmesim! Nagy örömnek tartsátok, midőn különféle kisértetekbe estek, tudván: hogy megtámadott hiteteknek megbizonyitása békeséges türést szül; az állhatatos béketürés pedig a' cselekedetet tökéletesiti: hogy tökéletesek, és minden fogyatkozás nélkül feddhetetlenek legyetek. Hogy ha valaki közületek bölcseség nélkül szükölködik, kérje azt Istentől; ki mindennek bőséggel, és szemrehányás nélkül osztogatja azt, és ennélfogva néki is megadja. Csak bizodalommal kérjen minden kételkedés nélkül; mert a' ki kételkedik, hasonló a' tengeri habhoz, mellyet a' szelek hányni vetni szoktak. Az ollyan ember tehát ne képzelje magának: hogy valamit nyerend az urtól. Az ingadozó lelkü ember minden utaiban állhatatlan. Az elnyomatott keresztény felmagasztalásával dicsekedjék. A' gazdag ellenben gondolja meg következhető megalázódását; mert veszendő, mint a' fünek virága. Mert valamint a' felkelt nap hévséggel szárasztja a' füvet, ugy, hogy annak virága lehull, és szinének ékessége elvész: hasonlóképen a' gazdag is törekedéseiben elfonyad. Boldog ember, ki a' kisértetet meggyőzi; mert állhatatossága megbizonyodván; elnyeri az életnek jutalomkoszorúját, mellyet Isten azoknak igért, kik őtet szeretik.

Evangelium mint fölebb, 171. lap.

Negyedik Leczke.

Szerelmesim! Örüljetek azon: hogy a' Krisztusnak szenvedéseiben részesek vagytok; hogy midőn az ő

felséges dicsősége kinyilatkoztatik, hasonlóképen nagy örömmel vigadhassatok. Hogyha szidalommal illettetek azért mivel a' Krisztus' tanitásához ragaszkodtok; boldogok vagytok! mert a' dicsőségnek és erőnek szerzője, az Isten' lelke, bennetek munkálkodik; kit amazok ugyan káromolnak, ti pedig dicsőitetek. Csak, hogy senki ne szenvedjen közületek mint gyilkos, vagy tolvaj, vagy gonosztévő, vagy idegen jószágnak megkivánója. Ha ki pedig mint keresztény szenved, ne szégyenelje, hanem dicsőitse Istent ezen ok miatt. Mert itt az idő, mellyben az Isten' házánál kezdődjék az ítélet. Ha pedig rajtunk a' kezdet, mint lészen azoknak végök, kik az evangeliumnak nem hisznek? és ha ártatlan is csak alig üdvözülhet; a' vallástalan és bünös hol fog megállhatni? ugyanazért azok is, kik Isten akaratából szenvednek, jóságos cselekedetek által ajánlják lelköket az igéreteiben hiv Teremtőnek.

Evangelium, mint Sz. Lőrincz vértanu napján 151 lapon.

Egy szent vértanu' napján husvéti időben.

Leczke, mint Sz. Fülöp és Jakab' napján a' 138. lapon.

Evangelium. Sz. Ján. 15. r. 1. v. — 7-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Én vagyok az igaz szőlőtő, 's az Atyám a' szőlőmüves. Minden szőlővesszőt, melly én rajtam gyümölcsöt nem hoz, lemetsz, és mindent, melly gyümölcsöt hoz, megtisztit, hogy több gyümölcsöt teremjen. Ti már megtisztitva vagytok a' beszédek által, mellyeket szólottam hozzátok. Maradjatok én bennem; én is megmaradok ti bennetek. Miképen a' szőlővesszö nem hozhat gyümölcsöt önnön magától, ha csak meg nem marad a' szőlőtőn; azonképen ti sem, ha csak

én bennem nem maradtok. Én vagyok a' szőlőtő, ti a' szőlővesszők; a' ki én bennem marad és a' kiben én maradok, az sok gyümölcsöt terem; mert nálam nélkül semmit nem cselekedhettek. Ha ki én bennem nem marad, kivettetik, mint a' lemetszett szőlővesszső, és megszárad, és öszveszedik azt, és a' tüzbe vetik, és el-ég. Ha én bennem maradtok, és az én igéim ti bennetek maradnak: valamit akartok, kérjetek, és meglészen néktek.

Több sz. vértanuk' napján husvéti időben.

Mind a' leczke, mind az az evangelium ugyanaz, melly sz. Florián' vértanu napján olvastatott a' 140. és 141. lapon.

Második Leczke.

Leczke. Sz. Ján. Tit. jel. 19. r. 1. — 9-ig.

A' napokban ugy tetszék nékem, mintha mennyben egy éneklő sokaságnak illyen szavat hallanám: Alleluja! Dicsőitsétek az Istent! a' mi urunknak Istenünknek győzedelme, dicsősége, tiszteletes felsége és hatalma nyilvánságossá lőn. Egyenesen és igazságosak az ő itéletvégzései, mellyek szerint megbüntette ama' nagy kurvát, ki paráznaságával a' földet megvesztegette; igy az ő tisztelőinek véréért is, az ontó kézből számon kivánván azt, boszut állott. És ujra éneklének: Alleluja! a' tüzbe borul, városnak füstje felmégyen mindörökön örökké. Erre a' huszonnégy vének és a' négy állatlelkek leborulának és imádák a' fejedelemszékben ülő Istent, mondván: Ugy légyen, Alleluja! A' fejedelemszékből is ez a' szózat hallaték: Dicsérjétek az Istent minden ő tisztelői, 's a' kik félitek őtet, kicsinyek és nagyok. Továbbá egy nagy sokaságnak szavához, sok vizek' zugásához és kemény mennydörgésekhez hasonló szózatot hallék, melly ezt mondá: Alleluja! mert uralkodik a' mi mindenható urunk Istenünk. Örvendezzünk, vigadjunk, tiszteletet tegyünk néki: mert közeli

a' báránynak menyegzője, kinek mátkája felékesité magát. Tiszta, fényes, fehér bíbor-köntös adaték néki: hogy abban felöltözzék. A' bíbor pedig jelenti a' szenteknek megigazulását. Akkor parancsolá nékem az angyal: Ird fel ezeket: Boldogok, kik a' báránynak menyegzői vendégségére hivatalosok.

Evangelium. Sz. Ján. 16. r. 20. v. — 22-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Bizony, bizony mondom néktek: hogy könnyeztek és sirtok ti, e' világ pedig vigadoz; azonban, ti ugyan szomorkodni fogtok, de a' ti szomoruságtok örömre fordul. Az asszonynak, midőn már a' szüléshez közelit, szomorusága vagyon, mivel bekövetkezék fájdalmai órája; de miután megszüli a' gyermeket, már többé nem emlékezik szorongatásairól azon öröm miatt: hogy ember születék a' világra. Hasonlóképen néktek is most ugyan szomoruságtok vagyon, de ismét meglátlak titeket; és örvendez szivetek, és örömetektől senki sem fog megfoszthatni benneteket.

Több sz. vértanuk' napján husvéti időn kivül.

Leczke. Bölcses. könyv. 3. r. 1. v. — 8-ig.

Az igazak lelkei pedig az Isten' kezében vannak, és nem illeti azokat semmi gyötrelem. Láttatnak az esztelenek' szemeikben meghalni, 's az ő kimulásuk nyomoruságnak itéltetik; és elveszésnek a' tőlünk lett elmenetelök; ők pedig békében vannak. Ha az emberek előtt kinokat szenvedtek is, az ő reménységök halhatatlansággal teljes. Kevéssé szorongattatván nagy jutalmat nyerének; mivel Isten őket megkisérté, és magához méltóknak találá. Mint aranyat a' kemenczében, megpróbálá őket, és kedvesen vevé, mint az égő áldozatot, és annak idejében lészen tekintet reájok. Fényleni fognak az igazak, midőn megjutalmaztatnak, és mint nádasban a' szikra, futkosnak. Ők

itélik a' nemzeteket, és uralkodnak a' népeken; és az urok országol örökké.

Evangelium. Sz. Luk. 21. r. 9. v. — 19-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Midőn pedig hallatok hadakat és lázadásokat, ne rettegjetek, mert szükség ugyan ezeknek előbb történni, de azért nem mindjárt következik a' végzet. Akkor folytatá: nemzet nemzet ellen, és ország ország ellen feltámad. Helyenként nagy földindulások lesznek, éhség és dögleletes nyavalyák fognak tapasztaltatni; de az égen is rettegtető tünemények és rendkivüli jelek fognak föltetszeni. Mindezek előtt pedig rátok vetik kezeiket, és üldöznek benneteket a' gyülekezetek, és őrizet alá átadván, a' fejedelmek és főtisztek elé vonván titeket az én nevemért. Történik pedig ez rajtatok, hogy bizonyságul szolgáljon. Azért jól jegyezzétek meg ezt magatoknak: hogy védelmezéstek felől előre nem kell gondolkodnotok. Mert én olly ékesszólást és bölcseséget adok néktek, mellyet meg nem czáfolhatnak, és meg nem akadályoztathatnak minden ti ellenkezőitek. Elárultattok pedig szüleitektől, atyátokfiaitól, rokonaitoktól, barátjaitoktól, sőt némellyeket közületek halállal is illetnek. És gyülöletesek lesztek mindenek előtt az én nevemért. Mindazáltal egy hajszál sem vész el fejetekről. A' ti békeséges türéstek által fogtok lelketekben megnyugtatást szerezni

Második Leczke.

Leczke. Bölcs. könyv. 5. r. 16. v. — 20-ig.

Az igazak pedig örökké élnek; az ő jutalmok az urnál, és gondviselésök a' Felségesnél. Azért veszik a' dicső országot és ékes koronát az urnak kezéből; mert jobb kezével fedezi, és szent karjával oltalmazza őket. Fegyvert ragad az ő buz-

gósága, és teremtményét felfegyverkezteti ellenségeí' megboszulására. Mellvas gyanánt igazságba öltözik, és bizonyos ítéletet teszen fel sisak helyett. Győzhetetlen paizsul veszi fel a' szentségét.

Evangelium. Sz. Luk. 6. r. 17. v. — 23-ig.

Az időben alájövén Jézus, megálla a' mezős helyen, a' hol egybegyülve valának tanitványinak serege, és felette sok nép egész Judeából, Jeruzsálemből, Tirusnak és Szidonnak tengermelléki tartományából; kik jöttek vala, hogy hallgatnák őtet, és meggyógyittatnának az ő betegségeikből; azok is, kik a' tisztátalan lelkektől háborgattattak, megjelenének, és meggyógyulának. És az egész sokaság igyekszik vala őtet illetni; mert erő megyen vala ki belőle, és gyógyit vala mindeneket. Ő pedig felemelvén szemeit, tanitványaira, igy szóla: Boldogok vagytok ti szegények, mert tietek az Isten' országa. Boldogok vagytok, kik most éheztek; mert meg fogtok elégittetni. Boldogok vagytok, kik most sirtok; mert nevetni fogtok. Boldogok lesztek, midőn gyülölnek titeket az emberek, és gyülekezeteikből kirekesztenek benneteket, és szidalmaznak titeket, és rágálmazzák neveteket, mint gonoszokét az Ember' Fia miatt. Örüljetek azon napon, és vigadjatok, mert ime, a' ti jutalmatok bőséges mennyben.

Harmadik Leczke.

Leczke. Sz. Pál' Zsid. 10. r. 32. v. — 38-ig.

Atyámfiai! Emlékezzetek csak vissza az elmult napokra, a' mellyekben megvilágosittatván, a' különféle szenvedésekkel sok viaskodást állottatok ki. Midőn egyfelől ugyan gyaláza-

tokkal és háboruságokkal terheltetvén, mindenek' szemeit magatokra vontátok; másfelől pedig az illyen nyomoruságos állapotban forgóknak résztvevő társai lettetek. Mert az én bilincseimen is szánakodtatok, és jószágtoknak elragadozását örömmel türtétek, tudván: hogy néktek becsesebb és állandóbb örökségtek vagyon mennyekben. El ne vessétek annakokáért a' ti bizodalmatokat, mellynek nagy jutalma vagyon. Mert szükséges néktek a' békességes türés: hogy az Isten' akaratát teljesitvén, az igéretet elvegyétek. Mert csak még egy kevés időnek kell elmulnia; 's a' ki eljövendő, eljő és nem késik. Az igaz ember pedig a' hit által él.

Evangelium. Sz. Máté 24. r. 3. v. — 13-ig.

Az időben ülvén Jézus az olajfáknak hegyén, jövének hozzá tanitványai, titkon kérdezvén: mondd meg nékünk, mikor lesznek ezek? és mi leszen jele eljövetelednek, és a' világ' végének? És felelvén Jézus, mondá nékik: Vigyázzatok, hogy valaki titeket el ne ámitson. Mert sokan fognak előállani az én nevemben, mondván: én vagyok a' Krisztus; és sokat eltévelyitnek. Hallatok hadakozásokat, és harczokkal való rémitéseket. De vigyázzatok, hogy meg ne háborodjatok! mert szükség ezeknek megtörténni, de még ez nem a' vége. Nemzet nemzet ellen, ország ország ellen támad, és több helyeken dögleletes betegségek és éhség és földrengések lesznek. Mindezek pedig csak kezdeti a' szenvedéseknek. Akkor gyötrelmekkel illetnek titeket, és megölnek közületek, és gyülöletesek lesztek minden nemzetek előtt az én nevemért. És akkor megbotránkoznak sokan, és egyik a' másikat elárulja, és gyülölni fogja. És sok hamis tanitók támadnak, és sokat elcsábitanak. És mivelhogy a' gonoszság felette nagy erőre kap, soknak szeretete meghül. A' ki pedig állhatatos marad mind végig, az fog üdvözülni.

Negyedik Leczke.

Leczke. Bölcses. könyv. 10. r. 17. v. — 20-ig.

Az igazaknak munkáik' jutalmát megszerzé, 's őket csodálatos utakon vezeté, nappal árnyékozójok, éjjel világító csillaguk lévén. Általvivé őket a' verestengeren, és általköltözteté őket a' sok vizeken. De azok' ellenségeit a' vizbe merité, őket pedig a' tenger' mélységéből kihozá. Azért elvivén az igazak az istentelenek' zsákmányait, éneklék, Uram! a' te szent nevedet, és a' te győzedelmes kezedet egyenlőképen dicsérék.

Evangelium, mint a' 163. lapon.

Ötödik Leczke.

Leczke. Sz. Pál' Róm. 5. r. 1. v. — 5-ig.

Atyámfiai! Megigazulván azért a' hit által, békeségünk vagyon Istennel, a' mi Urunk, Jézus Krisztus által. Ki által nyerénk hittel való szabad járulást is azon kegyelemhez, mellyben állunk, dicsekedvén az Isten dicsőségének reménységével. Nem csak ebben pedig, hanem dicsekszünk a' háborúságokban is, tudván: hogy a' háboruság békeséges türést szerez; a' türés pedig megkisértést, a' megkisértés pedig reménységet; a' reménység pedig meg nem szégyenit: mert az Istennek szeretete kiontatott a' mi szívünkben a' Szentlélek által, ki adatott nékünk.

Evangelium. Sz. Luk. 11. r. 47. v. — 51-ig.

Az időben mondá Jézus az irástudóknak és farizeusoknak: Jaj nektek, kik azon prófétáknak, kiket atyáitok megöltek, sirboltjaikat megépititek. Valójában bizonyitjátok, hogy helybehagyjátok atyáitok' cselekedeteit, midőn azoknak, kiket ők megöltek, ti sirboltjaikat megépititek. Annakokáért igy szóla az Isten' bölcsesége is: küldök hozzájok prófétákat és

apostolokat, és azok közül némellyeket megölnek, másokat üldöznek. Hogy számon kéressék e' nemzetségtől minden próféták' vére, melly világteremtésétől fogva kiontaték. Ábelnek vérétől fogva egész Zakariásnak, ki az oltár és templom között megöleték, véréig. Ujra mondom néktek: e' nemzetségtől fog az előkivántatni.

Hatodik Leczke.

Ugyanaz, melly pünkösd után negyédik vasárnap olvastatott a' 99. lapon.

Evangelium. Sz. Luk. 12. r. 1. v. — 8-ig.

z időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Ójátok magatokat a' farizeusok kovászától, melly a' képmutatás: Mert semmi nincsen ugy elfedezve, hogy ki ne nyilatkoztassék. Annakokáért, a' miket éjjel sötétben mondatok, azok fényes nappal fognak hallatni; és a' miket a' falak között fülbe sugdostak, azok a' héjazatokról fognak hirdettetni. Mondom pedig néktek, barátimnak: meg ne rettenjetek azoktól, kik a' testet megölhetik ugyan, de azután többé semmit nem árthatnak. Megmutatom pedig néktek, kitől féljetek. Féljetek attól, ki, minekutána a' testet megöli, még vagyon hatalma a' gehennára való kárhoztatással is büntetni. Ettől, mondom nektek, ettől féljetek. Nemde, nem öt veréb két filléren vétetik-e? 's egy közülök nincsen elfelejtve Isten előtt. De még fejetek' hajszálai is mind meg vannak számlálva. Ne féljetek azért; sok verebeknél becsesebbek vagytok ti. Mondom pedig néktek: valaki rólam vallást tészen az emberek előtt, azt az Ember' Fia is magáénak fogja vallani az Isten' angyalai előtt.

Hetedik Leczke.

Leczke. Lásd a' böjt első vasárnap. (32. lap.)

Evangelium. Lásd a' mind. Szentek' napján lévőt a' 163. lapon.

Nyolczadik Leczke.

Leczke: valamint Sz. Fábián és Sebestyén' napján. 129. lapon.

Evangelium. Lásd a' 134. lapon.

Kilenczedik Leczke.

Leczke. Sz. Ján. Tit. jel. 7. r. 13. v. — 17-ig.

A' napokban megszólíta egy a' vének közül, és kérdezé tőlem: Mit vélsz: ezek, kik hosszu fehér köntösben felöltözve vannak, kicsodák, és honnan jöttek? Kinek felelék: Uram! te tudod. Ő pedig mondá nékem: Ezek nagy nyomoruságból jöttek, és köntöseiket a' bárány' vérében megmosták és megfehéritették. Annakokáért vannak az Istennek fejedelemszéke előtt, és éjjel-nappal tisztelik ötet az ő templomában, és a' fejedelemszéken ülő jelenlétével örvendezteti őket. Nem éheznek, se nem szomjaznak többé, sem a' nap, sem egyébb hévség nem égeti őket. Mert a' fejedelemszék körének közepén lévő bárány legelteti őket, és az Isten minden könyhullást az ő szemeikről letöröl.

Evangelium. Sz. Luk. 10. r. 16. v. — 20-ig.

z időben mondá Jézus az ő tanitványinak: A' ki titeket hallgat, engem hallgat; és a' ki titeket megvet, engem vet meg; — a' ki pedig engem megvet, azt veti meg, a' ki engem küldött. Örömmel pedig megtelve térének vissza a' hetven tanitványok, mondván: Uram, az ördögök is engedelmeskednek nékünk a' te nevedben. Ő pedig

mondá nekik: Látám a' sátánt hullani, mint a' villámot az égből. Ime, hatalmat adok néktek a' kigyóknak és skorpióknak megtapodására, 's az ellenségnek erején; és nem fog néktek árthatni semmi: Mindazáltal ne azon örüljetek, hogy a' lelkek engedelmeskednek néktek; hanem inkább örüljetek azon, hogy neveitek feljegyezve vannak mennyekben.

Egy sz. püspök és hittanu' napján.

Leczke. Mint sz. Márton püspök' napján. 164. lapon.

Evangelium. Sz. Máté' 25. r. 14. v. — 23-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak e' példabeszédet: Egy ember messze elutazni akarván, előhivá szolgáit és kezökbe adá javait. És az egyiknek ada öt talentomot, a' másiknak pedig kettőt, a' harmadiknak pedig egyet, mindeniknek tulajdon ügyességéhez képest, és tüstént utnak indula. Elmenvén pedig, a' ki öt talentomot vőn, kereskedék azokkal, és más ötöt nyere. Hasonlóképen az is, a' ki kettőt vőn, más kettőt nyere. A' ki pedig egyet vőn; elmenvén, a' földbe elásá 's elrejté ura' pénzét. Sok idő mulva pedig megjöve azon szolgák' ura, és számot vete velök. És előállván a' ki öt talentomot kapott vala, más öt talentomot mutata be, mondván: uram! öt talentomot adtál kezembe, imhol más öt talentomot nyerék felül rajta. Felelé néki ura: élj jó és hiv szolgám! mivel hogy kevésben hiv valál, sokat bizok reád; menj be urad örömébe. Előlépett pedig az is, a' ki két talentomot nyert vala, és mondá: uram! két talentomot adál nékem, imhol más kettőt nyerék azon. Felele néki

ura: élj jó és hiv szolga! mivelhogy kevésben hiv valál, sokat bizok reád; menj be urad' örömébe.

Második Leczke.

A Leczke. Sz. Pál' Zsid. 7. r. 23. v. — 27-ig.

Atyámfiai! Többen lőnek papok; mivel a' testi halál egyikének sem engedé, hogy állandóan viselhetné a' papi hivatalt; ennek pedig, mivelhogy örökké megmarad, örökkétartó papsága vagyon. Azért üdvözítheti is örökké azokat, a' kik ő általa Istenhez járulnak: mindenkor élvén, hogy miérettünk esedezzék. Mert illyen főpapra vala szükségünk; a' ki szent, ártatlan, szeplő nélkül való, a' bűnösöktől elkülönöztetett, az egeknél felségesebb lenne. Kinek nem szükséges naponkint, mint az ótörvényi papoknak, előbb a' maga vétkeiért áldozatokat bemutatni, azután a' népeiért; mert ezt a' népért egyszer minden időre cselekedte, önnön magát áldozatul bemutatván.

Evangelium. Sz. Máté' 24. r. 42. v. — 47-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Vigyázzatok tehát! mert nem tudjátok, melly időszakban legyen eljövendő Uratok. Azt pedig jegyezzétek meg magatoknak: hogy, ha tudná a' cselédes ember, melly órában fog eljőni a' tolvaj, bizonyára vigyázna, és nem hagyná azt berontani házába. Annakokáért ti is készen legyetek: mert a' melly órában nem vélitek, abban jelenik meg az Ember' Fia. Micsoda, véled, állapota lészen a' hiv és okos szolgának, kit ura háza' népének gondviselőjévé rendelt, hogy azoknak eledelt osztogasson szokott időben? Boldog az a' szolga, kit, mikor eljövend ura, ugy foglalatoskodni találand. Bizony mondom nektek, minden javainak gondviselőjévé rendeli őtet.

Harmadik Leczke.

A Leczke. Sz. Pál' Zsid. 5. r. 1. v. — 4-ig.

Atyámfiai! Mert minden főpap, a' ki emberek közül választatik, emberek képviselőjének rendeltetik az Istent illető tiszte-

letügyekben: hogy ajándékokat és áldozatokat mutasson be a' bűnökért. Kinek, hogy a' tudatlnokon és tévelygőkön szánakodjék, ösztönül szolgál gyarlósággal körülvétetett saját állapotja. Melly miatt kell neki valamint a' népért, ugy magáért is áldozni a' bűnökre nézve. De senki nem veszi magának a' tisztet; hanem csak az gyakorolja, a' ki hivatik Istentől, mint Áron.

Evangelium: mint a' 165. lapon.

Negyedik Leczke.

Leczke. Sz. Pál' Zsid. 13. r. 7. v. — 17-ig.

Atyámfiai! Emlékezzetek meg a' ti előttetek járókról, kik néktek az Isten' igéjét hirdették; kiknek, a' mint láttátok társalkodásuk' állhatatos végét, ugy kövessétek hitöket. Jézus Krisztus, a' mint tegnap és ma, ugy mindörökké is ugyanaz. Különböző 's ismeretlen tudomány által magatokat ide 's tova elragadtatni ne engedjétek; mert jobb a' kegyelem' tanitása által megerősíttetni szívünknek, mint az eledelekről szóló parancsolatok által, mellyek nem használtak azoknak, kik azok szerint jártak. Vagyon oltárunk, mellyről nem szabad enniök a' sátorhoz szolgálóknak. Mert a' melly állatoknak vérök bevitetik a' főpap által a' bűnért a' szentséges helyre, azoknak testök a' táboron kivül megégettetik. Minekokáért Jézus is, hogy tulajdon vére által megszentelné a' népet, a' kapun kivül szenvedett. Menjünk ki azért hozzája s' táboron kivül, az ő gyalázatát hordozván. Mert nincsen itt maradandó városunk, hanem jövendőt keresünk. Ő általa tehát mutassuk be Istennek szüntelen a' dicséretnek áldozatát, az ő nevéről vallásttévő ajakink' gyümölcsét. A' jótévőségről pedig, és az adakozásról meg ne feledkezzetek; mert az illyen áldozatok kedvesek Isten előtt. Engedelmeskedjetek elöljáróitoknak, és függjetek tőlök; mert ők felvigyáznak a' ti lelkeitekre, mint számadók: hogy örömmel cselekedjék, és nem nyögve; mert ez néktek nem használna.

Evangelium: mint fölebb 183. lapon.

Anyaszentegyház hittanitója' napján.

A' leczke és evangelium: mint a' 155. lapon.

Második Leczke.

Leczke. Bölcs Sirák' könyv. 39 r. 6. v. — 14-ig.

Az igaz az ő szivét hajnalkor teremtő istenéhez emeli 's a' Felséges szine előtt könyörög, Száját imádságra nyitja meg, és bünelért esedezik. Mert, ha a' nagy Isten akarandja: bölcseség' lelkével tölti meg őtet. Akkor mind záporesőt, ugy ö nti a' bölcseség' szavait, és imádságában magasztalja Istent. Isten igazgatja ennek szándékát és tudományát, és titkaira megtanitja őtet. Tanitás által teszi a bölcs nyilvánossá tudományát, és Isten' szövetségének törvényében helyezi dicsőségét. Sokan dicsérik az ő bölcseségét, és emlékezete soha meg nem szünik. Hire el nem enyészik és nevét emlegetik nemzetségről nemzetségre. Bölcseségét a nemzetek hirdetik, és dicséretét beszéli a gyülekezet.

Evangelium, mint a' 155. lapon.

Egy sz. hittanu' napján a' ki nem püspök.

Leczke. Bölcs Sirák' könyv. mint a' 152. lapon.

Evangelium. Sz. Luk. 12. r. 35. v. — 40-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Legyenek felövedzve ágyékaitok, és égő szövétnekek kezeitekben; hasonlók legyetek ama' cselédekhez, kik a' lakadalomból visszajövendő urokra várakoznak: hogy, mihelyt megérkezik és zörget, tüstént az ajtót megnyissák néki. Boldogok azon szolgák, kiket az ur megérkezvén vigyázva találand; bizony mondom néktek: hogy körülövedzi magát, és letelepiti azokat, és körüljárván maga szolgál nékik. És ha a' második vigyázatkor, vagy a' harmadik vigyázatkor eljövend, és ugy találandja őket, boldogok azon szolgák. Azt pedig jegyezzétek meg magatoknak: ha a' cselédes ember tudná, melly órában je-

lenik meg a' tolvaj, bizonyosan ébren vigyázna, és kétségkivül nem engedne berontatni házába. Ti is tehát készen álljatok; mert a' melly órában nem gondolnátok, jő el az Ember' Fia.

Második Leczke.

Leczke. Sz. Pál' Kor. I. lev. 4. r. 9. v. — 14-ig.

Atyámfiai! Mi csudája lettünk a' világnak, és az angyaloknak, és az embereknek. Mi bolondok vagyunk Krisztusért: ti pedig okosak a' Krisztusban: mi erőtlenek vagyunk, ti pedig erősek; tiszteltettek, mi megvettetünk. Mi ez ideig éhezünk, és szomjuzunk, és ruhátlanok vagyunk, és arczul veretettünk, ide 's tova bujdosunk, és tulajdon kezeinkkel dolgozván, munkálkodunk. Szidalmaztatván jót kivánunk; üldözést szenvedve, azt békeségesen türjük; káromoltatván esenkedünk; egész mostanig ollyanoknak tartatunk: mintha a világnak söpreje, mindenek' szemete volnánk. Nem azért irom ezeket, hogy megszégyenitselek benneteket; hanem, hogy mint szerelmes fiaimat, intselek titeket.

Evangelium. Sz. Luk. 12. r. 32. v. — 34-ig.

Az időben mondá Jézus az ő tanitványinak: Ne félj kisded nyáj; mert tetszék Atyátoknak, hogy országot rendeljen néktek. Adjátok el a' mikkel birtok, és osztogassatok segedelmeket. Szerezzetek magatoknak erszényeket, mellyek meg nem avulnak: elfogyhatatlan kincset mennyben, a' hova a' tolvaj nem közelithet, a' hol a' moly nem árthat. Mert a' hol vagyon kincsetek, ott lészen szivetek is.

Harmadik Leczke.

Leczke. Sz. Pál' Filipp. 3. r. 7. v. — 12-ig.

Atyámfiai! A' ki nékem nyereséget hajtottak, Krisztus miatt károsaknak állitottam. Sőt bizony mindeneket kárnak is állitok

lenni az én uram' Jézus Krisztusnak fenséges megismerésé-hez képest: ki miatt minden vagyonomnak kárát vallottam, és azt ganéj gyanánt megvetem, csak hogy Krisztust megnyer-jem; hogy ő általa megigazultnak találtassam, nem az ó tör-vény megtartásából származó igazsággal, hanem azzal, melly a' Krisztusban való hit által nyeretik; amaz igazsággal, melly az Istentől a' hit által adatik. Hogy mindig tökéletesebben megismerjem őtet, és az ő feltámadásának hathatóságát, és az ő szenvedéseiben való részesülést; halálára nézve is hason-lítsak hozzá; hogy akármiképen a' holtaknak feltámadására juthassak; nem ugy vélekedem azonban magam felől: mintha már elvettem volna, a' mit ohajtok, avagy már tökéletes vol-nék: hanem arra törekedem, hogy azt valamiképen elérjem, a' mire Krisztus Jézustól is mintegy kézen fogva huzattam.

Evangelium, mint 152. lapon.

Szent Apát' napján.

Leczke mint sz. József' napján. 135. lap.
Evangelium, mint a' 132. lapon.

Egy sz. szűz és vértanu' napján.

Leczke 's evangelium, mint a' 166. és 167. lapon.

Második Leczke.

Leczke. Bölcs Sirák könyv. 51. r. 13. v. — 17-ig.

Uram, Istenem! Fölemeltem hozzád a' földről imádságomat és könyörögtem a' haláltól való szabadulásért. Segitségül hivám Istent, az én uramnak atyját, hogy el ne hagyjon nyo-moruságom' idején és segedelem nélkül ne maradjak, midőn a' kevélyek üldöznek. Dicsérem szüntelen Felségedet és magasztalom hálaadással; mert meghallgattaték könyörgésem. Megmentettél a' veszedelemtől, megtartottál a' szerencsétlen körülmények között. Azért adok hálát, dicsérlek tégedet és áldom az urat.

Evangelium, mint a' 149. lapon.

Egy sz. szűz. napján a' ki nem volt vértanu.

Leczke. Sz. Pál' Kor. II. lev. 10. r. 17. v. — 18-ig. és 11. r. 1. v. — 2-ig.

Atyámfiai! Valaki pedig dicsekedni akar, az urban dicsekedjék. Mert nem az érdemes a' dicséretre, a' ki maga magát ajánlja, hanem az a' kit az Isten ajánl.

Vajha eltürnétek egy kevés balgatagságomat; de tudom, lesztek is hozzám engedelemmel. Mert isteni buzgósággal szeretlek titeket; ki benneteket a' Krisztusnak mintegy férjnek eljegyeztelek: hogy ő hozzája titeket mintegy szeplőtelen szüzet vezethesselek.

Evangelium, mint 166. lapon.

Második Leczke.

Leczke. Sz. Pál' Kor. I. lev. 7. r. 25. v. — 34-ig.

Atyámfiai! A' szüzekről nincs parancsolatom az Urtól; hanem tanácsot adok azon hivséghez képest, mellyre engem az urtól nyert irgalmasság kötelez. Azt állitom tehát: hogy a' közelitő szükségnek okáért ez helyes, és e' szerint jó az embernek ugy szüzen maradni. Ha feleséghez vagy kötve, ne keress elválást; ellenben, ha szabad vagy feleségtől, ne keress feleséget. Ha mindazáltal feleséget veendesz is, azért nem vétkezel; és ha a' szüz férjhez menend, az által nem vétkezik. De testi bajokat mégis fognak az illyetén házasok tapasztalni; én pedig könnyiteni akarnék rajtatok. Azt mondom azért, atyámfiai: a' még hátra lévő idő rövid, mellyből következik: hogy a' kiknek feleségök vagyon is, ugy viseljék magukat, mint azok, kiknek nincsen; a' kik sirnak, ollyanok legyenek, mintha nem sirnának; a' kik örülnek, mintha nem örülnének; a' kik vesznek, mintha semmit nem birnának; és a' kik a' világi jókat használják, ugy viseljék magukat, mintha azokat nem használnák; mert e' világnak állapota mulandó. Akarnám pedig, hogy sulyos gondtól szabadok volnának. A' ki feleség

nélkül vagyon, inkább szorgalmatoskodhatik azok felől, mellyek az urat illetik, mellyek által az urnak jótetszését megnyerheti. Ellenben, a' kinek felesége vagyon, az világi gonddal is terheltetik, és feleségének is kedvét keresni iparkodik. Hasonló különbözés létezik a' házasasszony és szüz leány között. A' férj nélkül lévő azokról gondoskodik, mellyek az urat illetik, és főképen azon igyekszik: hogy mind testében, mind lelkében szent legyen. Ellenben a' férjnél lévő asszony világi gonddal is nyomatik, és férjének tetszeni igyekszik.

Evangelium mint a' 149. lapon.

Egy sz. nővértanu' napján, a' ki nem szüz.

Leczke. mint a' 166. lap. az evangelium pedig mint a' 149. lapon.

Egy sz. özvegyasszony' napján.

Leczke, mint a' 148. lapon, az evangelium pedig mint a' 149. lapon.

Második Leczke.

Sz. Pál' Timot. I. lev. 5. r. 3. v. — 10-ig.

Szerelmesim! Özvegyasszonyokra, kik valóságos elhagyatott özvegyek, viselj gondot. Hogyha pedig valamelly özvegyasszonynak gyermekei vagy unokái vannak; tanulja meg legelőször tulajdon háznépét igazgatni és még élő szülőinek viszonozni a' tőlük nyert szolgálatot; mert ez Isten előtt kedves cselekedet. A' világosan elhagyott özvegy bizzék Istenben, és éjjel nappal könyörgésekkel és imádságokkal foglalatoskodjék. A' melly pedig bujaságban él, még e' világon élvén, már a' meghalthoz hasonló. Ezt parancsoljad nékik: hogy fedhetetlenek legyenek. Ha ki pedig az övéire és főképen háznépére gondot nem visel; az illyen a' hitet megtagadja, sőt a' hitetlennél is alábbvaló. Az özvegyasszonyok közűl a' hivek szolgálatára ollyan választassék, a' ki hatvan

esztendőt fölülhaladott, és csak egy férjnek vala felesége; kiknek jó cselekedetei felől bizonysága vagyon; tudniillik: hogy gyermekeket növelt, jövevényeket szállásra befogadott, az utas hívek' lábait mosta, a' háboruságot szenvedőknek segitségül volt, hogy minden jó cselekedetekben gyakorolta magát.

Evangelium, mint a' 151. lapon.

Egyház napján.

Leczke. Sz. Ján. Tit. jel. 21. r. 2. v. — 5-ig.

A' napokban láttam a' szent várost, az uj Jeruzsálemet, mennyből, Istentől, alászállani ugy felékesitve, mint a férjhez menendő mátka felczifráztatni szokott. Egyszersmind nagy szózatot hallék az égből, melly ezt mondá: Ime, Istennek hajléka, mellyben az emberekkel lakni fog; ők az ő népei lesznek, a' velök lakó Isten pedig az ő Istenök lészen; letörül az Isten az ő szemeikről minden könyhullatást; a' halálnak többé helye nem lészen, se sirásnak, se fájdalomnak: mert az előbbi körülmények már elmultanak. És a' fejedelemszékben ülő mondá: Ime, mindeneket megujitok.

Evangelium. Sz. Luk. 19. r. 1. v. — 10-ig.

Az időben, Jerikóba elérkezvén Jézus' keresztül méne azon. És ime, egy Zakeus nevü férfiu, ki a' publikánusok' főtisztje és gazdag ember vala, igyekszik vala meglátni Jézust, hogy személyéről ismerhetné; de a' sereg miatt nem juthata hozzá, mivel kisded termetü vala. És előre futván, felhága egy vad figefára, hogy megláthatná őtet; mert a' mellett vala elmenendő. És midőn azon helyre jutott volna Jézus, feltekintvén látá őtet, és mondá néki: Zakeus, sietve szállj alá; mert ma a' te házadnál kell maradnom. És sietséggel leszálla 's örömmel fogadá őtet. Ezt látván, mindnyájan zugolódának, mondván: ime, bünös em-

berhez tére be szállásolni. Megállván pedig Zakeus, mondá az urnak: Uram! ime, minden javaimnak felét a' szegényeknek adom, és, ha valakit valamiben megcsaltam, négyannyit adok helyébe. Mondá néki Jézus: Ma lőn üdvössége e háznak? mivelhogy ő is Ábrahám' fia. Mert az Ember' Fia megjelenék felkeresni 's üdvöziteni azt, a' mi elveszett vala.

IMÁDSÁG,

mellyet az anyaszentegyház a' prédikáczió után szokott mondani.

Örök mindenható Atya, Isten! tekints irgalmas szemeiddel mi reánk, kikért a' te egyetlen egy Fiad, a' mi urunk Jézus Krisztus, e' világra jött, és drága szent vérét a' keresztfának oltárán kiönttöte. A' te nagy irgalmasságodat alázatosan kérjük, hogy büneinkkel érdemlett ostoridat távoztasd el tőlünk; a' jelenvaló vagy reánk következhető veszedelmeket, hadakozásokat, éhséget, döghalált vedd el rólunk. Világositsad, és minden jóban gyarapitsad az egyházi és világi gondviselőket, hogy a' te nevednek tisztességére és lelkünknek üdvösségére istenesen vezéreljenek minket, és az ő vigyázások által a' közönséges keresztény anyaszentegyház gyarapodjék mindenütt és terjedjen.

Gerjeszd fel, Uram! bennünk a' te szerelmednek tüzé, hogy éhezzük és szomjazzuk a' te igazságodat: és e' világon, mint szerelmes fiad néked szolgáljunk; a' más világon dicsőségednek örökségében részesüljünk.

Könyörgünk a' te megfoghatatlan kegyelmességednek, a' hittől szakadott, és egyébb halálos bünbe esett atyánkfiainak üdvösségekért, a' megnyomorodott rabokért, betegekért, halálos betegségben vonaglókért, és egyébb keseredettekért, árvákért, özvegyekért, a' velünk jótévőkért és ellenséginkért; a' világból kimult hivekért és mindennémü szükségünkért. Segits, őrizz, oltalmazz, és minden jóra igazgass Uram minket, hogy téged e' földön a' hitnek egyességében, holtunk után az örök boldogságnak nyugodalmában örökké dicsérhessünk.

Mindezeket engedd meg, Atya, mindenható ur Isten! a' te szerelmes szent Fiadnak, a' mi Megváltó Jézus Krisztusunknak érdemeiért, ki te veled, és a' Szent-Lélekkel egyetemben él és uralkodik, örökön örökké, Amen.

Prédikáczió előtt.

Jöjj el szent Lélek Ur Isten!
Tekints reánk kegyelmesen
Isteni segitségeddel,
Véghetetlen kegyelmeddel,
Ereszd hét ajándékidat,
Add a' te szent malasztidat.

Jöjj el szent Lélek Ur Isten!
Mennyei fényességedben;
Részesitsed hiveidet,
Kik itt dicsérnek Tégedet:
Hogy igy a' bünnek rútságát
Lássák a' nagy gonoszságát.

Jöjj el szent Lélek Ur Isten!
Mi vigasztalónk mindenben;

A' lelki-tanitó' nyelvét
Igazgasd, gyulaszd-meg szivét:
Hogy te szent akaratodat,
Hirdethesse jóvoltodat.

Jöjj-el szent Lélek Ur Isten!
Öntsd bölcsességed' szivünkbe:
Hogy eretnek tanitásnak
Helyt ne adjunk 's uj vallásnak,
A' melly kárhozatra viszi,
Valaki azt szivből hiszi.

Jöjj-el szent Lélek Ur Isten!
Légy mi vezérünk mindenben,
A' keresztény igazságra
Vezess, üdvösség utjára:
Hogy értsük akaratodat,
Tapasztaljuk jó-voltodat.

Jöjj-el szent Lélek Ur Isten!
Mesd be mélyen mi szivünkbe
Az Atya Isten' felségét
A' Fiunak bölcseségét,
Sz. Háromság' egyességét,
Jöjj-el szent Lélek Ur Isten!

Prédikáczió után.

Áldj meg minket Jézus!
Kik itt egybegyültünk,
A' te áldásidban
Kérünk legyen részünk.
Ajándékid' — közöld bőven velünk.
Ne hagyj minket, hiveidet,
Szentség nélkül
Világból kimulnunk.

Az isteni jóságoknak gyakorlása.

Hit.

Hiszek te benned igaz élő Isten, ki mindeneket teremtettél, mindeneket megtartasz és igazgatsz. Hiszem, hogy egy vagy állatodban, három személyedben: Atya, Fiu és Szent-Lélek Isten. Hiszem, hogy a' jókat megjutalmazod, 's a' gonoszokat megbünteted. Hiszem, hogy a' Fiu Isten emberré lett, hogy minket halálával a' keresztfán megválta, 's hogy a' szent Lélek az ő szent malasztja által minket az Istennek fogadott fiaivá tészen. Hiszem és vallom mind azokat: a' mellyeket Krisztus Urunk tanitott, az apostolok hirdettek, 's a' római közönséges keresztény anyaszentegyház hinni elém ad, mert te jelentetted m eg azokat, oh Isten! a' ki végtelen bölcseség 's csalhatatlan igazmondó vagy. Oh Istenem! erősitsd meg hitemet.

Remény.

' te végtelen jóságodban 's irgalmadban bizom, oh Isten! hogy egyetlen egy Fiadnak, Jézus Krisztusnak végtelen érdemei által kegyelmet adsz nékem ez életben büneimnek megismerésére, megiratására, 's azokat nékem megbocsátod, halálom után pedig, remélem, hogy örök dicsőségben részesitesz engem, hogy szinről szinre lássalak 's szeresselek, 's téged vég nélkül birjalak. Azt is várom tőled nagy bizalommal, hogy mindezeknek megnyerésére bőséges malasztot adsz. Mert te igérted meg mindezeket, oh Isten! a' ki mindenható, hív, végtelen jóságu 's irgalmu vagy. Oh Isten! erősitsd meg reményemet.

Szeretet.

Szeretlek téged, oh Istenem! teljes szivemből, mindenek felett, mert te legfőbb jó, mert te végtelen tökéletességü, 's minden szeretetre méltó vagy; azért is szeretlek, hogy mind én hozzám, mind pedig minden teremtett állathoz igen kegyes és bőkezü vagy. Teljes szivemből kivánlak ama' lángoló szeretettel szeretni, mellyel téged a' leghivebb szolgáidszeretnek, vagy valaha szerettek; azoknak égő szeretetével egybekapcsolom én csekély szeretetemet. Növeld 's öregbitsd lelkemben, oh Isten! ezen hozzád való szeretetemet.

Mivel pedig mindenek felett szeretlek, igyekezem is minden erőmből, hogy téged, oh Isten, mindenkor szeresselek, teljes szivemből szánom és bánom, hogy téged legfőbb jóságu Istenemet, kit min-

denek felett szeretek, Teremtőmet, Megváltómat, Megszentelőmet, sokféle bűneimmel haragra gerjesztettelek; hogy téged legkegyesebb Atyámat, mindent véghez vihető Uramat, 's minden cselekedetemnek leendő kemény itélő bíróját megbántottalak. Ime, Uram, megmásolhatlanul felteszem magamban, hogy ennekutána minden bűnt, 's bűnre vezérlő alkalmat el akarok kerülni, minden erőmmel azon leszek, hogy elkövetett vétkeimet inkább megsirassam, a' bűnnek gonoszságát gyakran elmémben forgassam, 's a' te szent akaratod ellen legkisebbet se cselekedjem. Fogadj ismét fiadnak, oh mennybeli szent Atyám! 's erősits meg engem szent malasztoddal, hogy e' most feltett szándékomban holtig megmaradjak. Ezt a' kegyelmet kérem tőled mennybeli Atyám, a' te szerelmes szent fiadnak, a' mi Urunk Jézus Krisztusnak végtelen érdemei által, Amen.

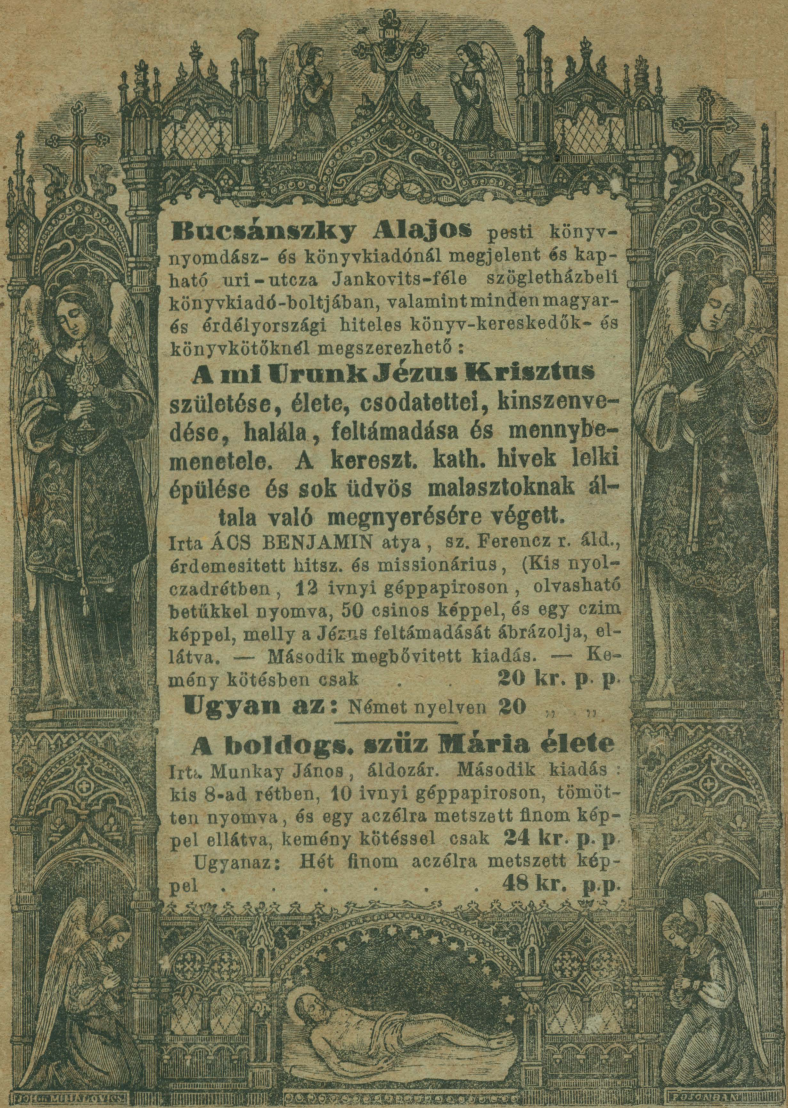

Bucsánszky Alajos pesti könyvnyomdász- és könyvkiadónál megjelent és kapható uri-utcza Jankovits-féle szögletházbeli könyvkiadó-boltjában, valamint minden magyar- és erdélyországi hiteles könyv-kereskedők- és könyvkötőknél megszerezhető:

A mi Urunk Jézus Krisztus születése, élete, csodatettei, kinszenvedése, halála, feltámadása és mennybemenetele. A kereszt. kath. hivek lelki épülése és sok üdvös malasztoknak általa való megnyerésére végett.

Irta ÁCS BENJAMIN atya, sz. Ferencz r. áld., érdemesitett hitsz. és missionárius, (Kis nyolczadrétben, 12 ivnyi géppapiroson, olvasható betükkel nyomva, 50 csinos képpel, és egy czim képpel, melly a Jézus feltámadását ábrázolja, ellátva. — Második megbővitett kiadás. — Kemény kötésben csak . . **20 kr. p. p.**

Ugyan az: Német nyelven **20** „ „

A boldogs. szüz Mária élete

Irta Munkay János, áldozár. Második kiadás: kis 8-ad rétben, 10 ivnyi géppapiroson, tömötten nyomva, és egy aczélra metszett finom képpel ellátva, kemény kötéssel csak **24 kr. p. p.**

Ugyanaz: Hét finom aczélra metszett képpel . . . . . **48 kr. p. p.**

Ára kötve 30 kr. pengő.